

ΔΑΥΛΟΣ

Η «ΑΓΝΩΣΤΗ» ΓΡΑΦΗ ΓΚΛΟΖΕΛ
ΕΙΝΑΙ Η ΜΙΝΩΙΚΗ ΓΡΑΜΜΙΚΗ Α

**ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΥΛΗΣ**

[Βάσει
ανθρωπομετρήσεων
του δρος
Α. Πουλιανού]

**Ἀνθρωπολογικὲς μετρήσεις ἀπέδειξαν
ὅτι εἶναι Ἑλλήνες οἱ λαοὶ τοῦ Αἴμου**

Ἀνθρωπολογικὲς μετρήσεις ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι Ἑλλήνες οἱ λαοὶ τοῦ Αἴμου

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα

105 58 Αθήνα.

Τηλ.εφ.: 3223957, 9841655

Τά Γραφεία του Περιοδικού
λειτουργούν πρωινές ώρες
9.30-13.30 καθημερινά.

Ίδιοκτήτης-Εκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Φωτοστοιχειοθεσία-Ατελιέ:
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ. 5221792.

Εκτοπώσεις:
Π. ΚΟΚΚΑΛΗΣ
Βιβλιοδεσία:
Κ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ

- Τιμή αντιτύπου: 600 δρχ.
 - Έτήσια συνδρομή: 6.000 δρχ.
 - Οργανισμών κ.λπ.: 8.000 δρχ.
 - Φοιτητών: 4.000 δρχ.
 - Εξωτερικού: 50 δολλ. ΗΠΑ.
- Οι συνδρομές προκαταβάλλονται
τόν μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΛΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τά χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.

Όλες οί συνεργασίες καί τά
ταχυδρομικά έμβάσματα στη
διεύθυνση:
ΑΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσών 51
175 62, Π. Φάληρο, Αθήνα.

Παρακαλουνται οί συνδρομητές
πού αλλάζουν διεύθυνση, νά τό
γνωστοποιούν στό περιοδικό.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 7348:

Έλληνικό τραπέζι καί ξένοι συνδαιτυμόνες

Δ.Ι.Λ.

ΣΕΛΙΣ 7349:

Αυτόχθονες Έλληνες οί λαοί του Αΐμου

ΑΡΗΣ ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7352:

Η άρχαιότης καί αυτόχθονία των Έλλήνων
καί ή σιωνιστική διάβρωση της Παιδείας

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7352:

Τά κόκκαλα των Έλλήνων τά ιερά

ΑΛΚΕΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7361:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, ΣΕΡΓΙΟΣ ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ,
ΣΤΕΛΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ, Δ. ΦΙΛΙΠ-
ΠΟΥ.

ΣΕΛΙΣ 7371:

Η «άγνωστη» γραφή της Γκλοζέλ
είναι ή μινωική Γραμμική Α

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

ΣΕΛΙΣ 7376:

Κύριον Τζών Τσάντγουηκ, όπου γής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7379:

Λατινική: Η πρώτη έκβαρβαρισμένη
διάλεκτος της Έλληνικής Γλώσσας (β)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΑΤΣΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7379:

Οί μυκηναϊκοί τύποι της Λατινικής

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7389:

Κρίση έθνικής ταυτότητας

των Έλλήνων της Διασποράς

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΡΒΕΤΑΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7389:

Η κοινωνική συμπεριφορά μας

ΠΕΤΡΟΣ ΓΛΕΖΟΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ:

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ: σελ. 7359 • ΕΘΝΙΚΑ: σελ. 7403 •
ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ: σελ. 7387 • ΕΛΛΟΓΑ ΚΑΙ
ΜΑΝΤΙΚΑ: σελ. 7377 • ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ: σελ. 7401 •
ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ: σελ. 7406 • Η ΚΙΝΗ-
ΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 7409.

Τὸ ἐλληνικὸ τραπέζι καὶ οἱ ξένοι συνδαιτυμόνες

1. Ἡ ἱστορία ἀπαντᾷ ἀπολύτως ἔγκυρα σὲ ὅλα τὰ διλήμματα γιὰ δράση στὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ δυνατότης, τὰ συμβάντα τοῦ παρελθόντος νὰ μὴν προδιαγράφουν αὐστηρῶς, ὡς νόμος ἀπαραβίαστος, τὰ συμβησόμενα τοῦ μέλλοντος.

2. Προϋπόθεση, γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντᾷ ἡ ἱστορία, εἶναι νὰ ξέρης νὰ τῇ ρωτᾷς. Ἄν δὲν ξέρης νὰ ρωτήσης, δὲν θὰ λάβῃς καμμιὰ ἀπάντηση. Κι ἂν ἡ ἐρώτησή σου εἶναι λάθος, καὶ ἡ ἀπάντησή τῆς ἱστορίας θὰ εἶναι ἀνάλογη. Τὸ δρᾶμα τῆς ἐποχῆς εἶναι, ὅτι ἐλάχιστοι μποροῦν νὰ ρωτοῦν τὸ παρελθόν. Καὶ κανεὶς ἢ σχεδὸν κανεὶς δὲν μπορεῖ μὲ βάση τὸν χαραγμένο δρόμο τοῦ παρελθόντος νὰ χαράξῃ μὲ ἀσφάλεια τὴν προέκτασή του στὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον.

3. Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμαστε ὁ ἱστορικώτερος λαὸς τοῦ κόσμου. Ἡ ἱστορία μας, ἡ πανάρχαια, ἡ παλαιὰ καὶ ἡ πρόσφατη, κρύβει τὴν ἀπόλυτη πρόβλεψη τῆς προοπτικῆς τοῦ μέλλοντος σ' ὅλες τῆς τῆς λεπτομέρειες. Ἡ κατάρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι, ὅτι ἔχει πάρει διαζύγιο μὲ τὸ παρελθόν του. Τὸ τί ἔγινε, συνεπῶς καὶ τὸ τί θὰ γίνῃ, εἶναι ἀπαγορευμένος καρπὸς γιὰ τὸν Ἕλληνα.

4. Στὰ τεύχη 123, 125 καὶ 126 τοῦ «Δ» στίς στήλες «Μετεωρισμοὶ» καὶ «Ἑλλογα καὶ Μαντικά» διατυπώθηκε σὲ ἄδρῆς γραμμὲς ἀλλὰ μὲ μαθηματικὴ μορφή, μὲ ἀλγεβρικὸ θὰ ἔλεγα τύπο, ἡ συνάρτηση «παρελθόν-παρὸν» στὴν ὑπόθεση τῶν Σκοπίων. Τὸ παρελθόν, ἀκόμη καὶ ἡ πρόσφατη ἱστορία τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κρατιδίου, ὑπελογίσθη ἀκριβῶς μαζὶ μὲ τὸν δεῦτερο ὅρο τῆς συναρτήσεως, τὸ παρὸν σὲ «ὑποσυνάρτηση» μὲ τὸ μέλλον. Δὲν μένει καμμιὰ ἀμφιβολία α) γιὰ τὸ μέλλον γενέσθαι καὶ β) γιὰ τὸ δέον γενέσθαι.

5. Συμπληρωματικὰ γιὰ τὸν ὅρο τῆς συναρτήσεως «παρὸν-μέλλον» προστίθεται ἐδῶ, ὅτι ἡ πολιτιστικὴ-κοινωνικὴ-οἰκονομικὴ (εἰρηνικὴ) διεξόδος τῆς Ἑλλάδος στὰ Σκόπια ἀποτελεῖ «ἀποκλειστικότητά» τῆς. Τοῦτο ἐπιθυμοῦν διακαῶς καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Σκοπιανοί. Σέρβοι, Βούλγαροι, Ἀλβανοὶ αὐταποδείκτως δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν καμμιὰ ἄξια λόγου πολιτιστικὴ-κοινωνικὴ-οἰκονομικὴ ἀνταγωνιστικότητα μ' ἐμᾶς στὸν χώρο τῶν Σκοπίων. Καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑστεροῦν ἐναντι τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ λόγῳ ἀποστάσεων καὶ λόγῳ ἱστορίας. Τὰ Σκόπια εἶναι πιᾶτο ἔτοιμο πάνω στὸ τραπέζι τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ μόνον (μὲ τὴν καλὴ ἔννοια), ἂν ὁ δρόμος τῆς εἰρηνικῆς προσεγγίσεως, ὁ δρόμος τοῦ ἐναγκαλισμοῦ (δηλαδὴ ὁ δρόμος πὺν ἔχει χαράξῃ ἡ ἱστορία μας) ἀκολουθηθῇ. Ὁ δρόμος τῆς ἐχθρότητας, τοῦ πολέμου, τῆς «ἀναδελφίας» θὰ «περπατηθῇ» κι ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους.

6. Τὸ Ρωμαϊκὸ Κρατίδιο, πρέπει νὰ παύσῃ νὰ βάζῃ (μὲ τὴν πολιτικὴ του μωρία) συνδαιτυμόνες στὸ τραπέζι, νὰ παύσῃ νὰ πετᾷ τὸ πιᾶτο, πὺν εἶναι ἀποκλειστικὰ δικό του, στοὺς ἄσχετους.

[Γράφτηκε στὴν Λεμεσό τῆς Κύπρου στίς 15 Ἰουνίου 1992].

Δ.Ι.Α.

Αυτόχθονες έλληνικοί πληθυσμοί οί λαοί τής Χερσονήσου τοῦ Αἴμου

Οί ανθρωπολογικές μετρήσεις τοῦ κ. Α. Πουλιανού

Ἡ συνέντευξη τοῦ διαπρεποῦς ανθρωπολόγου κ. Ἀρη Πουλιανού, ποῦ ἀκολουθεῖ, ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τῆς συνεντεύξεως τοῦ ἴδιου πρὸς τὸν «Δαυλό», ποῦ εἶχαμε δημοσιεύσει στὸ προηγούμενο 126 τεῦχος, μὲ τίτλο «Ἡ Ἑλληνικὴ ὑπάρχει 30-40.000 χρόνια. ... Οἱ Σκοπιανοὶ εἶναι Ἑλληνες».

ΕΡ. Ἀπὸ τὰ γνωρίσματα σκελετῶν τοῦ Μεσαίωνα ἔχετε τὴν ἐντύπωση πὼς ἐγκαταστάθηκε τότε κάποιος ἀξιοπρόσεκτος ἀριθμὸς Σλαύων στὴν περιοχὴ μας;

ΑΠ. Ἡ ἀμέλεια τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν ἀρχαιολόγων μας, νὰ μὴν συλλέγουν πρὸς μελέτην τὰ ὅστ᾽ αὐτοῦ ἀνθρώπου-δημιουργοῦ καὶ μάλιστα ἐκεῖνα τοῦ Μεσαίωνα, ποῦ ἔχουν τεράστια ἐπιστημονικὴ καὶ ἐθνικὴ σημασία καὶ γιὰ τὸ «Μακεδονικόν», εἶναι κάτι τὸ ἀχαρακτήριστο. Ἀπὸ τὸ 1960 μέχρι σήμερα τρεῖς Ἕλληνες ἀρχαιολόγοι ἀνακοίνωσαν τὴν ἀνακάλυψη τριῶν «σλαυικῶν τάφων» στὴν Ἑλλάδα, βάσει «ἀντικῶν περονῶν» ποῦ βρέθηκαν στοὺς τάφους. Καὶ ὁ μὲν χαρακτηρισμὸς τῶν ἐλαχίστων αὐτῶν περονῶν σὰν «ἀντικῶν» ἀμφισβητήθηκε ἀπὸ ἄλλους ἀρχαιολόγους, τὰ ὅστ᾽ ὅμως τῶν ὑποτιθεμένων ἐνταφιασμένων «Σλαύων» οὐδέποτε προσήχθησαν πρὸς μελέτην (ἢ ὅποια θὰ ἔδιδε ὅπωςδὴποτε τὴν ταυτότητα τῶν σκελετῶν). Προσωπικὰ βέβαια μοῦ ἀρκοῦν οἱ μετρήσεις καὶ συγκρίσεις τῶν συγχρόνων σκελετῶν, γιὰ νὰ ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησή σας ἀρνητικὰ. Ἡ ἐλάχιστη ἐπίδραση κεντροευρωπαϊκοῦ τύπου στὴν Ἑλλάδα χρονολογεῖται ἀπὸ τοὺς προχριστιανικοὺς αἰῶνες καὶ ὄχι τὸν Μεσαίωνα.

Παρὰ ταῦτα τὰ λίγα (15) μεσαιωνικὰ κρανία τῆς Ἀχρίδας, ποῦ ὁ λαμπρὸς καθηγητῆς τοῦ Ἀριστοτέλειου κ. Ν. Μουτσόπουλος μοῦ προσκόμισε μὲ εὐλάβεια γιὰ μελέτη περὶ τὸ 1970, εἶναι ἄλλο ἓνα δείγμα τοῦ ὅτι ὁ τότε πληθυσμὸς τῆς Μακεδονίας ἦταν αυτόχθων καὶ διατηροῦσε τὰ χαρακτηριστικὰ ποῦ εἶχε στὴν ἀρχαιότητα καὶ ποῦ ἔχει καὶ σήμερα. Τὰ κρανία δηλαδὴ ἐκεῖνα εἶχαν τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἐγχώριων «Ἡπειρωτικοῦ» καὶ «Αἰγαιακοῦ» τύπων καὶ μάλιστα σὲ ἀναλογία ποῦ καὶ ὁ σύγχρονος πληθυσμὸς παρουσιάζει, δηλαδὴ περίπου 3/5 (ἴδετε σχετικὴ δημοσίευσή μου). Τὸ ἴδιο μπορῶ νὰ ἰσχυρισθῶ καὶ γιὰ τοὺς 15 σκελετοὺς τοῦ 10ου-12ου αἰῶνα, ἀπὸ τὸν νομὸ Θεσσαλονίκης, ποῦ τώρα μελετῶ.

ΕΡ. Ὅσον ἀφορᾷ στοὺς μεσαιωνικοὺς σκελετοὺς τῶν γειτόνων;

ΑΠ. Στὰ ἴδια συμπεράσματα γιὰ τὴν αὐτοχθονία τῶν μεσαιωνικῶν σκελετῶν (6ου-10ου αἰῶνα) τῆς περιοχῆς του καταλήγει ὁ ἀξιόλογος Ἀλβανὸς ανθρωπολόγος Ἀλέξανδρος Δήμα. Οἱ Σέρβοι καὶ Βούλγαροι δὲν ἔχουν δημοσιεύσει μελέτες γιὰ μεσαιωνικοὺς σκελετοὺς τῶν περιοχῶν τους.

ΕΡ. Τί θέση παίρνουν γιὰ τὴν αὐτοχθονία τῶν πληθυσμῶν τοὺς οἱ ἀνθρωπολόγοι τῶν γειτόνων μας;

ΑΠ. Ὁ Ἀλβανὸς εἶναι τελείως πεπεισμένος γιὰ τὴν αὐτοχθονία τῶν συμπατριωτῶν του. ● Οἱ νεαροὶ Σκοπιανοὶ ἀνθρωπολόγοι δὲν ἔχουν δημοσιεύσει τίποτε. ● Οἱ Σέρβοι δὲν ἔχουν μιλήσει (σημαντικοὶ ξένοι ἀνθρωπολόγοι ἀρνοῦνται τὴν

«σλαυική καταγωγή» τῶν κατοίκων τῆς Σερβίας-Μαυροβουνίου, πρᾶγμα πιθανότατο). ● Οἱ Βούλγαροι, μέσω τῆς Ἀκαδημίας τους, μεῖχανε καλέσει τὸ 1963 (τότε ἦμουν συνεργάτης τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ) γιὰ μελέτη τοῦ πληθυσμοῦ τους. Τὸ ὕλικό ποὺ εἶχα συγκεντρώσει τότε ἦταν ὑπεραρκετὸ καὶ ἔτσι μπόρεσα στὸ 1ο Διεθνὲς Συνέδριο Βαλκανικῶν Σπουδῶν τῆς Σόφιας νὰ ἀνακοινώσω ἐπίσημα ἐνώπιον πλήθους ἐπιστημόνων τὰ ἀποτελέσματα ποὺ εἶχατε τὴν καλοσύνη νὰ δημοσιεύσετε στὸν «Δαυλὸ» τοῦ Μαΐου.

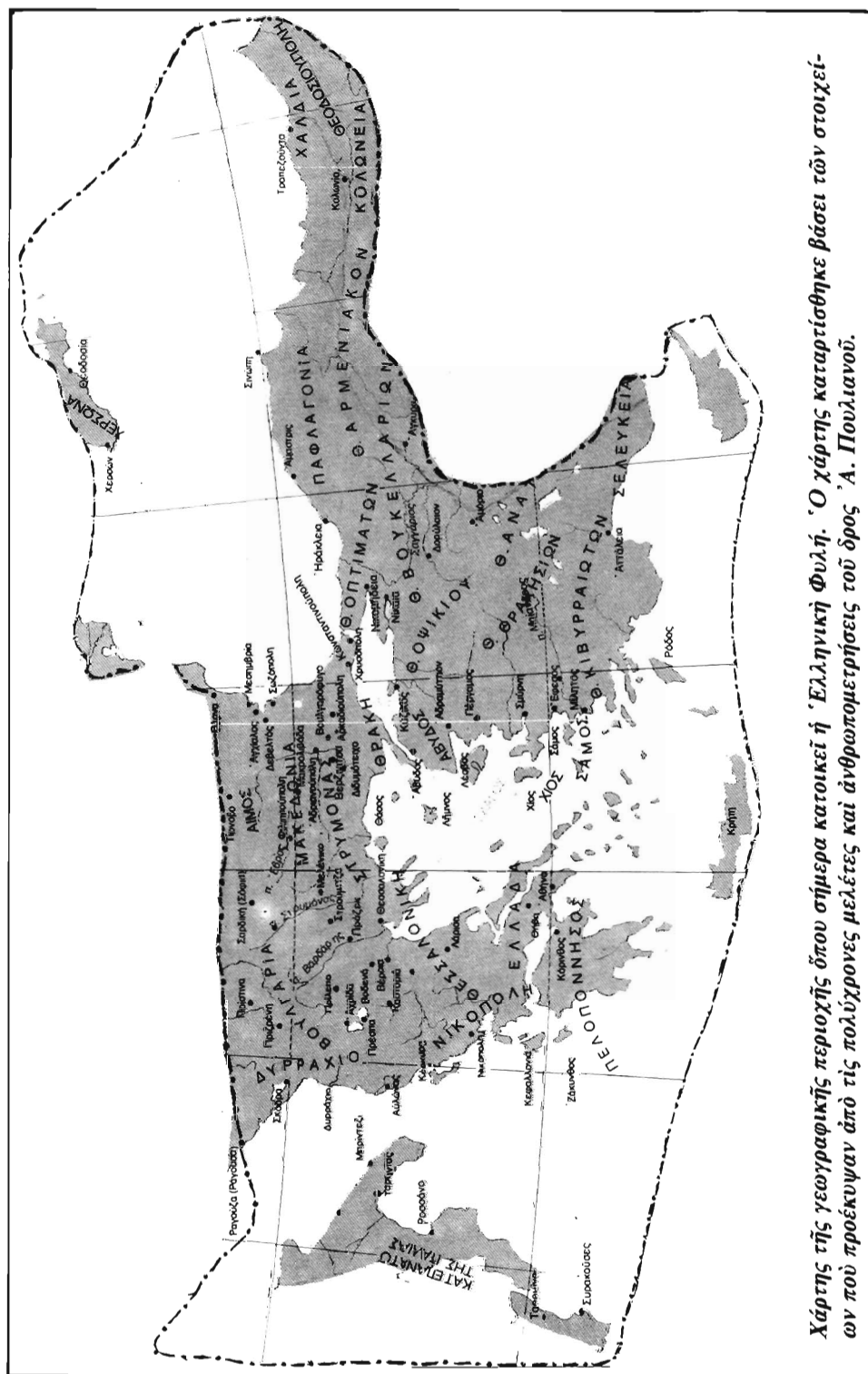
Θὰ ἤθελα νὰ τονίσω τὸ ἀναμφισβήτητο γεγονὸς τῆς καταπληκτικῆς σύμπτωσης τῶν γνωρισμάτων τῆς κεντρικῆς Βουλγαρίας μετὰ ἐκεῖνα τῆς Κρήτης. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ μιλάει ἀφ' ἑαυτοῦ γιὰ τὴν πανάρχαια αὐτοχθονία τῶν Βουλγάρων.

Ἔτσι νομίζω πὼς οἱ ἱστορικοὶ τοῦ Μεσαίωνα, ποὺ προσπαθοῦν ἐκ τοῦ μηδενὸς νὰ δημιουργήσουν «ἐθνογένεση Σλαύων» στὴν Βουλγαρία, βρίσκονται ὀπωσδήποτε ἐκτὸς τόπου. Τὸ ἐλάχιστο ποσοστὸ ἀπογόνων Οὐκρανικῶν καὶ Τουρανικῶν πληθυσμῶν (ἐπὶ μέρους τῆς ὄχθης τοῦ Δούναβη) κάθε ἄλλο παρὰ δικαιολογεῖ τὸν χαρακτηρισμὸ τῶν Βουλγάρων σὰν «Σλαύων». Ἀπ' ἐναντίας τὰ εὐρήματα Θρακικῶν χαρακτηριστικῶν στὴν Οὐκρανία καὶ τὴν Ν. Ρωσσία καταδεικνύουν τὴν δυνατὴ ἐξάπλωση τῆς Θρακικῆς ποικιλίας τοῦ Αἰγαιακοῦ τύπου πρὸς Βορρᾶν. Τὰ συμπεράσματα τῆς διεξοδικῆς μελέτης τοῦ Βούλγαρου ἀκαδημαϊκοῦ Μεθοδίου Ποπῶφ συμφωνοῦν σχεδὸν ἀπόλυτα μετὰ τὰ δικά μου τόσο γιὰ τὶς κοινὲς ρίζες τῶν Θρακῶν μετὰ τοὺς Πελασγοὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅσο καὶ γιὰ τὴν σὲ συντριπτικὸ ποσοστὸ αὐτοχθονία τῶν συγχρόνων Βουλγάρων.

● Μετὰ τοὺς τουρκικοὺς πληθυσμοὺς δὲν ἔχω ἀσχοληθεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς «τουρκικὲς μειονότητες» τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Θράκης, γιὰ τὶς ὁποῖες πιστεύω πὼς εἶναι ἀπόγονοι πληθυσμῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν Μικρασιατικῶν παραλίων. (Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Πομάκους Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας, τοὺς ὁποῖους ἐπίσης ταυτόχρονα μελέτησα, δὲν ἔχουν καμμία σχέση μετὰ τὴν Μ. Ἀσία). Ἡ προπολεμικὴ εὐρεῖα ἀνθρωπολογικῆ μελέτη τῆς Τουρκίας ἀνθρωπολόγου Ἀφὲτ Ἰνὰν ἀποκλείει τελείως τὴν Μογγολικὴ καταγωγή τῶν Τούρκων.

ΕΡ. Οἱ ἀναφορὲς τῶν σλαυολόγων ἱστορικῶν μας (καὶ φυσικὰ τῶν Βουλγάρων καὶ Σέρβων) γιὰ «μαζικὲς ἐγκαταστάσεις» Σλαύων τοῦ Μεσαίωνα στὴν Ν. Βαλκανικὴ ἀλλὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ὁ σημερινὸς πληθυσμὸς τῆς Ν. Βαλκανικῆς καὶ μεγάλου μέρους τῆς Ἑλλάδος πρέπει στὴν συντριπτικὴ τοῦ πλειοψηφία νὰ ἔχει σλαυικὴ καταγωγή. Γιὰ τὴν Ἑλλάδα μάλιστα λένε, πὼς οἱ τότε Σλαῦοι ἐξελληνίσθηκαν. Τί γνώμη ἔχετε;

ΑΠ. Ἡ ἀπορία μου εἶναι μεγάλη. Ἀδυνατῶ νὰ καταλάβω, γιὰτί ὀρισμένοι σλαυολόγοι μας ἀσχολοῦνται ἀκόμα μετὰ τὴν ἐθνογένεση τῶν λαῶν τῆς Ν. Βαλκανικῆς ἀπὸ Σλαῦους, ἐνῶ τὰ συμπεράσματα τῆς ἀνθρωπολογίας (ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῆς λαογραφίας, καθὼς πιστεύω) συνηγοροῦν γιὰ τὸ ἀντίθετο: τὴν ἐθνογένεση δηλαδὴ τῶν λεγομένων Νοτίων Σλαύων ἀπὸ ἐγχώριους, συγγενεῖς τῶν Ἑλλήνων, πληθυσμοὺς (ἀλλὰ καὶ γιὰ ἰσχυρὲς ἐγκαταστάσεις πληθυσμῶν τῆς Ν. Βαλκανικῆς βορείως τοῦ Δούναβη). Πρόκειται ἀπλῶς γιὰ ἐγχώριους πληθυσμοὺς, ποὺ ἀλλάζανε γλῶσσα. Ὁ ἐκσλαυισμὸς αὐτῶν τῶν αὐτοχθόνων πληθυσμῶν εἶναι σήμερα παραδεκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθρωπολόγους τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς τέως ΕΣΣΔ (καὶ νῦν Ρωσσίας). Αὐτό, νομίζω, λέει τὰ πάντα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

‘Η ἀρχαιότης καὶ αὐτοχθονία τῶν ‘Ελλήνων καὶ ἡ σιωνιστικὴ διάβρωση τῆς Παιδείας μας

Πρὸ ἐβδομάδων διεμοιράσθη σ’ ὅλα τὰ Γυμνάσια καὶ Λύκεια τῆς Χώρας ἐγχειρίδιο τοῦ Ο.Ε.Δ.Β. με τίτλο: «*Μακεδονία, Ἱστορία καὶ Πολιτική*». Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον ἐξεδόθη με πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (τῇ ἐπιστάσει τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου) καὶ ἔχει ὡς σκοπὸ «τὴν ἐγκυρὴ ἐνημέρωση ὄλων τῶν μελῶν τῆς ἐκπαιδευτικῆς κοινότητος, μαθητῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ γονέων, γιὰ τὸ Μακεδονικόν, ἓνα θέμα ποὺ ἔφεραν πάλι στὸ προσκήνιο οἱ πρόσφατες ἐξελίξεις στὰ Βαλκάνια»¹.

Στὴν σελίδα 11 τοῦ ἐν λόγῳ ἐντύπου διαβάζουμε: «...τὰ πρωτοελληνικὰ φύλα (Σ.Σ. οἱ Μακεδόνες), ποὺ πιστεύεται ὅτι εἶχαν διασπαστεῖ ἀπὸ τὸ κύριο σῶμα τῆς οἰκογένειας τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν λαῶν κατὰ τὴν πέμπτη χιλιετία πρὸ Χριστοῦ, διασκορπίστηκαν σ’ ὅλη τὴν περιοχὴ ποὺ σήμερα εἶναι γνωστὴ ὡς Βόρεια Ἑλλάδα... Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὰ πρωτοελληνικὰ αὐτὰ φύλα, με πρώτους τοὺς Ἴωνες, ἀρχίζουν τὴν ἀργὴ πορεία τους πρὸς τὸ Νότο. Ἐκεῖ θὰ ἔρθουν σ’ ἐπαφὴ

Τὰ κόκκαλα τῶν ‘Ελλήνων τὰ ἱερὰ

Στὸ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ», σὰν ψιχίον ἐλάχιστο ἀντίδωρου πρὸς τοὺς ἀποστέλους τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ (τοὺς Μακεδόνες) καὶ τοὺς Γραικομάνους τῆς Πελαγονίας, τῆς Λύγκου, τοῦ Σκάρδου καὶ τῶν Στοβῶν, ἐγίναν ἀναφορὲς στὴν καταγωγὴ τῶν βορείων γειτόνων μας καὶ δημοσιεύθηκε πῖνακας με 21 ἀνθρωπολογικὰ γνωρίσματα ἀντιπροσωπευτικοῦ ἀριθμοῦ Ρώσων, σὲ ἀντιπαράθεση με τὰ γνωρίσματα Ρουμελιωτῶν, δίγλωσσων Ἑλλήνων «Σλαβομακεδόνων», Βουλγάρων (κεντρικῆς Βουλγαρίας) καὶ Κρητῶν. Ἀπὸ τὸν πῖνακα αὐτὸν προκύπτουν, ἀκόμα καὶ γιὰ τὸν πρωτοαπασχολούμενο με τὴν συγκριτικὴ ἀνθρωπολογία, δύο τινὰ ἐπικαιρότατα συμπεράσματα γιὰ τὴν δῆθεν «σλαυικὴ» ἐθνογένεση Βουλγάρων καὶ Σκοπιανῶν:

1) Ὅτι οἱ Ρῶσοι διαφέρουνε χαρακτηριστικότερα ἀπὸ τοὺς δύο αὐτόχθονες καὶ πανάρχαιους τύπους, ποὺ κυριαρχοῦν στὴν Ν. Βαλκανικὴ: Τόσο ἀπὸ τὸν δυτικὸ «Ἡπειρωτικὸ-Δειναρικὸ» («Σλαβομακεδόνες», Ρουμελιῶτες) ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ «Αἰγαιακὸ» (Κρητες, Βούλγαροι).

2) Ὅτι οἱ Βούλγαροι ἔχουνε τεράστια γενετικὴ ὁμοιότητα με τοὺς Κρητες, γεγονός ποὺ «θὰ βάλει σὲ μελλᾶδες» πολλοὺς σλαυολόγους.

Παρόμοια ὅμως στοιχεῖα, γνωστὰ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ 1961 (γιὰ τοὺς Βουλγάρους ἀπὸ τὸ 1988), δὲν στάθηκαν ἱκανὰ γιὰ νὰ «ιδρώσει τὸ αὐτὶ» διακεκριμένων σλαυολόγων τῆς Ἑλλάδας (καὶ φυσικὰ τῶν «συμμάχων» Χωρῶν). Τί τρέχει λοιπόν; Ἐφ’ ὅσον οἱ σλαυολόγοι ὑποτίθεται πῶς ἀσχολοῦ-

μέ προελληνικούς πληθυσμούς, τούς Κρητονησιωτικούς, οί όποίοι έχουν ύψηλό πολιτιστικό επίπεδο»².

Μέ τά παραπάνω, όπως γίνεται φανερό, διακηρύττουμε σ' ένα επίσημο έντυπο (πού μάλιστα έχει ως σκοπό τή ...διατυμπάνιση τής 'Ελληνικότητας τής Μακεδονίας) δύο (γνωστές παλαιόθεν) άνθελληνικές θεωρίες: α) ότι οί "Έλληνες είναναι έπήλυδες —δηλαδή έποικοι κι όχι αυτόχθονες— στόν 'Ελλαδικό χώρο, έρχόμενοι κατά τό 5000 π.Χ. από τό Βορρά, άποσχισθέντες από κάποια ...πανάρχαια «'Ινδοευρωπαϊκή» φυλή και β) ότι πριν τήν ...«κάθοδο τών 'Ελλήνων» κάποιος προέλληνας, δηλαδή μή έλληνας (πιθανώς σημίτες;), είχαν δημιουργήσει ένα ύψηλό ...«κρητονησιωτικό» πολιτισμό!

Είναι πράγματι κωμικοτραγικό τό γεγονός, στό έντυπο πού υπεραμυνόμαστε τής 'Ελληνικότητας τής Μακεδονίας, εκεί έμεΐς οί ίδιοι νά «ξεπουλάμε» τόν Μινωϊκό και Κυκλαδικό Πολιτισμό σέ κάποιους πρό- και μή!- έλληνες. 'Εμεΐς οί ίδιοι έπίσης διατυμπανίζουμε «έπιστημονικώς και έπισήμως», ότι εΐμαστε έποικοι, ένοικοι και έπήλυδες σ' αύτή τήν ιστορική και αίματοβαμμένη γή. Διότι, σύμφωνα μέ τό έντυπο τού 'Ελληνικού (;) 'Υπουργείου Παιδείας, πριν τό 3000 π.Χ. κάποιοι άλλοι κατοικούσαν στήν 'Ελλάδα! (Ποιοί άραγε; Μήπως Σημίτες, Φοίνικες, ... 'Εβραίοι;). Οί όποίοι μάλιστα είχαν ύψηλό (διάβαζε: Μινωϊκό) πολιτισμό, ένώ έμεΐς, οί "Έλληνες, ζούσαμε νομάδες στόν ...«ίνδοευρωπαϊκό» Βορ-

→
ναι με τήν διερεύνηση τού σκοτεινού Μεσαίωνα, γιατί τά άγνοοΰν; Δέν είναι τουλάχιστον άχαρχτήριστο νά γνωρίζουμε, ότι οί Σκοπιανοί και οί Βούλγαροι είναι ντόπιοι (δηλαδή έσλαυισμένοι συγγενείς μας) και έμεΐς, μεσοΰντος τού «Μακεδονικού», νά μήν τό άναφέρουμε ούτε νά τό διδάσκουμε στά Πανεπιστήμιά μας; Δέν είναι γελοίο νά έχεις μπροστά σου έξ αίματος συγγενείς και σΰ νά ψάχνεις τούς φακέλλους σου μέ άναφορές σταθμαρχών; "Οποιος διαβάσει τό τεΰχος «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» τού Ο.Ε.Δ.Β., πού μοίρασε πρόσφατα τό 'Υπουργείο Παιδείας (σέ εκατοντάδες χιλιάδες αντίτυπα) πρós γνώσιν και συμμόρφωσιν τών μαθητών (και τών γονιών τους) έπί τού «Μακεδονικού», θά σταματήσει μέ κατάνυξη στό κεφάλαιο «'Η Μακεδονία κατά τήν Βυζαντινή περίοδο. Κάθοδος τών Σλαύων». (Σ.Σ. "Όλο καθόδους έχει αύτή ή περιοχή. Τόσο επικλινής είναι! 'Εμεΐς τουλάχιστον από τό 1453 μόνο άνόδους φυγάδων πρós Βορράν γνωρίσαμε, μέ χαρακτηριστικότερη εκείνην τών κομμουνιστών φυγάδων, μέχρι τήν Τασκένδη).

Στό έν λόγω κεφάλαιο λοιπόν θά διαβάσει κανείς για «συμπαγές σλαυικό στοιχείο και στρώματα σλαυικού πληθυσμού, πού ένίσχυσαν θύλακες προηγούμενων Σλαύων, πολύ νοτιότερα τών σημερινών 'Ελληνοβουλγαρικών συνόρων»! κ.λπ. κ.λπ., σέ σημείο πού θά τρέξει νά κυτταχθί στόν καθρέφτη, μήπως και μοιάζει τού κ. Γιέλτσιν, τού άοιδίμου Μπρέζνιεφ ή τού «Σλαύου Πάπα»!

"Ετσι λοιπόν, μετά από συγκινητικές άναφορές στους αρχαίους Μακεδόνες, στους τάφους τής Βεργίνας κ.λπ., τό 'Υπουργείο 'Εθνικής Παιδείας κατα-

ρᾶ τῶν ...παγετώνων. [Μὰ καλὰ, τόση ἀνοησία; Δὲν ἀντιλαμβανόμαστε, πῶς αὐτοῦ τοῦ εἵδους οἱ ἀνθελληνικὲς θεωρίες (ποῦ παρακάτω θὰ ἐξετάσουμε τὴν γένεση καὶ τὴν ἐξέλιξή τους) κρύβουν πολιτικὲς σκοπιμότητες ξένων καὶ θὰ γίνουν στὸ μέλλον ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης κάποιων γνωστῶν-ἀγνώστων «κύκλων» γιὰ τὴν δῆθεν «ἀπόδειξη» τῆς σημιτικῆς (διάβαζε: Ἑβραϊκῆς) καταγωγῆς τῶν Κρητῶν καὶ τῶν κατοίκων τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου; Τόση ἀφέλεια ἐπιτέλους; Ἡ μήπως τίποτε ἄλλο, βαρύτερο;].

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ θεωρία περὶ «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» Φυλῆς καὶ περὶ «Καθόδου τῶν Ἑλλήνων» ἀπὸ τὶς ...οὐγγρικὲς πεδιάδες εἶναι ἄρκετὰ παλιά. Γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1786 ὁ Sir William Jones, Ἀγγλὸς δικαστὴς στὶς Ἰνδίες, διεπίστωσε τὴν συγγένεια μεταξὺ Σανσκριτικῆς, Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσας, διατυπώνοντας τὴν ὑπόθεση ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ γλώσσες πρέπει νὰ προῆλθαν ἀπὸ μία κοινὴ «Ἰνδοευρωπαϊκὴ» Μητέρα Γλῶσσα¹. Τὸ 1816 ὁ Franz Bopp ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας μὲ τὸ ἔργο του: «*Επὶ τοῦ κλιτικοῦ συστήματος τῆς Σανσκριτικῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Περσικῆς καὶ Λατινικῆς*». (Ἐκτοτε ἡ «Ἰνδοευρωπαϊκὴ Ὑπόθεση» καθιερώθηκε ἀπὸ τὸ ἐπιστημονικὸ —πολιτικὰ καθοδηγούμενο— Εὐρωπαϊκὸ κατεστημένο, ὡς *Indoeuro-*

→
φέρνει πλέον νὰ διαφωτίσει καὶ τὴν ἄρκετὰ σύγχρονη προέλευσή μας, τοῦ σκοτεινοῦ Μεσαίωνα (πρὸς δόξαν τῆς Μακεδονίας), χάρις στὶς ἄοκνες προσπάθειες εἰδικῶν σλαυολόγων συνεργατῶν του. Συνεργατῶν, ποὺ ἀνάλωσαν προφανῶς τὴν ζωὴ τους στὸ ἐθνικὸ αὐτὸ ἔργο, ἀναπαράγοντας τὴν ἐπὶ 150ετίαν αὐτοαναπαραγόμενη βιβλιογραφία φληναφημάτων τοῦ Μεσαίωνα καὶ ἀγνοώντας τελείως τὴν ἀρχαιολογικὴ, λαογραφικὴ καὶ ἀνθρωπολογικὴ ἔρευνα...

Καὶ ὅσοι μὲν ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες ἀναγνώστες τυχαίνει νὰ ἔχουνε προγόνους Μακεδονομάχους καὶ Γραικομάχους θὰ κλάψουνε (καὶ πάλι) μὲ λύσσα. Ὅσοι δέ, ἄσχετοι μέχρι τώρα μὲ τὸ «Μακεδονικό», ἔχουνε στοιχειώδη λογικὴ, θὰ θαυμάσουνε τὴν μεγαλοφυχία τῶν κ.κ. Γληγόρων καὶ Ζέλεφ, ἀλλὰ καὶ τὴν συγγένεια τῶν συνευρωπαϊῶν, ποὺ ἀποφεύγουνε (γιὰ τὴν ὥρα) νὰ μᾶς ἐγείρουνε θέματα «ἀλύτρωτων Σλαύων» ἀπὸ τὰ Κύθηρα μέχρι τὴν Φλώρινα. (Πιθανότατα κάποτε θὰ τὸ θυμηθεῖ ὁ κ. Γιέλτσιν).

Τί τρέχει λοιπόν; Τί μᾶς μένει; Καὶ βέβαια μᾶς μένει: Μᾶς μένει τὸ τουριστικὸ συνάλλαγμα! Μιξοελληνοσλαβοβούλγαροι ἐμεῖς (ἢ πιθανόν, εὐτυχῶς, μόνο Μιξοελληνοσλαῦοι), εἴχαμε τὴν τύχη, στὰ μέρη ποὺ καταλάβανε τὸν Μεσαίωνα οἱ πρόγονοί μας, νὰ βροῦμε τὶς τεράστιες τουριστικῆς ἀξίας λάρνακες τῆς Βεργίνας καὶ τῆς Σίνδου. Τὶς λάρνακες τῶν μεγάλων Ἑλλήνων, ποὺ ἔζησαν στὰ μέρη αὐτὰ «πρὸ 2300 ἐτῶν» καὶ γύρω στὸν Μεσαίωνα εἴχανε τὴν ἀτυχία νὰ ἐξαφανισθοῦνε, ὡς διὰ μαγείας. Αὐτὲς τὶς λάρνακες λοιπόν ἐμεῖς κάλλιστα μπορεῖ νὰ τὶς κρατήσουμε ψηλὰ ἐν εἵδει πινακίου ἐπαιτῶν γιὰ εἰσφορὰς «ὅτι ἡ Πόλις ἐάλω πρὸ πολλοῦ».

→

réeen για τούς Γάλλους, *Indogermanisch* για τούς Γερμάνους, με κρυφό σκοπό την δηθεν επιβεβαίωση της αυθεντίας της *Παλαιᾶς Διαθήκης*, πού μιλά για την «παν-αρχαιότητα» του «περιούσιου λαού» και την κατάρριψη της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Πρωτοϊστορίας του Πλάτωνα, του 'Απολλόδωρου κ.λπ., πού μιλοῦν για την πανάρχαια προέλευση τῶν 'Ελλήνων ἀπὸ τὴν Αἰγῆίδα, ὅπως θὰ δοῦμε ἀναλυτικὰ παρακάτω. Σήμερα ἐπίσης ἀπὸ τούς διάφορους κύκλους αὐτοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κατεστημένου ὑποστηρίζεται ὡς κοιτίδα τῶν 'Ινδοευρωπαίων ἡ περιοχή ἀπὸ τὴ Βαλτική μέχρι τὸν Εὐξείνιο Πόντο!)*⁴.

Τὴν ἀπάτη τῆς «'Ινδοευρωπαϊκῆς Γλώσσας καὶ Φυλῆς» πού ἐξειδικεύεται στὴν μὴ ἰθαγένεια τῶν 'Ελλήνων καὶ στὸν προελληνικό, δηλ. σημιτικό, δηλ. παλαιοδιαθηκικό-εβραϊκό χαρακτήρα τοῦ Μινωικοῦ καὶ Κυκλαδικοῦ πολιτισμοῦ, ἀποκαλύπτουν —μεταξὺ τῶν ἄλλων— δύο κυρίως γεγονότα: α) ἡ ἔλλειψη παντὸς —γραφτοῦ καὶ μὴ— μνημείου αὐτῆς τῆς «'Ινδοευρωπαϊκῆς» φυλῆς-φαντάσματος καὶ β) ἡ ἀνάγνωση ἀπὸ τὸν Μ. Ventris τὸ 1952 τῆς Γραμμικῆς Β γραφῆς τοῦ Μινωικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἀπόδειξη τῆς 'Ελληνικότητος τῶν Κρητῶν⁵.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐπιστημονικὰ συμβάντα οἱ κατευθυνόμενοι «'Ινδοευρωπαϊστὲς» ἔχουν περιέλθει σὲ ἀδιέξοδο φτάνοντας στὸ κωμικοτραγικὸ σημεῖο νὰ διακηρύττουν ἐθελουφλῶντας, πῶς ναὶ μὲν ὁ 'Υστερομινωϊκὸς πολιτισμὸς εἶναι 'Ελληνικός, ὅχι ὅμως καὶ ὁ Πρωτομινωϊκός, ὁ ὁποῖος εἶναι προελληνικός-σημι-

Ξένοι ἔμποροι καὶ πρέσβεις περιμένουν νὰ ὑπογράψουν τὶς νέες συμφωνίες καὶ χιλιάδες, γύρω, οἱ γενίτσαροι τοῦ 'Εβερνός. Καὶ μέσα στὴν σύγχυση καὶ τὸν θρῆνο κάποιος 'Ελληνας προτείνει στοὺς πολιορκημένους ἓνα τρομερὸ ὄπλο. Εἶναι ὁ Καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν στὸ Καποδιστριακὸ κ. Σπ. Π. Ζερβός. "Ανθρωπος θετικὸς καὶ μετρημένος, προτρέπει («ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ» 23/4) τοὺς ὑπερασπιστὲς, νὰ χρησιμοποιήσουν πλεόν σὰν ρόπαλα «τὰ κόκκαλα τῶν 'Ελλήνων τὰ ἱερά». Καὶ ἂν τὸ ἱερατεῖο μας ἀποτελεῖται ἀκόμα ἀπὸ 'Ελληνες, νὰ περιφέρει τὰ κρανία σὲ λιτανεῖα ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων. «Μὴν πλανᾶσθε», διδάσκει ὁ καθηγητὴς, «ἀρκετὰ προτείναμε λάρνακες καὶ θῆκες προγόνων, ὥρα νὰ χρησιμοποιήσουμε τὰ ζέοντα, τὰ ζωντανά μας ὄπλα. Τὸ "Μακεδονικό" ἔκλεισε ἐπιστημονικὰ ἐδῶ καὶ 30 χρόνια μὲ καταβαράθρωση τῶν ξένων. 'Απὸ τὴν ὥρα πού ἐπιδείξαμε στοὺς Ρώσους τὰ ἐλληνικότατα κρανία τῆς 'Ελλάδας καὶ τῆς Μακεδονίας μέσα στὴν ἴδια τὴν Ρωσσία καὶ αὐτοὶ μὲ σεβασμὸ τὰ ὑποδέχτηκαν καὶ τὰ τίμησαν. Αὐτοὶ πού εἶναι ἀπέναντί μας δὲν εἶναι ἐπιστήμονες. Γενίτσαροι εἶναι ἀμόρφωτοι καὶ μερικοὶ ἔλληνογλωσσοι, πού ξένοι ὑποκινοῦν». Καὶ ὅσο γιὰ τοὺς ξένους καὶ τὴν νέα ἔλληνοκτονία πού ἐτοιμάζουν στὴν περιοχή μας, ἀρκετὰ γράψαμε στὸ ἄρθρο μὲ τίτλο «Τὸ αἷμα τοῦ Αἴμου» στὸν «Δαυλὸ» τοῦ Μαΐου. Οἱ Γενίτσαροι ὅμως;

Φαντάζεστε τὴν ἐξέλιξη τοῦ «Κυπριακοῦ», ἂν ἐξ ἀρχῆς κολλούσαμε στὰ πρόσωπα τῶν ξένων καὶ τῶν Γενιτσάρων πίνακα μὲ συγκριτικὲς μετρήσεις

→

τικός... Καί σ' αὐτὴ τὴν ἄποψη προβάλλουν τὸ «ἐπιχείρημα», ὅτι ἡ Γραμμικὴ Α (ποὺ ἀντιστοιχεῖ περίπου στὴ Πρωτομινωϊκὴ περίοδο, 2600-2000 π.Χ., καὶ στὴ Μεσομινωϊκὴ, 2000-1580 π.Χ.) δὲν ἔχει ἀκόμα ἀποκρυπτογραφηθεῖ. Ὅμως ἀφοῦ ἀκόμη δὲν ἔχει διαβαστεῖ ἡ Γραμμικὴ Α, πῶς γνωρίζουν ὅτι δὲν εἶναι ἑλληνικὴ; Ἡ μήπως θέλουν νὰ μᾶς πείσουν, «εὐλόγως καὶ ἐπιστημονικῶς», ὅτι τὸ ...1579 π.Χ. οἱ Μινωῖτες εἶναι Ἕλληνες (Γραμμικὴ Β, γάρ!), ἐνῶ τὸ 1580 π.Χ. εἶναι ...Ἑβραῖοι; Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε, ὅτι πολλοὶ ξένοι ἐπιστήμονες ἔχουν ἀποκαλύψει τὴν Ἰνδοευρωπαϊκὴ ἀπάτη μὲ πολλοὺς τρόπους καὶ κυρίως μὲ τὶς προσπάθειες ἀποκρυπτογράφησης τῆς Γραμμικῆς Α. Θεωροῦμε σκόπιμο νὰ ἀναφέρουμε τὸ ἔργο τοῦ καθηγητοῦ Paul Faure, ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ διεθνὺς κύρους ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ Κλασσικῆς Ἀρχαιολογίας NESTOR (σελ. 2288) τοῦ Indiana University ἐν ἔτει 1989, στὸ ὁποῖο ἀποκρυπτογραφοῦνται πινακίδες Γραμμικῆς Α τῆς Πρωτοελλαδικῆς Περιόδου, 3000-2600 π.Χ. (ποὺ ἀνεκαλύφθησαν σὲ ἀνασκαφὲς τὸ 1930-31 στὰ Πιλικᾶτα τῆς Ἰθάκης), ἀποκαλύπτοντας γλῶσσα Ἑλληνικὴ⁶.

Ὅμως τὸ σημαντικότερο ἐπιστημονικὸ ἔργο ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ποὺ ἀντιστάθηκε καὶ ἀπεκάλυψε τὴν Ἰνδοευρωπαϊκὴ ἀπάτη περὶ «ἐπηλύδων Ἑλλήνων», εἶναι τὸ Μεγάλο Ἐγκυκλοπαιδικὸ Λεξικὸ τοῦ «ΗΑΙΟΥ». Σ' αὐτό, στὸν τόμο «Ἡ Ἀληθινὴ Προϊστορία», ἀναγράφεται συνοπτικὰ ἡ πανάρχαια παράδοση

τῶν δύο Κοινοτήτων; Φαντάζεστε τὴν ἐξέλιξη τοῦ «Θρακινοῦ», ἂν χρησιμοποιούσαμε μετρήσεις τῶν «Τούρκων» τῆς Θράκης, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ τοῦρκοι εἶναι; Φαντάζεστε τί αἰμορραγία θὰ γλυτώναμε, ἂν τὸν περασμένο αἰῶνα διακηρύσσαμε, βάσει μετρήσεων, ὅτι οἱ Τουρκοκρῆτες εἶναι ἐκτουρκισμένοι Ἕλληνες, **ποὺ οὔτε τὰ τουρκικὰ δὲν εἶχανε προλάβει νὰ μάθουν;**

Ἀς σταματήσουμε πλέον ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὰ παιδαριῶδη «αὐτοὶ εἶναι Τούρκοι», «αὐτοὶ εἶναι Σλαῦοι», «αὐτοὶ εἶναι Ἀλβανοί». Δὲν καταλαβαίνουμε ἐπὶ τέλους πῶς ἔτσι αὐτοχειριαζόμαστε; Τί ἔγιναν, ἐξατμίσθηκαν, τὰ ἐκατομμύρια τῶν ἀπογόνων τῶν Πελασγῶν στὴν Βαλκανικὴ, στὴν Μ. Ἀσία (καὶ σ' ὅλη τὴ Μεσόγειο); Καὶ ἂν οἱ καιροὶ ἐπιβάλλουν τὴν μάχη, ἅς κραυγάζουμε στοὺς ἀπέναντι, πῶς εἶναι γενίτσαροι ἐν ἀφασίᾳ, ποὺ ἀσχημονοῦνε στοὺς τάφους κοινῶν προγόνων.

Πρὶν ὅμως τὴν μάχη, ἅς τραβήξουμε ἐπὶ τέλους τὴν «σλαυικὴ» μάσκα ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν Σκοπιανῶν καὶ Βουλγάρων γειτόνων μας. Καὶ οἱ ἴδιοι εἶναι σίγουρο πῶς τὸ ἐπιθυμοῦνε πολὺ. Δὲν θὰ προτιμούσανε, πιστεύετε, νὰ συνδέονται ἀπ' εὐθείας, χωρὶς «μπασταρδέματα», μὲ τοὺς ἀγκυλοτόξους Παίονες τοῦ Ὀμήρου, μὲ τοὺς Πεζεταίρους τῆς Λυγκιστίδος καὶ τὸν σοφὸ Στοβαῖο; Μὲ τοὺς ἀκατάβλητους Ἀγριᾶνες τοῦ Ἀλέξανδρου καὶ τὸν Ὀρφέα, παρὰ μὲ τοὺς ἀπολιτισμοὺς τῆς στέππας τῶν Ἀντῶν, τῶν Οὐννων, τῶν Οὐτρίγούρων; Ἀς ρωτήσουμε τοὺς ποιητὲς τῆς Βάρνας, τοὺς μαινόμενους ἀναστενάρηδες τῆς Ρωμυλίας, τὸν Πομᾶχο τῆς Ροδόπης Χαϊτωφ, **ἀλλὰ καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς κ.κ. Γληγόρωφ καὶ Ζέλεφ,** τί προτιμᾶνε: τὴν μπαλα-

(Ἐπολλόδορος, Ἡσίοδος, Πλάτων κ.λπ.) καὶ ἀποκαθίσταται τεκμηριωμένη ἐπιστημονικὰ ἢ ἱστορικὴ —ἢ μᾶλλον ἢ προἱστορικὴ— ἀλήθεια, μακρὰν τῶν παλαιοδιαθητικῶν - ἐβραϊκῶν μύθων περὶ Νῶε, Βαβέλ, Ἀβραὰμ κ.λπ. Στὴν σελ. 114 τοῦ ἐν λόγῳ τόμου διαβάζουμε: «Πρὸ 25-30 ἡ καὶ περισσοτέρων χιλιάδων ἐτῶν εἰς τὸν χῶρον τὸν ὁποῖον σκεπάζουν σήμερον τὰ γαλανὰ νερά τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἐξετείνετο μία εὐρεῖα κοιλάς, χωριζομένη ἀπὸ δύο εὐμεγέθεις, μεγάλας λίμνας. Ἡ κοιλάς αὕτη, ἡ Αἰγῆς ὅπως τὴν ὀνομάζουν οἱ γεωλόγοι, ἔχουσα εὐκρατον κλίμα καὶ καλυπτομένη ἀπὸ καταπράσινα δάση καὶ χλοερὺς λειμῶνας, ἤρχετο εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὰ λοιπὰ τμήματα τῆς βορείου κυρίως Εὐρώπης καὶ τῆς Βορειοανατολικῆς Ἀσίας (Ἀρμενίας, Ἰνδίας κ.λπ.), αἱ ὁποῖαι καλυπτόμεναι τότε ὑπὸ παγετῶνων, ἐνεφάνιζον, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὴν ὄψιν ἀξέονου πολιτικοῦ τοπίου. Ἡ ὥραία αὕτη χώρα, ἡ Αἰγῆς, ποῦ ὑπῆρξε τὸ λίκνον τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, εἰς ἐποχὴν ποῦ εἶναι δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ, κατεκλύσθη ὑπὸ τὰ νερά τῆς θαλάσσης, καὶ κατέλαβεν τὴν θέσιν τῆς τοῦ Αἰγαίου Πέλαγος μὲ τὰ ἀπαραμίλλου κάλλους παράλιά του καὶ τὸ πλῆθος τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων νήσων του, ποῦ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα σημεῖα τῆς Αἰγῆδος, τὰ διαφυγόντα τὸν καταποντισμὸν καὶ τὰ ὁποῖα μετεβλήθησαν κατόπιν τοῦτου εἰς νήσους. Ποία ἦτο ἡ αἰτία τοῦ καταποντισμοῦ τῆς Αἰγῆδος, εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ καὶ δὲν ἔχει ἐπίσης ἐξακριβωθῇ. Ὁ Πλούτων ἢ ὁ Ποσειδῶν ἐπρωτοστάτησαν εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν καταστροφὴν; Ἡφαιστειακὴ

λαίκα ἢ τὸ κλαῖνο καὶ τὸ τύμπανο; Τὸν «πυρρίχιον» τοῦ Πόντου, τὸν «βαρὺν» ἡπειρώτικον, τὸν «μαϊανδρικόν» τοῦ Κόσσοβο, τὸν «ἀκτινωτὸν» τοῦ Δρίνου, τὸν «ζωναρὰδικον» τῆς Θράκης, τὴν «σοῦστα» τῆς Κύπρου, τὸν «πεντοζάλην» τῆς Κρήτης, τὸν «μπάλλον» τοῦ Αἰγαίου ἢ τὸν «τατάρικον» τῆς Κριμαίας;

Ἄς βάλουμε συνεργεῖο ἀνθρωπολόγων μέσα σὲ στίβο βαλκανικῶν ἀγώνων, γιὰ νὰ μᾶς ξεχωρίσει τοὺς Βούλγαρους ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, τοὺς Σκοπιανοὺς ἀπὸ τοὺς Ἀλβανούς. Καὶ στὴν συνέχεια νὰ δοῦμε, ἂν τὸ συνεργεῖο ἐντοπίσει λίγους Βαλκάνιους ἀθλητὲς μέσα σὲ στάδιο τοῦ Κίεβου! Δὲν θὰ ἦταν εὐκολώτατο π.χ., σύλλογοι Καθηγητῶν, Δικηγόρων, Μηχανικῶν καὶ κοινοτικὰ καὶ δημοτικὰ συμβούλια τῆς Ἑλλάδας νὰ ἀπευθύνουν τέτοια ἐρωτηματολόγια μᾶζι μὲ πίνακες γνωρισμάτων στὰ ἀντίστοιχα ὄργανα τῶν γειτόνων, πρὶν γίνουμε θέαμα τοῦ CNN ἀλληλοπυροβολούμενοι στὸν αὐχένα (μὲ πυρομαχικὰ ποῦ θὰ ἀγοράζουμε χρεωνόμενοι);

Καὶ γιὰ νὰ ἐπιστρέψουμε καὶ πάλι στὰ ἐπιστημονικὰ τεκμήρια: Ἄς παραπεθεῖν τὰ μεσαιωνικὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, τὰ στοιχεῖα συγκριτικῆς λαογραφίας, οἱ ἀνθρωπολογικὲς μετρήσεις. Καὶ ἂν ἀπὸ αὐτὰ συνάγεται ἡ συγγένεια καὶ αὐτοχθονία τῶν λαῶν μας, ἃς ψάξουν μετὰ οἱ σλαυολόγοι νὰ ἀνακαλύψουν «τί τρέχει» καὶ «γιατί τρέχει». Τὸ ἀντίθετο εἶναι ἀπὸ ἀνήθικο ἕως πρακτορικὸ γιὰ τοὺς λαοὺς τῆς Ν. Βαλκανικῆς. Καὶ ὅπως δὴποτε προδοτικὸ γιὰ τὴν δική μας Πατρίδα.

Ἄλκέτας

δραῖσις ἢ ἀνύψωσις τῆς στάθμης τῶν θαλασσῶν προεκάλεσαν τὸν κατακλυσμόν; Ἡ δευτέρα ἐκδοχὴ φαίνεται μᾶλλον πιθανή. Ὑπάρχουν ἐνδείξεις συνάπτουσαι τὸν κατακλυσμόν τῆς Αἰγυπτῆδος μετὰ τὴν τῆξιν (τὸ λυώσιμο) τῶν παγετῶνων τῆς Εὐρώπης περὶ τὴν 11ην ἢ 12ην χιλιετηρίδα π.Χ. περίπου...»⁷.

Ἐκτὸς τῶν μαρτυριῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων περὶ τῆς γηγενοῦς καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων (ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὸν «Τίμαιο» τοῦ Πλάτωνα, τὸ «Περὶ θεῶν» τοῦ Ἀπολλόδωρου, τὴν «Θεογονία», τοῦ Στράβωνος τὰ «Γεωγραφικά», τὶς «Περιηγήσεις» τοῦ Πausanias κ.λπ.) ὑπάρχουν καὶ ἀρκετὰ ἔργα σύγχρονων Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων (ὅπως τοῦ ἀνθρωπολόγου Ἀρη Πουλιανοῦ «Ἡ προέλευσις τῶν Ἑλλήνων», τοῦ ἀστρονόμου Κ. Χασάπη καὶ τοῦ Ι. Πασσᾶ «Τὰ Ὀρφικά», τῆς ἀρχαιολόγου Ε. Mertzt «The wine dark sea» κ.λπ.), ποὺ τεκμηριώνουν τὰ περὶ παναρχαίας, ἀπὸ δεκάδων χιλιάδων χρόνων, γηγενοῦς καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων στὸν χῶρο τοῦ προκατακλυσμαίου Αἰγαίου. Ὅμως τὰ ἔργα αὐτὰ ἀποσιωποῦνται ἀπὸ τὸ κατευθυνόμενο διεθνὲς ἐπιστημονικὸ κατεστημένο, ἐνῶ ἀντίθετα προβάλλονται ὅποιεσδήποτε θεωρίες περὶ «Μαύρης Ἀθηνᾶς», «Σημιτικῆς Γραφῆς» κ.λπ. [Μήπως ἀραγε ὅλα αὐτὰ ἔχουν σχέση μετὰ τὴν προαιώνια προσπάθεια δημιουργίας τῆς Παγκόσμιας Σιωνιστικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ μετὰ τὴν «ἐπιστημονικὴ» δῆθεν ἐπιβεβαίωσις τῆς Ἑβραϊκῆς Μυθολογίας, τῆς ...«θεόπνευστης» Πεντατεύχου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, περὶ τοῦ «περιούσιου λαοῦ» τῆς Γῆς, τοῦ «πρώτου λαοῦ τῆς Οἰκουμένης», καταγόμενου ἀπὸ τὸν ...Νῶε! Μήπως ὅλα αὐτά, ὅσο κι ἂν φαίνονται ἄσχετα μετὰ τὸν, συνάπτονται καὶ ἐφάπτονται...]. Κι ἂν θέλουμε ν' ἀνατρέξουμε στὴν πρώτη, ἱστορικὰ, παραχάραξη τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, θὰ τὴν ἐντοπίζαμε στὸν Ἰουδαϊσμό τοῦ 2ου π.Χ. αἰ., ὅταν ἡ τότε σιωνιστικὴ προπαγάνδα τῶν ραββίνων ἐδίδασκε πῶς «Πλάτων ἐστὶ Μωυσῆς ἀττικίζων»⁸.

Τελειώνοντας θεωροῦμε σκόπιμο νὰ ἀναφέρουμε τὴ ρῆσι τοῦ Ἰσοκράτους περὶ Ἑλληνισμοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν ...σωβινιστικῶν ἢ ἄλλου εἶδους δογματικῶν παρανοήσεων καὶ ρατσιστικῶν παρεξηγήσεων: «...τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα ἐποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδείας τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας» (Ἰσοκράτους, Πανηγυρικός 50-52).

Διαμαντῆς Κούτουλας

Φιλολόγος

2ο Λύκειο Θήβας

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. «Μακεδονία: Ἱστορία καὶ Πολιτική», ΟΕΔΒ, Ἀθήνα 1992, σελ. 5.
2. Ὁμοίως, σελ. 11.
3. Γ. Μπαμπινιώτη, *Συνοπτικὴ Ἱστορία Ἑλληνικῆς Γλώσσας*, 1986, σελ. 19.
4. Ὁμοίως, σελ. 44.
5. Ventris-Chadwick, «Evidence for Greek dialect in the Mycenaean archives», JVS 73, 1953, 84-103.
6. «Nestor», 1989, σελ. 2288, Indiana University, P. Faure καὶ περ. «Δαυλός» τεύχος 107, σελ. 6101, Νοέμ. 1990.
7. Ἐγκυκλ. Λεξικὸν «ΗΛΙΟΥ», τόμ. α' Ἡ ἀληθινὴ Προϊστορία», Ἀθήνα 1985, σελ. 114.
8. Μπερνάρ Λαζάρ, α' Ὁ Ἀντιεβραϊσμός», ἐκδ. α' Ἐλεύθ. Σκέψις», Ἀθήνα 1988, σελ. 26.

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ

Ἡ κάθαρση τῆς μακραίωνης Ἑλληνικῆς Τραγωδίας

Περιγηθήκατε ποτὲ τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριὰ τῶν περιοχῶν Σμύρνης, Ἀιδινίου, Περγάμου, Προύσας, Πόντου, Ἀνατολικῆς Θράκης; Ἐπισκεφθήκατε ποτὲ τὴν ὑπαιθρο τῆς Βουλγαρίας, τῆς Ἀλβανίας, τῶν Σκοπίων; Ζήσατε ποτὲ «ἀπὸ κοντὰ» τοὺς ἀνθρώπους τῆς Κύπρου; Κοιμηθήκατε ποτὲ στὶς ἐπαρχίες τῆς Σικελίας, τῆς Καλαβρίας, τῆς Ἀπουλίας;...

Ἄν ἐξαιρέσετε τὶς κρατικές ἰθαγένειες τῶν κατὰ τόπον κατοίκων (καὶ τὰ «παρελκόμενα» τῶν ἰθαγενειῶν αὐτῶν γλωσσικὰ ἰδιώματα, πού πάντως, ἂν τὰ ψάξετε σὲ μεγάλο βάθος, θὰ βεβαιωθῇτε ὅτι ὅλα τοὺς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ πολὺ παρεφθαρμένες ἑλληνικὲς διάλεκτοι) καὶ τὰ θρησκευτικὰ δόγματα, σὲ τί διαφέρουν οἱ ἄνθρωποι πού κατοικοῦν στὰ μέρη αὐτὰ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς «ἐλλαδικούς»;

Πρέπει νὰ τὸ ποῦμε ἐπιτέλους: Τὰ ἐκθέματα τῶν μουσείων τῶν πόλεων τους, τὰ εὐρήματα πού ἀποκαλύπτουν τὰ τρακτέρ τους ὅταν ὀργώνουν τὰ κτήματά τους, ὅλα τὰ ζωντανά-ὑπαρκτά σημάδια τέλος πάντων τοῦ παρελθόντος τους, πού δίνουν τὰ πειστήρια τοῦ ἐθνισμοῦ τους (τὰ γνήσια καὶ χειροπιαστά καὶ εὐγλωττα καὶ ἀναμφισβήτητα, κι ὅχι τὰ πλαστὰ τῆς παραχαργμένης «ἱστορίας» πού τοὺς διδάσκουν τὰ κράτη πού τοὺς ἐξουσιάζουν) δὲν βοοῦν, ὅπως βοοῦν καὶ τὰ ἐλλαδικά, ὅτι εἶναι Ἕλληνες; Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τοπωνυμίων καὶ τῶν πόλεων ὅπου κατοικοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ Παλέρμου (Πανόρμου), τοῦ Ὀτράντο (Ὑδροῦντος),

τοῦ Ἀγκριτζέντο (Ἀκράγαντος)... — δὲν ἐπεκτείνονται, γιατί θὰ χρειασθῶ τόμον ὀλόκληρο, ἀπλῶς γιὰ νὰ τὰ ἀπαριθμήσω ὅλα — ἢ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἰσμίρ (Σμύρνης), τῆς Μπούρσα (Προύσας), τῆς Μανήσα (Μαγνησίας)... — σταματῶ ἐδῶ, διότι γιὰ μιὰ ἀπλὴ ἀναφορά στὴν ἑλληνικότητα τῶν (σημερινῶν) τοπωνυμίων τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῆς Ἀν. Θράκης χρειάζονται πολλοὶ τόμοι — ἢ οἱ κάτοικοι τῶν Σκοπίων (Σκοπῶν), τῆς Νίσα (Νίσσης) κ.λπ. κ.λπ., ἂν τὰ ψάξουν γλωσσικὰ-ἱστορικὰ — καὶ θὰ τὰ ψάξουν, ἀναπόφευκτα, ἀργὰ ἢ γρήγορα —, δὲν τοὺς ὑπενθυμίζουν, καθὼς τὰ ἀναφέρουν συνεχῶς στὶς καθημερινές τους ὁμιλίες, ὅτι εἶναι Ἕλληνες οἱ πρόγονοί τους καὶ τίποτα ἄλλο; Καὶ οἱ φυσιογνωμίες, τὰ ἀνθρωπολογικὰ τους χαρακτηριστικά, ἡ ἐμφάνισή τους γενικὰ δὲν τοὺς δείχνουν σὲ κάθε βῆμα τους ὅτι διαφέρουν ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς «ἐλλαδικούς» ὅσο ἐδῶ στὴν «Ἑλλάδα» διαφέρουν ἀνθρωπολογικὰ «οἱ ὁπαδοὶ τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς ΝΔ», ὅπως μὲ ἄφθαστη εἰρωνία ἔγραψε πρόσφατα στὸν «Δαυλὸ» ὁ ἐξέχων ἀνθρωπολόγος κ. Ἄρης Πουλιανός;

Ταλαίπωρε Ἑλληνισμέ, τραγικὲ Ἕλληνα! Ποιὰ κακιά Μοῖρα τῆς Ἱστορίας ἐφεῦρε στὰ ἄδυστα τοῦ συνωμοτικοῦ κέντρου ὅλων τῶν σατανικῶν πλεκτανῶν τῆς Ἱστορίας τὰ φαντάσματα τῶν ἐθνικιστικῶν-κρατικιστικῶν παρακρούσεων, γιὰ νὰ τὰ ἐξαπολύσῃ ἐναντίον σου καὶ νὰ σὲ κάνῃ νὰ

μὴν ἀναγνωρίζεις τ' ἀδελφία σου
καὶ τὰ παιδιὰ σου, νὰ μὴ ξέρης ἀ-
πὸ ποῦ ἔρχεσαι καὶ συνεπῶς νὰ μὴ
ξέρης ποιός εἶσαι, νὰ σὲ καταντή-
σῃ νὰ στρατεύεσαι διὰ μέσου τῶν
αἰῶνων γύρω ἀπὸ τίς σημαῖες τῶν
φαντασμάτων αὐτῶν καὶ νὰ βγάζης
ὁ ἴδιος τὰ μάτια τὰ δικά σου;...
Ποιός κακοποιὸς δαίμονας ξέρασε
ἀπὸ τὰ σωθικά του τὸν κοπρανο-
πολτὸ τῶν θρησκευτικῶν δογμα-
τισμῶν, γιὰ νὰ σὲ σκεπάσῃ μέσα
στὶς φωτεινὲς πόλεις σου — γιὰ νὰ
σὲ ἀναγκάσῃ νὰ ἀπαρνηθῇς τὸ
λαμπρὸ φῶς τῆς Ἀθήνας σου, τῆς
Ἐφέσου σου, τῶν Συρακουσῶν
σου καὶ νὰ ζῇς κάτω ἀπὸ τὸ ἔρε-
βος μὲ τὸ ὁποῖο σὲ κάλυψαν οἱ
περιούσιοι σωτήρες τῶν κατισκο-
κλεφτῶν τῆς ἐρήμου; Ποιὰ Λάχε-
σις τῆς ἱστορίας σοῦραψε νὰ ζή-
σῃς ἀτέλειωτους αἰῶνες μέσα
στὴν θεοσκοτεινὴ ἀμνησία τοῦ
μεγαλείου σου;

★ ★ ★

Κρατισμοὶ καὶ δογματισμοὶ ἡ-
ταν —καὶ ἐν μέρει παραμένουν—
οἱ δύο ταφόπετρες, ποὺ διαβολικοὶ
νεκροθάφτες κατασκεύασαν καὶ ἔ-
θαψαν κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὸν Ἑλλη-
νισμό. Ἀλλὰ ὅταν ἐγίνε ἡ ταφή, ὁ
Ἑλληνισμὸς δὲν εἶχε πεθάνει.
Ζοῦσε, ὅπως ζῇ καὶ τώρα, σὲ λαν-
θάνουσα κατάστασις. Μιὰ κρού-
στα τεχνητὴ μικροῦ πάχους εἶναι
τὸ περίβλημα, μέσα στὸ ὁποῖο ἀ-
σφυκτιᾷ ἀκόμη ὁ ἀπανταχοῦ τῆς
Γῆς Ἑλληνας. Κάτω ἀπὸ τὸν πα-
γωμένο αὐτὸ φλοιὸ βράζει σὲ μέ-
γιστο βάθος ἡ ἑλληνικὴ λάβα. Κι
ὅσο ἡ κρούστα γίνεται πιὸ φτενὴ,
καθὼς οἱ κρατισμοὶ-θρησκευτι-
σμοὶ καταρρέουν πιά καὶ ἐκφυλί-
ζονται, τόσο οἱ κραδασμοὶ τῆς λά-
βας γίνονται πιὸ ἰσχυροί. Τὸ τέ-
λος τῆς Μεγάλης Ἱστορικῆς Νύ-

χτας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπέρχεται.
Ὁ λανθάνων Ἑλληνας, εἴτε «Ἰ-
ταλὸς» λέγεται σήμερα εἴτε
«Τούρκος» εἴτε «Βούλγαρος» εἴτε
«Σκοπιανὸς» εἴτε «Ὁρθόδοξος» εἴ-
τε «Μουσουλμάνος» εἴτε «Καθολι-
κὸς» εἴτε «Ρωμῖος» (τὸ Ρωμαῖικο
Κρατίδιο εἶναι κι αὐτὸ γνήσιο τέ-
κνο τοῦ ἑλληνοκτόνου δίδυμου
Κρατισμὸς-Θρησκευτισμὸς), θ' ἀρ-
χίσῃ νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὸ «ἀπὸ
ποῦ ἔρχεται» ρωτῶντας τὴν ἱστο-
ρία του, καὶ θὰ βρῖσκῃ κάθε μέρα
καὶ περισσότερο τὸ «ποιὸς εἶναι».
Θὰ βρῖσκῃ τελικὰ μόνο μιὰ ἀπά-
ντησις: ὅτι ὑπῆρχε πρὶν ἀπὸ τὴν
τερατογένεσιν καὶ ἤκμαζε. («Ἀλ-
λοι λαοί, ὅπως οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ
οἱ Ἀμερικανοί, δὲν ὑπῆρχαν —ἦ-
ταν ἱστορικὰ μηδενικά—, τοὺς
γέννησε ὁ Κρατισμὸς-Θρησκευτι-
σμὸς, καὶ συνεπῶς δὲν μποροῦν νὰ
δοῦν τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς ἔξω ἀπὸ αὐ-
τόν). Καὶ καθὼς τὸ τέρας τῆς ἐρή-
μου θὰ πεθαίνει —εἶναι ζήτημα
δεκαετιῶν ἢ ἐκπνοῇ του—, ὁ Ἑλ-
ληνας θὰ ἐγείρεται ἀπὸ τὸν βαθύ ὕ-
πνο του.

★ ★ ★

Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα τῆς Ἱ-
στορικῆς Στιγμῆς καὶ τὸ Μέγα
Ὅραμα τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνι-
σμοῦ. Ὅσοι τὸ ἔχουν συλλάβει, ὅ-
σοι κατάλαβαν ὅτι ἐπέρχεται ἡ
Ἀφύπνισις μὲ ραγδαῖο ρυθμὸ καὶ
καμμιὰ δύναμη δὲν μπορεῖ νὰ τὴν
ἀποτρέψῃ, ἄς ἐργασθοῦν πρὸς τὴν
κατεύθυνσιν αὐτή. Ἀς ἐπεξεργα-
σθοῦν τίς λεπτομέρειες τῆς Νέας
Μεγάλης Ἑλληνικῆς Πολιτικῆς,
τῆς εἰρηνικῆς πολιτικῆς, ποὺ θὰ ὁ-
δηγήσῃ στὴν κάθαρσιν τῆς μα-
κραίωνης Ἑλληνικῆς Τραγωδίας.

[Γράφτηκε στὴν Ἀμαθοῦντα τῆς
Κύπρου στὶς 15 Ἰουνίου 1992].

Μετέωρος

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

‘Ελληνική πλειοψηφία στη Μακεδονία

‘Αγαπητέ κ. Λάμπρου,

Τὰ μέσα ενημερώσεως διατυμπανίζουν, ότι υπάρχει κίνδυνος διαμελισμού της ‘Ελληνοσύνης με τὸ σχέδιο περί Μακεδονικοῦ κράτους, ἀρχῆς γεννησομένης με τὴν πολιτικὴ ἀναγνώρισι τῶν Σκοπίων, στή συνέχεια με τὴν διὰ τῆς βίας (;) αὐτονομία τῆς Μακεδονίας στή βορειοδυτικὴ ‘Ελλάδα καὶ τὴν ἑνωσί της με τὰ πρὸς βορρᾶν ἐδάφη μιᾶς ἀνεξάρτητης τότε Σκοπιανῆς ἐπαρχίας. Τὸ ἐπιδιωκόμενο δηλαδὴ εἶναι ἡ δημιουργία ἑνὸς κράτους περίπου τεσσάρων ἑκατομμυρίων κατοίκων, διαιρεμένων στὶς ἐξῆς ἑτερόκλητες ἐθνότητες: 2.450.000 ‘Ελληνες, 700.000 ‘Αλβανοί, 300.000 Βούλγαροι, 250.000 Σέρβοι, 200.000 Μουσουλμᾶνοι (Τοῦρκοι;) καὶ 150.000 διάφοροι, ὅπως τσιγγᾶνοι κ.λ.

Κάτω ἀπὸ τὶς σημερινὲς συνθήκες τῶν ἐθνικῶν διεκδικήσεων στὴν διαλυόμενη Γιουγκοσλαυία τὰ Σκόπια ἐπιδιώκουν νὰ μετατραποῦν οἱ ἑτερόκλητες ἐθνότητες τοῦ 1.600.000, μέσα στὰ ὅρια τοῦ νέου κράτους, σὲ μειοψηφία, ἡ ὁποία, ὑπὸ δημοκρατικὸ καθεστῶς, θὰ διοικεῖται ἀπὸ τὴν ἑλληνόφωνη κραταιὰ πλειοψηφία τῶν 2.450.000 ‘Ελλήνων. Φαίνεται, ὅτι τὰ Σκόπια ἔχουν καταλάβει, ὅτι ἓνα κρατίδιο με 1.600.000 κατοίκους, χωρὶς συνοχὴ, με νεφελῶδη οἰκονομία καὶ περιστοιχισμένο ἀπὸ ἐχθρικές «μητέρες-πατρίδες» δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιβιώσει μόνο του. Σήμερα ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα. Ἄρα δὲν ὑπάρχει θέμα ἀνεξαρτήτου κράτους, ἀλλὰ πιθανῶς πλάγια αἰτήσεις γιὰ ἑνωσι τῆς Σκοπιανῆς ἐπαρχίας με τὴν ‘Ελλάδα (ἥδη δέχονται τὴν ἐπὶ μέρους ἑνωσί τους με τμήμα της), προκειμένου ν’ ἀποτραπῇ ἡ διάλυσις τῆς ἐπαρχίας τοῦ πολυεθνικοῦ συνονθυλεύματος ἐθνοτήτων... Ὅνειρα θερινῆς νυκτός.

Τότε οἱ τὴν ἐξουσία κατέχοντες στὴν ‘Ελλάδα γιὰ δὲν γνωστοποιοῦν ἐπισήμως, ὅτι ἡ ἐνότητι αὐτῶν τῶν ἑτερόκλητων ἐθνοτήτων εἶναι πρόσκαιρη καὶ ὅτι σύντομα ἡ κάθε μία θὰ ζητήσει τὴν ἑνωσί της με τὴν ἀντίστοιχη «μητέρα-πατρίδα»; Οἱ Σέρβοι εἶναι ἐνήμεροι ὅτι ἡ Σερβία εἶναι χώρα με τὴν ὁποία ἀνέκαθεν εἴχαμε θετικές σχέσεις, συγκλίνοντα συμφέροντα, ἴδιες ἀνησυχίες ἐξ αἰτίας τοῦ τουρκικοῦ ἐπεκτατισμοῦ καὶ με τὴν ὁποία ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ συνορεύουμε γιὰ λόγους ἀσφαλείας καὶ τῶν δύο χωρῶν. Μήπως λοιπὸν οἱ «πατέρες» τοῦ ἔθνους μας πρέπει ν’ ἀρχίσουν νὰ διαπραγματεύονται με τοὺς ἄμεσα ἐνδιαφερομένους τὰ νέα γεωγραφικά σύνορα τῆς ‘Ελλάδας με τὴν Σερβία κατ’ ἀρχὴν, ἀντὶ ν’ ἀποπροσανατολίζουν με τὸν ὅρο τῆς ὀνομασίας καὶ με συζητήσεις περὶ πολιτικῆς ἀναγνώρισεως τῶν Σκοπίων; Γιὰ δὲν γίνεται σαφὲς στοὺς Εὐρωπαίους «ἐταίρους» μας, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σωστὴ προσέγγισι, γιὰ νὰ βρεθεῖ ἀναίμακτη λύσι καὶ νὰ ἰσορροπήσει ἡ κατάστασι στὰ νότια Βαλκάνια; Ἐχει ἀποδειχθεῖ, ὅτι λύσεις τρίτων ἔμμεσα ἢ ὄχι ἄμεσα ἐνδιαφερομένων δὲν εἶναι βιώσιμες. Κάθε φορὰ πὺ συζητῶ τὸ Σκοπιανὸ μέλημα με πολιτικούς παράγοντες τῆς Βρετανίας, τῆς χώρας πὺ ζῶ σήμερα, με ἀντιμετωπίζουν με χαμόγελα καὶ ὑπονοούμενα κατὰ τῶν ‘Ελλήνων δειλῶν, τὴν πλειοψηφίαν, πολιτικῶν, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν γνώμη τους κάμπτονται πρὸ τοῦ κομματικοῦ κόστους καὶ δὲν ἀφήνουν νὰ ὑποστηριχθοῦν τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα τῆς ‘Ελλάδας, ἐνισχύοντας ἔτσι τὴν σύγχυσι πρὸς ὄφελος τῶν παραγόντων πὺ διαπραγματεύονται τὰ συμφέροντα ξένων θρησκευτικῶν ἢ ἄλλων κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἴσως ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸν «Θούριο» τοῦ Ρήγα προσαρμοσμένο στὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας νὰ συγκινήσει καὶ πάλι τὰ ζωντανὰ κύτταρα τοῦ ἔθνους μας.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία,

Νικηφόρος Πολίτης

P.O. Box 7 Heswall, Merseyside L613YA

Ἀγγλία

Ποιά θεατρικά «ἔργα» προτιμᾷ τὸ Ρωμαίικο Κρατίδιο

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Ὡς ἀναγνώστης τοῦ «Δαυλοῦ», ἀλλὰ πρὸ πάντων ὡς Ἑλληνας, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ διαμαρτυρηθῶ κάθε φορά, πού ὑβρίζεται ὁ μοναδικὸς καὶ ἀπαράμιλλος πολιτισμὸς μας στὰ πλαίσια τῆς διεθνοῦς σιωνιστικῆς προπαγάνδας. Χαίρομαι ὥστόσο, μιὰ καὶ μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Δαυλοῦ» μέσα ἀπὸ τὶς λαγαρὲς ἐλληνικὲς σελίδες του.

Ἐχοντας μεταβεῖ γιὰ τὸ δεύτερο ἤμισυ τῶν πασχαλινῶν διακοπῶν μου στὴν Θεσσαλονίκη, τὴν πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας μας, καὶ ὄντας ἕνας ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ θεάτρου καὶ εἰδικότερα τοῦ Κρατικοῦ Θ.Β.Ε., ἀπεφάσισα νὰ παρακολουθήσω μιὰν ἀπὸ τὶς παραστάσεις τοῦ «Ἑπερώου». Ἐπρόκειτο γιὰ τὸ «θεατρικὸ» ἔργο «Ὁ Ἐπιστάτης» τοῦ Χάρολντ Πίντερ σὲ μετάφραση τοῦ Κώστα Σταματίου καὶ σκηνοθεσία τοῦ Ἀλέκου Οὐδινότη, τοῦ ὁποῦ ἡ πρώτη ἔλαβε χώραν στὶς 17 Ἀπριλίου τοῦ 1992. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Πίντερ ἦταν «*ο μοναχογιὸς ἐνὸς Ἑβραίου ράπη πορτογαλικῆς καταγωγῆς*» —συμφώνως πάντοτε πρὸς τὸ πρόγραμμα, φωτοτυπία τοῦ ὁποῦ σὰς ἐσωκλείω— δὲν θὰ με ξένιζε δι' ὅλου, ἂν τὸ ἐν λόγῳ ἔργο δὲν ξεκινούσε μὲ μιὰ χαρακτηριστικώτατην αἰχμὴ ἐναντίον τοῦ Ἑθνους μας.

Ἐν ὀλίγοις, ἡ ὑπόθεση αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἔχει ὡς ἑξῆς: ἱστορεῖται ἡ συνάντηση ἐνὸς ρακοσυλλέκτου μὲ ἕνα μᾶλλον καθυστερημένο ἄτομο καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ πρώτου νὰ διαβάσει τὸν δεύτερο στὸν ἀδελφὸ του —ἂν καὶ τὸν εἶχε εὐεργετήσει—, γιὰ νὰ «κερδίσει μιὰ θέση στὸν κόσμον». Ἐτσι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἤδη τῆς παραστάσεως ὁ θεατῆς ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρόκειται νὰ ὑπο-

στεῖ ἕναν χεῖμαρρο αἰσχροῦ λαϊκισμοῦ, ἡλιθίου χιούμορ καὶ ἀπροσμέτρητης πλήξεως. Τὸ χειρότερο ὅμως ὅλων εἶναι τὸ ὅτι ὁ Πίντερ, διὰ στόματος τοῦ ρακοσυλλέκτου, ὀνομάζει τοὺς Ἑλληνες, τοὺς Ἀραβες καὶ ἄλλους λαοὺς συλλήβδην «*σκυλόλοι*» καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους τοῦ ἔργου του, κατόπιν δὲ ἐπαναλαμβάνει τὴν ὕβρι, συγκεκαλυμμένα πλέον. Ποιά θὰ μπορούσε νὰ ἦταν ἡ ἰσχὺς τοιούτων ρήσεων στὸ στόμα ἐνὸς «ἥρωος» τοῦ «Θεάτρου τοῦ Παραλόγου»; Γιὰ τοὺς ἀνυποποτους θεατῆς καὶ ἀσφαλῶς γιὰ ἕνα μεγάλο ποσοστὸ ἀνενημέρωτων ξένων φρονῶ ὅτι παρόμοιοι χαρακτηρισμοὶ κάθε ἄλλο παρὰ ὠφελοῦν τὴν φήμην μας ὡς Ἑθνους, ἰδίως στοὺς χαλεποὺς καιροὺς μας.

Διερωτῶμαι κατὰ συνέπεια γιὰ τὸ ἂν ὑφίσταται ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη χρησιμότης ἢ ἡ παραμικρὴ προσφορὰ ἀπὸ τὴν παρουσίαση ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ μὲ τὴν κρατικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση παρομοίων θεατρικῶν φληναφημάτων, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸ Κ.Θ.Β.Ε.; Ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριστοτελικὸν ὀρισμὸ τῆς τραγωδίας καὶ φυσικὰ τὸ ὅλον θεατρικὸν πνεῦμα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τραγικῶν καὶ κωμικῶν ποιητῶν, ἡ ἀπάντηση θὰ εἶναι ἀναμφιβόλως ἀποφατικὴ. Πολὺ περισσότερο, ἐφ' ὅσον τὸ ἐν λόγῳ κατασκευάσμα βριθεὶ πεζότητος, λαϊκισμοῦ καὶ ἐπιπροσθέτως περιέχει αἰχμὲς ἀνθελληνικῆς προπαγάνδας.

Εὐχαριστώντας θερμότατα γιὰ τὴν φιλοξενία, παραμένω εἰλικρινῶς ὑμέτερος,

Σέργιος Ἑμμ. Μαραβέλιας

Φυσικομαθηματικὸς-Λογοτέχνης

Παπαρρηγοπούλου 22

152 33 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Τὸ θαυμάσιο ἄλμα τοῦ Ἑλλήνος νέου

Κύριε διευθυντά,

Στὴ σελίδα 7173 τοῦ «Δαυλοῦ» ('Απρίλιος 1992) καὶ στὴ στήλῃ «Μετεωρισμοὶ» ὁ ὑπογράφων μὲ τὸ ψευδώνυμο «Μετέωρος»

(ἀλήθεια τί χρειάζονται στὴν ἐποχὴ μας τὰ ψευδώνυμα, ὅταν μάλιστα τὸ κείμενο ἀφορᾷ τὴν ἀλήθεια) ἀναφέρεται στὸ «*Θαυμάσιο ἄλμα τοῦ Ἑλλήνος νέου*». Συμφωνῶ ἀ-

πόλυτα με τις απόψεις του κ. Μετέωρου και θαυμάζω, όπως πάντα, τις σκέψεις του και τον τρόπο γραφής του. Είλικρινά όμως αμφιβάλλω, αν ο "Έλλην νέος, που πράγματι ατενίζει με θάρρος και χωρίς παρωπίδες το πρόσωπο της αλήθειας, θα προσπαθήσει και να το προσκυνήσει κάνοντας εκείνο το «βήμα», ξεπερνώντας το πέρασμα που τον χωρίζει «*ἀπ' τὸν εὐδαίμονα κόσμον τοῦ λόγου*», όπως αναφέρει στο κείμενό του ο Μετέωρος.

Τί ἐστὶ ἀλήθεια;!!! ἀναρωτιοῦνται κάποιοι, κι' ἄλλοι πιότερο ἡλίθιοι ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξή της. Ἡ ἀλήθεια βέβαια ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχει, ἀλλὰ τὰ λόγια κι' ἡ μορφή της εἶναι σπαθὶ καὶ μαχαίρι γιὰ τοὺς δειλοὺς, τοὺς συμβιβασμένους, τοὺς ἀνανδρους. Χειρότεροι ὅμως ἀπ' ὅλους καὶ πιὸ ἐπικίνδunami εἶναι οἱ κρυπτόμενοι πίσω ἀπὸ ἓνα προσωπεῖο καὶ ὑπεραμνόμενοι δῆθεν τῆς ἀλήθειας, ποὺ ὅμως ἄλλα σκέπτονται, ἄλλα λένε κι' ἄλλα πράττουν. Εἶναι οἱ

διαφθορεῖς, οἱ λαοπλάνοι κι' οἱ καραγκιόζηδες με τις ὑπέροχες μάσκες. Κάποιοι κρίνουν τὴν ἀλήθεια κατὰ τὰ μέτρα τους καὶ τὰ συμφέροντά τους, ἄλλοι τὴν φοβοῦνται κι' ἄλλοι ἀποστρέφουν τὸ πρόσωπό τους ἀπ' τὸ δικό της. Τὸ πληγωμένο πρόσωπο τῆς προδομένης ἀλήθειας με τὸ παράπονο τοῦ κόσμου στὴ μορφή της τοὺς τρομάζει. Κανένα ἄγαλμα δὲν τῆς ἔστησαν ποτέ. Σὲ καμμιὰ εἰκόνα δὲν ζωγραφίζεται ἡ μορφή της. Στὴν ἐποχή μας ἀλίμονο στοὺς τίμιους καὶ στοὺς φιλαλήθεις...

Πιστεῦω ἀπόλυτα, πῶς, ὅταν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κάθε ἄνθρωπος, θὰ βρεῖ τὸ κουράγιο νὰ προσκυνήσει τὴν ἀλήθεια, τότε μόνο θ' ἀλλάξει ἡ μορφή τοῦ κόσμου, κι' ἡ κόλαση τῆς ζωῆς σίγουρα θὰ πάρει τὴν ὄψη τοῦ παραδείσου.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία
Στέλλα-Ροζίτα Κωνσταντίνου

Λογοτέχνις
Ἀρχιλόχου 1, Ζωγράφου

Τὸ ὄνομα «Μακεδονία» συνδέει Σκόπια-Ἑλληνισμό

Κύριε διευθυντά,

Οἱ θέσεις τοῦ Ἀλκέτα στὸ ἄρθρο «*Τὸ αἷμα τοῦ Αἵμου*» (τοῦ 125 τεύχους) περιέχουν πλεῖστες σοβαρὲς ἀλήθειες, ἀλλὰ καὶ μερικὰ σοβαρὰ λάθη. Εἶναι ἀληθὲς μὲν, ὅτι οἱ Σκοπιανοὶ ἀπὸ πλευρᾶς καταγωγῆς εἶναι Μακεδόνες, δηλαδὴ ἐλληνογενεῖς. Αὐτὸ ἔχει διαπιστωθῇ ἀπὸ ἐπιτόπιες ξεχωριστὲς ἐρευνες τοῦ Γιουγκοσλάβου ἀνθρωπολόγου Ζ. Γαβρίλοβιτς, τοῦ Γερμανοῦ Χ. Σάντε καὶ τοῦ Βουλγάρου Μ. Ποπῶφ, οἱ ὁποῖοι δὲν βλέπουν πράγματι σ' αὐτοὺς (με' ἐξαιρέσει τοὺς Ἀλβανούς) φυλετικὴ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες. Οἱ Σκοπιανοὶ μόνον κατὰ τὴν γλῶσσα τους ἔχουν ἐκσλαβισθῇ — ἀλλὰ κι αὐτὸ ὄχι πλήρως, ἀφοῦ ὑπάρχουν ἀκόμη ἄνω τῶν 300.000 κατοίκων, ποὺ ὁμιλοῦν καὶ ἐλληνικά! Ὅπως ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς, ὅτι καὶ οἱ Βούλγαροι, ἰδίως οἱ νοτίως τοῦ Αἵμου, εἶναι καθαρῶτατοί Θράκες, δηλ. Ἑλληνες.

Ἐκεῖ ποὺ ὁ Ἀλκέτας σφάλλεται εἶναι, ὅτι τὸ ἴδιο συμβαίνει με τοὺς Ἀλβανούς

καὶ τοὺς Τούρκους. Οἱ Ἀλβανοὶ (ἰδίως οἱ βόρειοι, οἱ Γκέγκες) ἀνήκουν στὸ λεγόμενο «Διναρικό» φύλο (τὸ «Ἡπειρωτικό» κατὰ Πουλιανό), στὸ ὁποῖο ἀνήκουν καὶ οἱ Σέρβοι, οἱ Βόσνιοι καὶ οἱ Μαυροβούνιοι. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ διναρικοῦ στοιχείου στὸν ἐλληνικὸ λαὸ εἶναι μὲν παλαιολιθική, ἀλλὰ εἶναι καὶ πολὺ μικρὴ (τῆς τάξεως τοῦ 10%, καίτοι στὴν Ἡπειρο σημαντικώτερη). Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἀνέκαθεν ἀνήκε καὶ ἀνήκει στὸ «Μεσογειακὸ» φύλο (καὶ δὴ στὸν «Αἰγαιακὸ» κλάδο, κατὰ Πουλιανό).

Οἱ Τούρκοι ἀφ' ἑτέρου εἶναι μεμειγμένοι με Τουρανίδες (μείγμα Εὐρωπαίων-Μογγόλων), ἡ μεῖξι δὲ αὕτη εἶναι ὀφθαλμοφανής, ἀκόμη καὶ στὸν ἀδαῆ, στὶς ἀνατολικώτερες ἐπαρχίες τῆς Τουρκίας (Ἀνατολία κ.λπ.). Βεβαίως στὴν δυτικὴ Μικρὰ Ἀσία ὁ πληθυσμὸς εἶναι κατὰ βάσιν ἐλληνογενὲς καὶ τὰ τουρανικὰ στοιχεῖα εἶναι δυσδιάκριτα. Δὲν εἶναι μόνον ἡ μογγολικὴ πτυχὴ, ποὺ μαρτυρεῖ τὴν τέτοια καταγωγὴ (μολονότι θὰ μπορούσαμε νὰ δείξουμε φω-

τογραφίες Τούρκων της Δοβρουτσᾶς με ἔντονη μογγολική καταγωγή). Στὴν ἀνθρωπολογία ὑπάρχουν ἄλλα στοιχεῖα, πὺ δειχνουν αὐτὴν τὴν πρόσμειξι (ὅπως ἡ μεγαλοπροσωπία, ἡ ἐπιπεδότης τοῦ προσώπου, τὰ ζυγωματικά, οἱ σκληρὲς τρίχες τῆς κεφαλῆς κ.λπ.).

Ἀπὸ τὴν ἄλλη, εἶναι μὲν ἀκριβὲς ὅτι οἱ Τουρκοκύπριοι εἶναι ἐξισλαμισμένοι Ἕλληνες, ἀλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Μόνον ἡ καταγωγή ἀποτελεῖ τεκμήριο τῆς ἐθνικότητος; Ὁχι βέβαια. Ἡ ἐθνικὴ συνείδηση ἀποτελεῖ ἐξ ἴσου ἰσχυρὸ τεκμήριο. Κι ὅταν ἕνα ἑλληνογενὲς τμήμα τοῦ λαοῦ ἔχει συνειδησιακὰ ἀλλοτριωθῇ, τότε εἶναι μάταιο νὰ τὸ ἐντάσσουμε πλεον στὸν Ἑλληνισμό. Αὐτὸ ἀφορᾷ δὲ δυστυχῶς ὄχι μόνον στοὺς Τούρκους τῆς Κύπρου ἀλλὰ καὶ στοὺς Βουλγάρους.

Ἄλλο ζήτημα εἶναι, ποιὲς ὑπῆρξαν οἱ εὐθύνες τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους στὴν ἀπώλεια τῆς ἑλληνικῆς συνειδήσεως τέτοιων ἑλληνογενῶν πληθυσμῶν. Τὸ θέμα εἶναι μεγάλο. Θὰ συμφωνήσω μαζί σας καὶ θὰ ὑπερθεματίσω, ὅτι εἶναι τεράστια αὐτὴ ἡ εὐθύνη, ὅσον ἀφορᾷ στοὺς Βορειομακεδόνες (τοὺς Σκοπιανούς). Μὲ τὴν ἀδιαφορία μας ἄλλοτε καὶ μὲ τὴν ἀντιπαράθεσί μας σήμερα τοὺς ἀπωθοῦμε μακριὰ ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμό. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, πὺ αὐτοὶ ἔχουν ἀγκυρωθῇ στὸ ὄνομα «Μακεδονία», τὸ μόνον πὺ τοὺς συνδέει ἀκόμη μὲ τὸν ἀρχέγονο, ὑποσυνειδητο ἑλληνισμό τους.

Φιλικὰ

Δημήτρης Δημόπουλος

Πλαστήρα 77

171 21 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

Τὸ ἔγκλημα τῆς ἀποκοπῆς μας ἀπὸ τὸ παρελθόν

Ἀξιότιμε κ. διευθυντά,

Ἄν καὶ μὴ ἐπαγγελματίας στὰ γλωσσολογικὰ θέματα, ἤμουν καὶ εἶμαι ὑποστηρικτῆς τῆς ἐκπληκτικῆς δομημένης ὅσο καὶ ἀπέραντα ὁμορφῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας. Θὰ ἔαν κουραστικὸ νὰ ἐπαναλάβω τὴν 100% δικαίωση τοῦ ἀξιότιμου κ. Ἀπόστολου Γάτσια ἀπὸ ἐπιφανεῖς γλωσσολόγους πᾶν στὸ ζήτημα τῶν Λατινικῶν («Δαυλὸς» τεύχος 124). Θέλω ὅμως νὰ προστεθεῖ κι ἡ δική μου φωνὴ πᾶν σ' ἕνα ἄλλο θέμα.

Τὸ μεγαλύτερο ἔγκλημα πὺ συντελεῖται καὶ στὴν Ἑλλάδα, εἶναι ἡ σταδιακὴ ἀπεξάρτηση τοῦ λαοῦ ἀπ' τὸ διαφωτιστικὸ πνεῦμα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τοῦ πολι-

τισμοῦ καὶ τοῦ ἥθους των. Οἱ σκέψεις τῶν «βαρβάρων» —οὐκ ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν — συγκλίνουν πᾶση θυσίᾳ καὶ μ' ὅλα τὰ διαθέσιμα μέσα στὸ νὰ πᾶν ἡ λειτουργία καθε ἑλληνικοῦ. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω τὴν προπαγάνδα ὅτι «τ' ἀγγλικά εἶναι ἀνώτερη γλῶσσα τῶν ἑλληνικῶν». Μέχρι ἐκεῖ ἔφθασαν! Νὰ θεωρήσουν τὴν ἐκβαρβαρισμένη αὐτὴ διάλεκτο τῆς Ἑλληνικῆς ὡς γλῶσσα ἀνώτερη. Μᾶλλον γιὰ ψάρια θὰ μιλοῦσαν...

Μεθ' ὑπολήψεως

Γιάννης Σπυριδάκης

Θηβῶν 431, Ν. Λιόσια

Ἡ αὐτοπαγίδευση τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας στὸν Ἰνδοευρωπαϊσμό

Φίλε κύριε διευθυντά,

Φαίνεται, ὅτι μόνον ὁ κ. Δ. Κούτουλας καὶ ὁ ἀοιδίμος Η. Τσατσόμοιρος ὀρθοτομοῦσι τὴν ἐλληνίδα φωνὴν ἐχόμενοι στερεῶς τῆς παραδόσεως. Εἰδάλως δὲν ἐξηγοῦνται αἱ λέξεις καὶ προτάσεις τοῦ καλοῦ καθοῦ συναδέλφου: «Στὸ Λεξικὸν τῆς Ἀρχ. Ἑλλ. Γλώσσης τοῦ Ἱ. Σταματάκου ἡ λέξις «πόλις» ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τὴν

Ι.Ε. ρ. pl — (πολὺ παράξενη αὐτὴ ἡ *Ι.Ε. φυλῆ-φάντασμα... πὺ ὅμως μιλᾷ Ἑλληνικά*) —στὸ *Ἑτυμολογικὸν Λεξικὸν J. Hofmann* ἡ λέξις δὲν ἐτυμολογεῖται καθόλου. *Ἡ σχολικὴ γραμματικὴ... ἀπὸ τῆς ρ. πόλις, πολε-». Καὶ προχωρεῖ ὁ συμπαθέστατος καθηγητῆς: «Κανένας (!!!) ... Ἰνδοευρωπαϊὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἐτυμολογήσει...».*

Ἐλεος, καλὲ μου φίλε. Οὕτε τὸ Λεξικὸν

του Βυζαντίου ούτε το Λεξικόν Γιαννακόπουλου Π. ούτε το συνώνυμον του Σμύθ ουτε... ουτε... ουτε... δύνανται νὰ μᾶς διαφωτίσουν! μόνον ὑμεῖς καὶ ὁ κ. Τσατσόμοιρος (καὶ μὰ τὸν Δία, θὰ ἦτο ἐνδιαφέρον νὰ εἴχομεν τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως *Κούτουλας*) δύνασθε καὶ καταδέχεσθε νὰ καταυγάσετε διὰ τῶν ναμάτων τῆς σοφίας σας ΗΜΑΣ τοὺς ἐν τῷ σκότει πλέοντας. Εὐγε, κ. καθηγητά!! Εὐοί-εὐάν. Μόνον ὑμεῖς ἐμελετήσατε Πλάτωνα! Δόξα τῷ Θεῷ!

Καὶ τινες παρατηρήσεις. 'Η Ι.Ε. γλῶσσα δὲν ἰσχυρίζεται οὐδὲ εἰς ὅτι εἶναι ἑλληνική. Τὸ Λεξικὸν Hofmann προσπαθεῖ νὰ δώσῃ ρίζας τινὰς τῆς λέξεως. 'Η σχολικὴ Γραμματικὴ δὲν ἐτυμολογεῖ λέξεις, δίδει θέματα λέξεων. 'Εκεῖνο τὸ σαρκαστικὸν «*Κανένας... 'Ινδοευρωπαῖος...*»! Διὰ ποῖον λόγον τόση ἐμπάθεια, κύριε συνάδελφε; 'Εχομεν εἰς τὴν πατρίδα μας Πανεπιστήμια καὶ Πανεπιστημιακοὺς καθηγητὰς διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν 'Ελληνοπαίδων ἢ ἀναγκαζόμεθα νὰ σπουδάσωμεν εἰς τὰς χώρας καὶ τὰ Πανεπιστήμια αὐτῶν τῶν ...Ι.Ε.

Βεβαίως ἔχομεν διὰ τοὺς Εὐρωπαίους ὀρισμένα κοσμητικά, ὅπως: μακαρονάδες, πατατάδες, πουρηγάδες, οἱ Τοῦρκοι εἶναι μπουνταλάδες, οἱ 'Αμερικανοὶ εἶναι 'Αμερικανάκια, οἱ 'Αγγλοι εἶναι 'Εγγλεζάρεις ἢ κίναῖδοι, οἱ Βαλκάνιοι βάρβαροι Σλάβοι ἢ πεινασμένοι, οἱ 'Ολλανδοὶ γαλατάδες, οἱ

Εὐρωπαῖοι κουτόφραγκοι ἢ αὐνᾶνες... Τέλος πάντων ἐμεῖς οἱ "Ἕλληνες τί εἴμεθα;! ὦ τάλαν.

Μὲ τὴν ἐπιστολὴν σας μοῦ ἐνεθυμίσατε μίαν προσπάθειαν συγγραφῆς παλαιοῦ βιβλίου νὰ ἀποδείξῃ ὅτι αἱ λέξεις *κόρη* καὶ *ἀγελάδα* εἶναι αἱ αὐταί. "Εγγραφε: Κατὰ τὸ Κινάρα- 'Αγκινάρα ἔχομεν *κόρη-ἀ-κόρη*. Κατὰ τὸ *Καρίς-Γαρίδα* ἔχομεν *ἀκόρη-ἀγόρη*. Κατὰ τὸ 'Αποθνήσκω-Πεθαίνω ἔχομεν *ἀγόρη-ἀγέρη*. Κατὰ τὸ Γρήγορος-Γλήγορος ἔχομεν *ἀγέρη-ἀγέλη*. Κατὰ τὸ *Ζάλη-Ζαλάδα* ἔχομεν *ἀγέλη-ἀγελάδα*.

Λίγη προσοχή, φίλε μου καλὲ. 'Ο καθηγητὴς καὶ ἡ καθηγήτρια πρέπει καὶ ὀφείλουν νὰ εἶναι καὶ νὰ φαίνονται σοβαροὶ, ἐμπερίστατοι, εἰδήμονες, ἐπαῖοντες, προσεκτικοί, ἐπιστήμονες, ὑπεύθυνοι, ἀκριβεῖς, θρησκοὶ, ὑποδείγματα. 'Απορεῖ κανεὶς, διατὶ ἐδημοσίευσε περιοδικὸν τῆς σοβαρότητος τοῦ «*Δαυλοῦ*» μίαν ἐπιστολὴν τοιούτου περιεχομένου. 'Εκτὸς ἂν ἤθελε νὰ σᾶς ἐκθέσῃ, ὦ πέπον!

Μετὰ πάσης τιμῆς

Φιλίππου Δ.

'Εκπαιδευτικὸς

Κρήτης 19, Πλ. Βάθης

Υ.Γ. Παρακαλῶ, κ. διευθυντά, νὰ δημοσιευθῇ ἡ παρούσα εἰς τὸ θαυμάσιον περιοδικόν σας. Φ.Δ.

'Ο κ. Δ. Κούτουλας ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποῖου ἐτέθη ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ τοῦ κ. Δ.Φ., γράφει τὰ ἑξῆς:

'Εδιάβασα μὲ τὴ δέουσα προσοχὴ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Φιλίππου (;). Δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω ὅμως, ὅτι τέτοιο χλευαστικὸ ὕφος καὶ εἰρωνικοὶ χαρακτηρισμοὶ προέρχονται ἀπὸ ἐκπαιδευτικὸ, γιατί ἀπᾶδουν ὅλα αὐτὰ τοῦ ἤθους καὶ τοῦ ὕφους ἐνός —ὑποτίθεται— πνευματικοῦ ἀνθρώπου... 'Εκεῖνο δὲ πού μὲ λυπεῖ ἰδιαίτερα εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς ἄγνοιας (πὺ δὲ ὡχεῖ στὴν παρερμηνείαν), ὅπως παρουσιάζεται στὴν ἐπιστολὴν τοῦ συναδέλφου (;). (Πρᾶγμα τὸ ὁποῖο, σ' ἓνα βαθμὸ, φαίνεται ν' ἀποκαλύπτει, ποιοὶ ἔχουν μεγάλον μερίδιον εὐθύνης γιὰ τὸ σημερινὸ χάλι τῆς Παιδείας μας...).

*Θὰ ἀντιπαρέλθω ὅμως τοὺς χλευαστικοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ ἐπιστολογράφου, πού, οὔτως ἢ ἄλλως, ἐπὶ τῆς οὐσίας δὲν λένε τίποτα. Θὰ μπορούσα βέβαια καὶ ἐγὼ νὰ κάνω τὸ ἴδιο. Θὰ μπορούσα δηλαδὴ νὰ καυτηριάσω τὴν «ἀσχετοσύνην» καὶ τὸν «ἀρτηριοσκληρωτισμὸν» τοῦ συναδέλφου (;), πὺ φυσικὰ ἀφίστανται βασικῶν γνώσεων Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας. "Ομως θὰ προτιμήσω νὰ ἀναφέρω «συμπυκνωμένους» σὲ λίγες γραμμὰς (ὅσο μοῦ ἐπιτρέπει ὁ χῶρος τοῦ «*Δαυλοῦ*»)*

κάποιες προεισαγωγικές πληροφορίες τῆς Γλωσσολογίας καὶ Ἱστορίας, γιὰ νὰ γίνη ἀντιληπτό ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες, πόσο «πονηρὰ» τέθηκαν οἱ βάσεις γιὰ τὴν «Ἰνδοευρωπαϊκὴ» ἀπάτη ἀπὸ τὸ Παγκόσμιο Ἐπιστημονικὸ Κατεστημένο καὶ παρέσυραν πολλοὺς (ὅπως, ὑποθέτω, καὶ τὸν «καλὸ συνάδελφο» κ. Φιλίππου).

Ὁ πρῶτος ποὺ μίλησε γιὰ «Ἰνδοευρωπαϊκὴ Μητέρα-Γλῶσσα», διαπιστώνοντας τὶς ὁμοιότητες μεταξὺ Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς καὶ Σανσκριτικῆς ἦταν ὁ Ἄγγλος δικαστὴς τῶν Ἰνδιῶν Sir William Jones τὸ 1786, (*"The third anniversary discourse, On the Hindus, Work I"* (1799), 19-34 [= Lehmann 1967, *"A reader in 19th century Historical Indo-European Linguistics"*, σ. 15]). Τὰ θεμέλια ὅμως τῆς «Ἰνδοευρωπαϊκῆς Θεωρίας» ἔθεσε τὸ 1816 ὁ γλωσσολόγος Fr. Bopp μὲ τὸ ἐκτενὲς ἔργο του «Ἐπὶ τοῦ κλιτικοῦ συστήματος τῆς Σανσκριτικῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Περσικῆς καὶ Γερμανικῆς»². Παρατηροῦμε δηλαδή, ὅτι ἡ θεωρία περὶ «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» καταγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς (καὶ τῶν Ἑλλήνων κατ' ἐπέκταση ἀπὸ τοὺς «Ἰνδοευρωπαίους» νομάδες τοῦ Bopp) ἔχει ἱστορία δύο περίπου αἰώνων καὶ στηρίζεται στὶς ὁμοιότητες Ἑλληνικῶν, Λατινικῶν καὶ Σανσκριτικῶν, παραβλέποντας ὅμως αὐθαίρετα τὶς χρονολογικὲς ἀφετηρίες αὐτῶν τῶν «συγγενῶν» γλωσσῶν, ἐκ τῶν ὁποίων κατὰ πολὺ ἀρχαιότερη εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ, σύμφωνα μὲ τὰ γραπτὰ μνημεῖα. (Οἱ Βέδες, τὸ ἀρχαιότερο Ἰνδικὸ κείμενο, ἀνάγεται περὶ τὸ 1000 π.Χ., ἐνῶ ἡ Γραμμικὴ Β τῆς Κνωσοῦ στὰ 1500 π.Χ.).

Πέρα ὅμως ἀπ' τὴν «Ἰνδοευρωπαϊκὴ Ὑπόθεση» ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη ἐπιστημονικὴ ἄποψη (ποὺ μὲ κατάλληλες μεθοδεύσεις ἀποσιωπᾶται μέχρι σήμερα ἀπὸ τὸ ἀκαδημαϊκὸ κατεστημένο τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ), ἡ ὁποία (σὲ πολὺ γενικὲς γραμμὲς τὴν ἀναφέρω) μιᾶ γιὰ τὴν ἀνυπαρξία «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» Φυλῆς (οὐδὲν ἀρχαιολογικὸ, ἱστορικὸ καὶ γλωσσικὸ εὑρημα) καὶ γιὰ τὴν καταγωγὴ τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸ εὐρύτερο χῶρο τοῦ προκατακλυσμιαίου Αἰγαίου, τὴν Αἰγιῆδα. Γιὰ τὴν καταποντισμένη γῆ τῆς Αἰγιῆδας, πέρα ἀπὸ τὶς ἀρχαῖες πηγές (Ἡσίοδος, Πλάτων κ.λπ.) ὑπάρχουν πολλὰ σύγχρονα ἐπιστημονικὰ ἔργα. Συνοπτικὰ ἀναφέρω τὰ «Ὀρφικά» τοῦ ἀστρονόμου Κ. Χασάπη, τὸ «Περὶ Καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων» τοῦ ἀνθρωπολόγου Α. Πουλιανοῦ, τὸν τόμο «Προϊστορία» τῆς ἐγκυκλοπαίδειας «Ἡλιος» κ.λπ. Βέβαια αὐτὰ καὶ ἄλλα ἀγνοοῦνται ἀπὸ τοὺς κύριους τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κατεστημένου, οἱ ὁποῖοι προπαγανδίζουν ὅμως τοὺς διάφορους... Ντυροζέλ ἢ τὴν «Black Athena». Κι ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ μὴν δεχθεῖ τὸ ἐπιστημονικὸ κατεστημένο τὴν παν-αρχαιότητα τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς εἶναι χρονολογικὰ ὁ πρῶτος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ καὶ Μεσανατολικοῦ χώρου, μὲ ἡλικία πολλῶν χιλιάδων χρόνων, ὅπως ἀποκαλύπτει ὁ «Τίμαιος» τοῦ Πλάτωνα καὶ οἱ γλωσσολογικὲς καὶ ἀρχαιολογικὲς μαρτυρίες. Ἔτσι πρὶν ἀπὸ μερικὲς δεκαετίες οἱ μαθητὲς ἐδιδάσκοντο στὰ σχολεῖα ὅτι οἱ πρῶτοι Ἑλλήνες ἐμφανίστηκαν στὴν ἱστορία τὸ 1000 π.Χ.

Τὸ 1952 ὅμως τὸ κατευθυνόμενο ἐπιστημονικὸ κατεστημένο δέχτηκε τὸ πρῶτο ἡχηρὸ χαστούκι στὶς αὐθαίρεσές του ἀπὸ τὸν Μ. Ventriss, ποὺ ἀποκρυπτογράφησε τὴν Γραμμικὴ Β τῆς Κνωσοῦ, ἀποκαλύπτοντας τὴν ἐλληνικότητα τοῦ Μινωικοῦ Πολιτισμοῦ. (Μέχρι τότε ὑπεστηρίζετο «ἀρμοδίως» ἡ μὴ-ἐλληνικότητα καὶ ὁ σημιτικὸς χαρακτήρας τῶν Κρητῶν). Τώρα κάνουν ἀγῶνα μέγα οἱ κατευθυνόμενοι ἐπιστήμονες, γιὰ νὰ καθυστερήσουν τὴν ἀνάγνωση τῆς Γραμμικῆς Α

καὶ τοῦ Δίσκου τῆς Φαιστοῦ, ἀποσιωπῶντας τὶς ἐργασίες ποὺ ἀποκαλύπτουν τὴν ἐλληνικότητά της. ὅπως τοῦ Paul Faure³ ἢ τῆς 'Ενριέτας Μέρτζ⁴. (Κι ὄχι μόνον αὐτό· ἐνῶ «ἐπιστήμω» ἀκόμη δὲν ἔχει ἀναγνωσθεῖ ἡ Γραμμικὴ Α, παρὸλα αὐτὰ θεωρεῖται ἀπὸ διαφοροὺς «ἐπιστημονικοὺς» κύκλους ὡς μὴ-ἐλληνικὴ, σημιτικὴ).

Μέσα σ' ὅλη αὐτὴ λοιπὸν τὴν καταγίδα ψεύδους, προκατάληψης καὶ αὐθαιρεσίας πολλοὶ ἄξιοι φιλόλογοι καὶ σχολικοὶ σύμβουλοι κάνουν σήμερα τιτάνιο ἀγῶνα στὰ σχολεῖα, γιὰ νὰ διδάξουν τὴν ἀλήθεια στοὺς μαθητὲς καὶ νὰ ἀποκαλύψουν τὰ ἀνθελληνικὰ ψεῦδη τοῦ παγκόσμιου ἐπιστημονικοῦ κατεστημένου. Σὲ κάθε γωνιά τῆς 'Ελλάδας πολλοὶ φιλόλογοι σήμερα βοοῦν —μὲ τὴν μαρτυρία τους— τὴν ἀλήθεια γιὰ τοὺς πανάρχαιους "Ἕλληνες-Πελασγοὺς, ποὺ ζοῦσαν δεκάδες χιλιάδες χρόνια πρὶν στὴν καταποντισμένη Αἰγυπτῶ, ποὺ ἀπετέλεσε τὴν «δελεφύδα» τοῦ γήινου πολιτισμοῦ. ('Αντίθετα προφανῶς ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἰσχυρίζεται ὁ καλὸς συνάδελφος κ. Φιλίππου — σήμερα μάλιστα ποὺ ἀμφισβητεῖται ξανὰ ἡ 'Ελληνικότητα τῆς Μακεδονίας!).

'Αλλ' ἄς δοῦμε τώρα ἀναλυτικὰ πῶς κατασκευάστηκε ἀπ' τοὺς «εἰδικούς» ἡ 'Ινδοευρωπαϊκὴ ἀπάτη μέσω πλαστογράφησης τῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας. Σκοπὸς τῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας εἶναι ἡ ἀναγωγή στὴν «μητέρα γλῶσσα» τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λῶν, ἡ ὁποία αὐθαίρετα ὀνομάζεται μὲ τὸν ὄρο «πρωτοῖνδοευρωπαϊκή»⁵, ἐνῶ (ὅπως θὰ δείξουμε παρακάτω) δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ μιὰ πανάρχαια μορφή τῆς 'Ελληνικῆς —πιὸ «πρωτόγονη» ἴσως ἀπ' τὴν μορφή τῆς Μυκηναϊκῆς 'Ελληνικῆς, ποὺ ἀπεκαλύφθη στὴ Γραμμικὴ Β. 'Η μέθοδος ἡ ὁποία χρησιμοποιοῦται στὴ Συγκριτικὴ Γλωσσολογία εἶναι γνωστὴ μὲ τὸν τεχνικὸ ὄρο «ἐπανασύνθεση» (rekonstruktion)⁶. Μὲ τὴν ἐπανασύνθεση ἀναγόμεστε στὴν «πρωτογλῶσσα» κατόπιν συγκρίσεως μεταξὺ τῶν ἀρχαιοτέρων —γραφτὰ παραδεδομένων— τύπων τῆς 'Ελληνικῆς, Λατινικῆς καὶ Σανσκριτικῆς, ποὺ «θεμελιώνεται σὲ σταθερὲς ἀντιστοιχίες ρυθμιζόμενες ἀπὸ ἀνάλογους γλωσσικοὺς νόμους»⁷. 'Ας δοῦμε κάποια δείγματα γλωσσολογικῆς ἐπανασύνθεσης:

1) 'Η λέξις «μήτηρ»: Συγκρίνοντας τοὺς τύπους «μήτηρ» τῆς 'Ελληνικῆς, «mater» τῆς Λατινικῆς, «mata» τῆς Σανσκριτικῆς, βρίσκοντας τοὺς κοινούς φθόγγους, ἀναγόμεστε στὸν ὑποτιθέμενο τύπο *mater ὡς ἑξῆς: α) Καὶ στὶς τρεῖς γλῶσσες ἀπαντοῦν τὰ σύμφωνα m, t, r (στὴν Σανσκριτικὴ τὸ -r- δὲν ὑπάρχει στὴν ὀνομαστικὴ «mata», συναντᾶται ὅμως στὴν αἰτιατικὴ «mataram»). β) Τὸ φωνῆεν τῆς πρώτης συλλαβῆς πρέπει νὰ ἦταν τὸ -a- (τὸ «μήτηρ» στὴ δωρικὴ εἶναι «μάτηρ»). γ) Τὸ ληκτικὸ φωνῆεν πρέπει νὰ ἦταν τὸ -e- καὶ μάλιστα τὸ μακρὸ -e-, δηλαδὴ τὸ -η-. (Τὸ -a- τῆς Σανσκριτικῆς, ποὺ φαίνεται διαφοροποιούμενο, εἶναι προῖον ἐξελίξεως)⁸. 'Ετσι οἱ προγενέστεροι κοινοὶ φθόγγοι τῶν λέξεων «μήτηρ», «mater» καὶ «mata» μᾶς ἀνάγουν στὸν ὑποτιθέμενο τύπο τῆς «πρωτογλώσσας» *mater.

Ὡς ἐδῶ ἡ ἀνάλυση ἔχει τὰ ἐχέγγνα ἐπιστημονικῆς μεθόδου, τῆς «ἐπανασύνθεσης» (ποὺ ὅπως προαναφέραμε ἀποτελεῖ τὴν βάση τῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας). Ὅμως ἀπὸ 'δῶ καὶ πέρα ἀρχίζει ἡ ...«ὑποθετικότητα» καὶ ἡ αὐθαιρεσία, ποὺ δὲν δικαιολογοῦνται γιὰ «οὐδέτερους» καὶ «ἀντικειμενικοὺς» ἐπιστήμονες... 'Εξηγούμεστε: τὸν τύπο *mater (στὸν ὁποῖο ἀναχθήκαμε μὲ τὴν μέθοδο τῆς 'Επανασύνθεσης) τὸν ὀνομάζουν «'Ινδοευρωπαϊκὸ» τύπο καὶ ὄχι ἐλληνικὸ, ὅπως κραυγαλέα φαίνεται: «μᾶτερ» εἶναι ἡ δωρικὴ κλητικὴ ἐνικοῦ τοῦ «μήτηρ».

2) Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ ὄλους τοὺς ὑποτιθέμενους τύπους, στοὺς ὁποίους ἀνάγει —σώστα— ἡ ἐπανασύνθεση⁹:

Ἑλλην.	Λατιν.	Σανσκρ.	Ἐπανασύνθεση
πατήρ	pater	pita	*pater
δύο	duo	dva	*dFo' -
γένος	genus	janas	*genos
οἶδα	video	veda	*Foída
νέος	novus	navas	*neFos
ἀγρός	ager	ajras	*agros

Στὸν παραπάνω ἐνδεικτικὸ πῖνακα γλωσσολογικῆς σύγκρισης καὶ ἐπανασύνθεσης παρατηροῦμε, ὅτι ὅλοι οἱ ὑποτιθέμενοι τύποι (ὁ ἀστερίσκος φανερώνει ὅτι εἶναι προϊόντα ὑπόθεσης) εἶναι λέξεις πού ὑπάρχουν στὴν Ἑλληνική — καὶ μάλιστα στὸ γραπτὸ λόγο (εἴτε στὴ Μυκηναϊκὴ Γραμμικὴ εἴτε στὴν ἀλφαβητικὴ γραφὴ διασωθεῖσες) — κι ὅμως ὀνομάζονται ἐντελῶς αὐθαίρετα μὲ τὸν κατασκευασμένο ὄρο «Ἰνδοευρωπαϊκοὶ τύποι». Ἔτσι «θεμελιώνεται», μὲ κραυγαλέα ἑλληνικὲς λέξεις, ἡ ὑποτιθέμενη «Ἰνδοευρωπαϊκὴ Γλῶσσα», προϊόν διαστρέβλωσης καὶ αὐθαιρεσίας, πού στὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρὰ μία **πανάρχαια** —πρωτόγονη, ἴσως— **μορφὴ Ἑλληνικῆς γλώσσας**.

Γιὰ τὴν αὐθαιρεσίᾳ αὐτὴ ἔχουμε νὰ κάνουμε ἐπιπλέον τὶς ἐξῆς ἐπισημάνσεις: α) Δὲν ὑπάρχει κανένα ἀρχαιολογικὸ μνημεῖο, ἱστορικὴ πληροφορία ἢ ἄλλο εὑρημα αὐτῆς τῆς ὑποτιθέμενης «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» φυλῆς, πού ζοῦσε σὲ νομαδικὸ στάδιο στὶς ...οὐγγρικὲς πεδιάδες περὶ τὸ 5000 π.Χ.¹⁰. β) Φυσικὰ δὲν ὑφίσταται θέμα Ἰνδοευρωπαϊκῆς γραφῆς — τὰ χρονικὰ πλαίσια εἶναι ἐξόχως ἀπαγορευτικά. γ) Ὑπάρχουν Ἰνδοευρωπαϊκὲς ρίζες λέξεων, πού δὲν συνάδουν μὲ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο νομαδικοῦ λαοῦ, ἀντίθετα θυμίζουν ἔντονα... ἑλληνικὸ ὕψος πολιτισμοῦ. π.χ. *damos > δῆμος, *bhsa- > ψῆφος, *τιτυρ(αμβος) > διθύραμβος, *naus > ναῦς, *thaq- > σηκός, *nasFos > ναός, *fleurh- > γλύπτης, *kison > κίων¹¹.

Καὶ γεννιοῦνται ἐδῶ εὐλογες ἀπορίες: Πῶς ἤξεραν οἱ «Ἰνδοευρωπαῖοι» νομάδες, χωρὶς γραφὴ καὶ ὑψηλὸ πολιτισμό, στὶς στέπες τοῦ Borra, γιὰ **δήμους, ψήφους, διθύραμβους**, καράβια (νῆες-ναῦς), **σηκούς, γλυπτικὴ κ.λπ.**; (Γιὰ περισσότερες ἀποκαλυπτικὲς πληροφορίες ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ συμβουλευτεῖ τὴν Ἐγκυκλοπαίδεια «Ἡλῖος» στὸ λῆμμα «Ἑλλάς», ὅπου καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνάλυση καὶ τεκμηρίωση γιὰ τὴν Ἰνδοευρωπαϊκὴ ἀπάτη ἀπὸ ἔγκυρους ἐπιστήμονες. Ἐπίσης ὁ οἷοσδήποτε μπορεῖ νὰ συμβουλευτεῖ ὁποιοδήποτε ἐτυμολογικὸ λεξικό, γιὰ νὰ διαπιστώσει «ιδίοις ὄμμασιν», ὅτι οἱ ἀποκαλούμενες «Ἰνδοευρωπαϊκὲς ρίζες» τὶς περισσότερες φορὲς εἶναι ἀτόφυνες ἑλληνικὲς λέξεις πολὺ κοιντίνες τῆς Μυκηναϊκῆς, πού ἀπεκαλύφθη μὲ τὴν ἀνάγνωση τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς).

Συμπέρασμα: Τὸ πλῆθος τῶν ριζῶν-λέξεων πού θεωροῦνται «Ἰνδοευρωπαϊκὲς», εἶναι ἑλληνικὲς, συνάδουσες τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν, γλωσσικῶν, καὶ ἐπιγραφικῶν τεκμηρίων καὶ ἀποτελοῦσες τὴν **βοῶσα μαρτυρία** γιὰ τὴν **παναρχαιότητα** τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν **πρῶτη γλῶσσα** τοῦ **Εὐρωπαϊκοῦ** καὶ **εὐρύτερου ἀνατολικοῦ χώρου**, τὴν **Ἑλληνικὴ** μιὰ γλῶσσα πολλῶν

χιλιάδων χρόνων με κοινή, πανάρχαιη, «δελφύδα» προέλευσης την «προκατακλυσμαία» Αίγηδα.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να αναφέρουμε, ότι η «Ίνδοευρωπαϊκή» άπάτη (πού, όπως είδαμε, στηρίζεται σε μια —σωστή— επιστημονική μέθοδο της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, αλλά σε πλαστογράφηση των πορισμάτων της) δεν είναι το μόνο χτύπημα κατά της Έλληνικής Ίστορίας και Προϊστορίας. Υπάρχουν και οι «Φοινικιστές», που μιλούν για την «σημειτική γραφή» της Έλληνικής Άλφαβήτου, οι «Μακεδονιστές» (βλέπε Άμερικανικό Ίδρυμα DRAGAN) —πού είναι ιδιαίτερα επίκαιροι λόγω Σκοπίων— και μύριοι άλλοι. Γίνεται φανερό δηλαδή, ότι όλες οι άνθελληνικές προσπάθειες του παγκόσμιου επιστημονικού κατεστημένου έχουν κοινές επιδιώξεις, που εφάπτονται ορισμένων σκοτεινών πολιτικών στρατηγικών. Μήπως ήρθε ή ώρα, για να ψάξουμε και για το κοινό παγκόσμιο κέντρο αποφάσεων, απ' όπου εκπορεύονται;

Λιαμαντής Κούτουλας
Φιλόλογος, 2ο Λύκειο Θήβας

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Γ. Μπαμπινιώτης, «Συνοπτική Ίστορία της Έλληνικής Γλώσσας», Άθήνα 1986, σελ. 19.
2. Όμοίως, σελ. 20.
3. Paul Faure, "Nestor" 16 (1989), σελ. 2288, Indiana University.
4. Ι. Πασσάς, «Προϊστορία», Έγκ. «ΗΛΙΟΣ», Άθήνα 1985, σελ. 158.
5. Γ. Μπαμπινιώτης, "Συνοπτική Ίστορία της Έλληνικής Γλώσσας", Άθήνα 1986, σελ. 23.
6. Όμοίως.
7. Όμοίως.
8. Όμοίως, σελ. 25.
9. J.B. Hofmann, "Έτυμολογικό Λεξικό Άρχαίας Έλληνικής", μετφ. Α. Παπανικολάου, Άθήνα 1989.
10. Γ. Μπαμπινιώτης, "Συνοπτική Ίστορία της Έλληνικής Γλώσσας", Άθήνα 1986, σελ.
11. J.B. Hofmann, "Έτυμολογικό Λεξικό Άρχ. Έλληνικής", μετφ. Α. Παπανικολάου, Άθήνα 1989.

Για λόγους δημοσιογραφικής δεοντολογίας δημοσιεύουμε την επιστολή που ακολουθεί, άνευ σχολίων:

Κύριε διευθυντά,

Στο σχόλιο επί επιστολής μου που δημοσιεύσατε στο ύψ' αριθ. 125 τεύχος του «Δαυλού», μου απέδόθησαν συλλογισμοί, έννοιες και θέσεις που δεν έρμηνεύουν όρθά το νόημα της επιστολής. Εάν δεν κάνω κατάχρηση του χώρου σας, επιτρέψατέ μου να απαντήσω σε μερικά μόνο σημεία του σχολίου σας:

α. Δεν είναι δική μου ή γραφή και η παραδοχή «Οικόπεδο Έλληνισμός» που χρησιμοποιείτε στον τίτλο σας. «Οικόπεδο Έλλάς» ναι, αφού κατά κοινήν όμολογίαν τη χώρα μας τη διαχειρίζονται σαν ένα κοινό οικόπεδο. Ταυτότητα των έννοιων «Έλληνισμός» και «Έλλάς» δεν διετύπωσα ούτε υπεννόησα στην επιστολή μου.

β. Δεν γράφω πουθενά, ότι προτιμώ οι κάτοικοι του κράτους των Σκοπίων να θεωρούν τους εαυτούς των σλαύους ή βουλγάρους, αλλά τί οι ίδιοι έννοούν. Προσωπικά π.χ. μπορεί εγώ να προτιμώ, όλοι οι άνθρωποι της γής να μιλούν την ελληνική γλώσσα, όμως οι λαοί έννοούν να μιλούν ό καθένας τη δική του.

γ. Την πολιτιστική «επίθεση», που ύπονοείτε στο άρθρο σας, δεν την άπερριψα, αλλά τη διαμορφωμένη κατάσταση έσχαλίας, ή όποια κατά τη γνώμη μου καθιστά άναποτελεσματική μιá τέτοια προσπάθεια σήμερα.

δ. Συμπεράνατε το «άπιστευτο», όπως τονίζετε: "Ένας άνώτερος άξιωματικός να «τρομάζει» μπροστά σε μιá πιθανή δυσμενή έθνική προοπτική. Βεβαίως, κ. Λάμπρου, τρομάζω όπως τρομάζει όλόκληρος ό Έλληνισμός (όχι μόνον οι «Ρωμηοί» πλέον), που συνηγέρθη άνά τα πέρατα της Οίκουμένης και προβληματίζει πλέον και άρκετούς από τους σκοτεινούς ύποβολείς των

Σκοπίων (θὰ εὐχόμεον βέβαια καὶ ὁ ἑλληνισμός νὰ βλέπει φαντάσματα καὶ νὰ παραλογίζεται μὲ φανταστικούς φόβους). Ἀλλὰ γιατί αὐτὸς ὁ «τρόμος»; Διότι στὴ στρατηγική, ἀλλὰ καὶ στὴν πολιτική, οἱ σχέσεις $1+1 = 2$ καὶ $2>1$ δὲν ἰσχύουν ὑποχρεωτικά (γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἱστορία δὲν ἴσχυσαν ποτέ, εὐτυχῶς). Κάθε ἡγέτης —μᾶς καὶ δίνετε ἔμφαση στὴν ιδιότητά μου— δταν μελετᾷ, ἀξιολογᾷ καὶ σχεδιάζῃ τὴν ἐξέλιξη ἑνὸς πιθανοῦ κινδύνου, ὅσο «ἀθῶος» καὶ ἂν φαίνεται, ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν του τὰ δυσμενέστερα —κυρίως αὐτὰ— ἐνδεχόμενα. Ἔτσι οὐδέποτε θὰ αἰφνιδιαστῇ καὶ θὰ ἀντιδράσῃ σωστά, δταν ὁ κίνδυνος αὐτὸς προκύψῃ. Παράδειγμα ἀντίθετο: οἱ ταγοὶ μᾶς οὐδέποτε «τρώμαξαν» γιὰ τὶς προοπτικὲς τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος, ἐδῶ καὶ 45 χρόνια. Ἀνύπαρκτο, ἐπαπαγάλιζαν (ἀλήθεια, γιατί;). Τώρα κάνουν... πολιτικὴ λυγμῶν ἀνὰ τὰ ἀεροδρόμια!! Νὰ εἶναι τάχα οἱ ἐρινύες;

ε. Σλαυικὸ τὸ κρατίδιο τῶν Σκοπίων μὲ εἶναι ἀδιάφορο. Σλαυικὸ μὲ «μακεδονική» δορὰ εἶναι ὅ,τι τὸ χειρότερο, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ δορὰ χρησιμοποιεῖται ἤδη, ἀπὸ Ἰθετίες, γιὰ ὑποδούλωση τοῦ μισοῦ σχεδὸν τμήματος τῆς χώρας. Ἐμφανέστατα καὶ ἀπροκάλυπτα. Μικρό, ἀνίσχυρο, ἀνομοίμορφο κ.λπ. Βεβαίως, ἀλλὰ οἱ ὕαινες δὲν σκοτώνουν ὅπωςδὴποτε οἱ ἴδιες τὰ θύματά τους καὶ τὰ τσακάλια δὲν κυνηγοῦν ποτέ ἕνα ἕνα...

στ. «Κράτος = λαὸς ἐγκατεστημένος μονίμως εἰς ὠρισμένην χώραν» κ.λπ. κ.λπ., εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀρισμοὺς ποὺ δίνει ἡ ἐγκυκλοπαίδεια (Πάπυρος-Λαρούς). Τὸ «Ρωμαϊκὸ Κρατίδιο» λοιπόν, ποὺ συνεχῶς —καὶ δικαίως— στηλιτεύει

ὁ «Δαυλός», ποῖοι τὸ ἀποτελοῦν; Σαφῶς ἐμεῖς ὅλοι, ποὺ μένουμε σ' αὐτὸν τὸν τόπο (τοὺς ἐκτός ὁρίων μὴ μοῦ τοὺς χρεώνετε, δὲν τοὺς ἐνέπλεξα ἐγώ). Ἐμεῖς ποὺ ψηφίζουμε, ποὺ πληρώνουμε τοὺς φόρους ἢ φοροδιαφεύγουμε, ποὺ ἐφαρμόζουμε ἢ καταπατοῦμε τοὺς νόμους αὐτοῦ τοῦ κρατιδίου ἢ ἀνεχόμαστε τὶς παρανομίες... Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ Ρωμαῖοι ποὺ καταστρέφουμε τὸν τόπο καὶ τὴν ἱστορία του, μὲ τὴν ἴδια ἀφροσύνη κάποιων ἄλλων, μὴ ρωμῶν, ποὺ δολοφόνησαν τὸν Σωκράτη, ἐξόντωσαν τοὺς μηδοκτόνους στρατηγούς, ἐξεχώρησαν τὴν Ἰωνία στοὺς βαρβάρους (οὔτε ἡ Ἰωνία ἦταν οἰκόπεδο) καὶ ἔθψαν τὴν ἑλληνικὴ ἱκμάδα στὰ λατομεῖα τῶν Συρακουσῶν. Πρὸς τί λοιπόν ἡ βδελυγμία; Εἶναι ἡ ἀντικειμενικὴ διαπίστωση, τὴν ὁποία, μοῦ ἀρέσει ἢ ὄχι, δὲ διστάζω νὰ παραδεχθῶ (καὶ ΔΕΝ «διακηρύσσω μὲ ὑπερηφάνεια», ὅπως καθ' ὑπερβολὴν, τοῦλάχιστον, μοῦ καταλογίζετε). Εἴτε συμφωνεῖ κανεὶς εἴτε διαφωνεῖ —αὐτὸ ἦταν τὸ νόημά μου— ἔχουμε χρέος νὰ ὑπερασπιστοῦμε τὸν τόπο, τὸ ὄνομα, τὴ γλῶσσα μας. Κάθε ἄλλη ἐρμηνεία εἶναι ἀδικη. Ἐπιτρέψτε μου νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ παραδοχὴ καὶ τῶν δυσaráεστων ὄψεων τοῦ ἔθνικοῦ μας χαρακτήρα πρέπει νὰ εἶναι προϊόν ὀχι μοιρολατρίας καὶ ἡττοπάθειας, ἀλλὰ αὐτογνωσίας. Μόνον ἔτσι ὑπάρχει ἐλπίδα γιὰ καθάρση τῆς τραγωδίας τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ ἀναγέννηση τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Μετὰ τιμῆς
Γεώργιος Β. Φάκος
Ταξίαρχος ἐ.ἀ.

Δὲν ὑπάρχει παρὸν καὶ μέλλον γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν δὲν ξέρῃ τὸ παρελθόν της. Ὁ «Δαυλός» ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρῃ κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ ψεύδους καὶ τῆς λησμονιάς καὶ νὰ τὸ ἀναστηλώσῃ. Ἀξίζει καὶ εἶναι συμφέρον τοῦ καθενός, Ἕλληνας ἢ μὴ, νὰ συμπαρασταθῇ στὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

‘Η «ἄγνωστη» γραφή τῆς Γκλοζέλ εἶναι ἡ μινωϊκὴ Γραμμικὴ Α

Σὲ μιὰ γαλλικὴ κωμόπολη εἴκοσι χιλιόμετρα δυτικὰ τοῦ Βισύ, στὴν Γκλοζέλ (Glozel), βρέθηκαν τὸ 1926 πανάρχαιες πινακίδες μὲ μιὰ γραφή, ἡ ὁποία χαρακτηρίστηκε «ἄγνωστη». Ἡ ἀνακάλυψη προκάλεσε τότε μεγάλο σκάνδαλο (βλέπε «Δαυλόν», τ. 121, σελ. 7002, Ἰανουάριος 1992). Οἱ ἐπιστήμονες 6 χωρῶν (Reinach, Lotk, Deperet, Audollent, De Vasconcellos, Correa, Bjoern, Mayet, Van Gennep, Viennot, Butavand) ἀναγνώρισαν τὴν σπουδαιότητα τῶν πινακίδων «διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῆς προελεύσεως τοῦ ἀλφαβήτου». Ἀγνώστες «δυνάμεις» ὁμως κατάφεραν νὰ ἐνταφιασθεῖ τὸ θέμα, νὰ κατασχεθοῦν τὰ εὐρήματα καὶ νὰ διωχθοῦν ὅσοι ὑπεστήριζαν τὴν διερεύνησίν τους. Ταῦτα ἐν ἔτει 1927 στὴν Γαλλία.

Τί ἦταν τὸ «τρομερὸν» μυστικὸ τῶν πινακίδων τῆς Γκλοζέλ; Οἱ πινακίδες μὲ τὴν παρουσία τους καὶ μόνο, κλόνισαν τὸ παγκόσμιον κατεστημένον, τὸ ὁποῖο διδάχτηκε καὶ μὲ τὴ σειρά του «ὑπαγόρευσε» σὲ ἄλλους, ὅτι ἡ ἱστορία τῆς γραφῆς ἐντοπίζεται στὴν Φοινίκη. Τόννοι βιβλίων ἦταν πλέον ἄχρηστοι. Ἡ ἱστορία ἔπρεπε νὰ γραφεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν βάσει νέων δεδομένων. Οἱ πινακίδες τῆς Γκλοζέλ ἔδειχναν φανερά πράγματα, τὰ ὁποῖα πολλοὶ ὑποπτεύονταν, ἀλλὰ δὲν μπορούσαν νὰ ἀποδείξουν. Συγκεκριμένα, παλαιοντολογικὰ εὐρήματα στὴν Εὐρώπῃ συνηγοροῦσαν γιὰ ὑπαρξὴ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος εἰσῆχθη στὴν Γαλλία ἀπὸ πολὺ παλιὰ καὶ ὄχι ἐπὶ «πρώιμων ρωμαϊκῶν χρόνων». Μέχρι σήμερα οἱ πινακίδες τῆς Γκλοζέλ δὲν ἀποκρυπτογραφήθηκαν οὔτε διαβάστηκαν καθ’ οἷονδήποτε τρόπο. Παρέμεναν «ἄλυτο αἶνιγμα». Ἐνῶ πολλοὶ ἀναρωτιοῦνται, τί γράφουν οἱ πινακίδες τῆς Γκλοζέλ, πολέμησαν ἀσυνείδητα τὴν διερεύνησίν τους, ἐπεὶ δὲν ἀπαγκριστρώθηκαν ἔγκαιρα ἀπὸ προσδέσεις, οἱ ὁποῖες τοὺς ἔκαναν νὰ εἶναι ἀρνητικὰ προῖδεασμένοι ἔναντι τοῦ ἐνδεχόμενου νὰ ἀναγράφουν ἐλληνικὰ κείμενα.

Ἡ ὀνομασία Γκλοζέλ εἶναι πιθανότατα ἐλληνικὴ. Ἀποτελεῖ σύνθετη λέξη («κάλλος Ἡλίου»), ἡ ὁποία, μὲ παραφθορὰ καὶ ἐκλατινισμό, μπορεῖ νὰ καταλήξει *Glozel*. Ὑποδηλοῖ ὑπαρξὴ ναοῦ, ὅπου ἐξυμνεῖτο τὸ κάλλος τοῦ Ἡλίου. Ἡ γραφὴ τῶν πινακίδων πέρασε ἀπαρατήρητη γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἐν ἔτει 1927. Σήμερα ὁμως μετὰ τὴ συζήτηση γιὰ τὴ Γραμμικὴ Α («Δαυλός», τεύχος 126, Ἰούνιος 1992) οἱ πινακίδες τῆς Γκλοζέλ ἔρχονται στὴν ἐπικαιρότητα.

Κατὰ τὸν ὑπογράφοντα, ἡ γραφὴ τῶν πινακίδων εἶναι ἡ Μινωϊκὴ Γραμμικὴ Α. Τὰ κείμενα ποὺ προκύπτουν εἶναι ἐλληνικά. Σὲ πίστωση τῶν ἀνωτέρω παρατίθενται οἱ σχετικὲς ἀποκρυπτογραφήσεις μὲ τὶς ἀντιστοιχίες μεταξὺ Γραμμικῆς Α καὶ γραφῆς Γκλοζέλ. Θὰ ὑπάρξῃ σὲ προσεχὲς τεύχος τοῦ «Δαυλοῦ» ἀποκρυπτογράφησιν τῆς γραφῆς τοῦ Mas d’Asil. Ἀλλὰ ὁ ἀναγνώστης δὲν θὰ δυσκολευτεῖ ἀπὸ τώρα νὰ ἐξαγάγῃ τὰ συμπεράσματά του. Περὶ μετακινήσεων Μινῶων, Κυπρίων καὶ γενικώτερα Ἑλλήνων τῆς Μητρόπολης πρὸς τὶς ἐλληνικὰς παροικίας τῆς Μεσογείου ἀναφέρει ἡ πανάρχαια ὀρειχάλκινη πινακίδα ἀπὸ τὸ Ἰδάλιον τῆς Κύπρου («Δαυ-

λός», τεύχος 124, 'Απρίλιος 1992). Οί ένταφιαστές τῆς ὑπόθεσης Γκλοζέλ κάποτε πρέπει νά άντιληφθοῦν, ὅτι τὸ κάλλος τοῦ ἡλίου δέν εἶναι δυνατόν νά κρύβεται ἐπ' ἄπειρον...

Πινακίδα τῆς Γκλοζέλ

Πινακίδα τῆς Γκλοζέλ τῆς Γαλλίας τῆς Μαγδαληνείας 'Εποχῆς μὲ καθαρά χαραγμένα γράμματα. Ἡ πινακίδα αὐτή, ἂν καὶ ὑποστηρίχτηκε ἀπὸ πολλές αὐθεντίες τῶν προϊστορικῶν μελετῶν, χαρακτηρίστηκε σὰν προϊόν ἀπάτης, ἴσως διότι, ἂν τὴν παραδεχόντουσαν σὰν αὐθεντική, θά ἔπρεπε νά ἀναθεωρήσουν ὅλες τίς κατεστημένες ἀπόψεις τους.

Καθαρογραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς

Χ 7 Ι Ϝ Χ Ι > Λ ~ Ϟ Ϟ Ι Ϝ
 Ψ Ι Η - Ι Ψ ⊗ Ϟ Ψ Χ Ι Ϟ Ι Ϝ
 Ι - Ν = Ι \ < Χ Ι ~ < = Ϟ - Ι > -

'Απόδοση τοῦ κειμένου μὲ συλλαβές

Καί - la - de - 'm - ri - a - de - 'k - nu - mi - s - ra - ko - e - ja ←
 re - la - paa - δεκα - ε - ρε - γα - κα - σα - δε - ε - πο - ρι
 ε - εν - 'n - οικῶσοι - ε - ρh

'Απόδοση στὴ νεοελληνικὴ προφορὰ

ΖΑ, ΕΚ ΚΟΡΑΣ ΜΙΝΟΥ ΚΑΙ ΝΤΕ ΑΡΗ ΟΜΟΙ ΦΥΛΑΚΕ.
 ΡΙ ΙΠΠΟΥ ΕΔΕΣΑ ΚΑ.
 ΓΑ ΡΕ ΕΔΕΚΑ ΠΑΛΛΑ.
 ΡΕ ΕΝΟΥ ΦΕΝΕΚΑ, ΟΙΚΩ ΣΟΙ ΕΛΣΑΙ.
 ΡΙ ΔΕΛΦΕ ΟΙΚΩΣΟΙ ΕΝΩΝΕ

'Ελεύθερη ἀπόδοση στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα

· Ζεῦ, οἱ ἐκ κόρης Μίνως καὶ θεοῦ Ἀρεως ἄνθρωποι εἶναι φύλακες.
 Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰππου ἔδεσα στὴ γῆ.
 Γῆς βασίλειο (σου) ἔδωσα πάλι.
 Τὸ βασίλειο τοῦ φοινικικοῦ ὄνου στὸν οἶκο σου συνάχτηκε.
 Τὸ βασίλειο τῶν Δελφῶν τὸν οἶκο σου θά ἐνώσει.

Πινακίδα ἀπὸ τὴν Γκλοζέλ

Καθαρογραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς

L W 11 λ
 Λ Γ Δ Λ Ψ Τ = Χ
 Χ Π Η > Υ Θ Η Τ < V
 Η V > X > () Λ Χ · 1 Λ
 Λ L T W Γ V I O Z
 1 · Γ Π Θ Σ Ο Χ Τ · Υ Η
 Η Φ J K 3 7 W 1
 > i Υ α Λ ρ Χ Δ Λ =
 I X L T J I T Λ T
 Δ V H I Υ Δ J X T
 Φ Λ Χ Υ > <) > ⊗
 Η Τ J T C L α ξ Ε Υ

[Πηγή: Ε. Νταίνικεν, «Στρατηγική τῶν θεῶν»,
Ἐκδόσεις Νότος, Ἀθήνα 1982, σ. 218].

Ἀπόδοση συλλαβῶν τύπου Chadwick

ra - se - k' - k' - ri ←
 sa - wu - su - ri - ra - re - a - εικοσι -
 ro
 de - ko - ta - nu - sa - su - paa - a - l'
 - sa
 e - paa - sa - m'aa - de - nu - nu - mi
 - sei - e - sa
 sa - ra - ta - se - ko - sa - e - ki - e
 e - εκατό - ko - deo - ja - swa - o - de
 - a - εκατό - sa - no
 n' - to - me - kαί - m'aa - m' - se - e
 nu - sa - ka - sa - wu - de - su - sa -
 εικοσι
 e - de - ra - a - no - a - sa - a
 su - sa - paa - e - sa - ki - me - de -
 wu
 a - sa - de - dwa - i - su - nu - δέξα -
 ga
 n' - e - me - na - su - ra - ka - se - pe
 - sa

Σύγχρονη προφορά

PEI EK KH ΘΕΡΑ
 ΡΟΑ ΟΙΚΩ ΣΟΙ. APRENA PEI
 ΣΟΙ ΒΟΥΣΑ.
 ΣΑΛΑ, ΠΑ ΣΟΥ, ΕΣ ΑΝΩ ΤΑ
 ΚΟΥ ΝΤΕ.
 ΕΣ ΑΕ ΕΙ ΣΤ. ΜΙΝΟΥ ΝΟΥ
 ΔΕΜΑΣΑ ΠΑΡΟΙ-
 ΚΙΕ. ΕΣΑΚΟΥΣΕ ΤΑ ΡΑ. ΕΣΕ-
 ΝΩΣΑ ΕΚΑΤΟΡΑ ΝΤΕΩ ΣΙΒΑ
 ΓΙΑ ΝΤΕΟ.
 ΕΚ ΚΟΕ ΚΑΤΑΓΩΓΕ ΣΕ. ΟΜΟΙ
 ΜΑΑ ΚΑΙ ΜΥΘΟ ΕΙΝ
 ΟΙΚΟΣ ΣΟΥ. ΟΣΑ ΣΟΥ ΔΕ ΒΟ-
 ΣΚΑΣΑ, ΝΟΑ, ΕΣΑΝΩ ΡΑ ΝΤΕ.
 ΒΟΥ ΔΕΜΕ ΩΚΗΣΕ ΠΑΑΣ ΣΟΥ
 ΓΑΔΕ ΙΚΑΝΟΥΣ.
 Η ΝΤΒΑ ΔΕ, ΣΑΑΣΑΠΗΣΕ
 ΚΑΡΑ ΣΟΥ ΕΝ ΕΜΕΝ.

Ἐλεύθερη ἀπόδοση

Ρέει ἐκ γῆς Θήρας βασιλικὸ αἷμα στὸν οἶκο σου.

Ἄρρενα ρέει σὲ σένα ὁ βοῦς. Ὁ Σάλας, ὁ πατέρας σου, πάνω πέταξε στὸν Θεό. Στὴν αἰωνιότητα βρίσκεται, στὸν Σείριο. Μὲ τὸν νοῦ τοῦ Μίνωα οἰκοδόμησα παροικίες. Εἰσάκουσε τὸν Ἥλιο. Ἐνωσα εἰς ἓνα ἕκαστον ἐκ θεοῦ Σίβα, γιὸ θεοῦ.

Ἐκ Κόων ἡ καταγωγή σου. Ἄνθρωποι τῆς θάλασσας καὶ τοῦ μύθου εἶναι οἱ οἰκός σου. Μὲ ὅσες ἐσὺ ἔχεις βοσχές, νὰ ἐννοεῖς πάνω τὸν Ρᾶ ἥλιο θεό. Τοῦ βοῦ τὴν ἐγκατάσταση κατοίκησε ὁ πατέρας σου, τὴ γῆ αὐτή, μὲ ἱκανούς.

Ἡ θεὰ ἀγάπησε τὴν κεφαλὴ σου σ' ἐμένα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Ρόας = βασιλεύς.
- Ρεῖ ρόας = ρέει βασιλικὸ αἷμα.
- Σάλας = τάλας.
- Σίβα = Σερίριος βοῦς = Σδεύς, Ζεύς.
- Κόες, Μόες καὶ Ἴωνες (Ἴανοι) γενάρχεις τῶν Ἑλλήνων.
- Ἄνθρωποι θάλασσας καὶ μύθων = οἱ Ἀργοναῦτες.
- Τοῦ βοῦ τὴν ἐγκατάσταση = τὴν ἀρχικὴ ἐγκατάσταση Μόων.
- Γᾶ δὲ = στὴ γῆ ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ Γάδιξ, ὁ κόλπος τοῦ Cadiz στὴν Ἰσπανία.
- Ντέβα = ἡ θεὰ, ἥτοι ἀναφορὰ στὴν Ἀθηνᾶ καὶ στὸ μῦθο τοῦ Γούη.

Πινακίδα τῆς Γκλοζέλ

Πηγή: Νταίνικεν (ὡς ἄνω).

Ἀπόδοση συλλαβῶν
ΟΙΚΩ ΣΟΥ ΒΟΥ ΕΦΕΡΑ
ΘΕΕ ΟΥΡΑΝΙΕ ΠΑΑ
ΟΙΚΟ ΣΟΥ ΚΕΣΑΣΟΥ.
ΓΑΑ ΣΟΥ ΚΕΙΔΕ
ΔΕΚΑΣΕ ΡΑ, ΙΠΠΟ

ra - e - e - wu - εικοσι ←
nu - a - ri - wu - e - de
su - sa - ke - εικοσι - paa
de - qi - su - a - ga
r' - ra - se - δεκα

Ἐλεύθερη ἀπόδοση

Στὸν οἶκο σου, βοῦ, ἔφερα,
θεὸ οὐράνιε πατέρα.
Τὸν οἶκο σου φρόντιζε,
προστάτευε τὴ γῆ σου.
Δίκασε, Ρᾶ, τὸν ἵππο.

Πινακίδα τῆς Γκλοζέλ

Πηγή: Νταίνικεν (ὡς ἄνω).

ra - da - ne - sa - a ←
ja - de - no - m' - e
εικοσι - su - ka - sa - re - e
ta - deo - ga - jo - la

Ἀπόδοση συλλαβῶν

ΑΘΑΝΑΤΩ ΡΑ
ΕΜΜΕΙΝΩ ΔΙΑ
ΑΙΡΕΣΑ ΚΑ ΣΟΥ ΟΙΚΟ ΣΟΥ
ΕΥΡΩΠΗ ΕΛΑ, ΥΙΕ, ΓΑ ΔΕΟΤΑ

Ἐλεύθερη ἀπόδοση

Στὸν ἀθάνατο ἥλιο
θὰ ἐμμείνω, Δία.
Ξεσήκωσα ἀπὸ τῆ γῆ σου τὸν οἶκο σου.
Στὴν Εὐρώπη ἔλα, υἱέ, γονυπετής.

Πινακίδα τῆς Γκλοζέλ

Πηγή: Νταίνικεν (ὡς ἄνω).

Ἀπόδοση συλλαβῶν

ΙΑΝΟ, ΕΥΒΟΙΑ, ΠΑΑ
ΔΕΚΑ ΑΕΙ. ΒΟΥ, ΟΣΟΝΟΥΠΑ,
ΔΕΚΑ ΕΣΑΙ ΣΟΥ ΩΔΕΚΑ.
ΕΣΑΕ ΕΚΟΠΑΑ ΕΜΟΙ ΓΑ.

Ἐλεύθερη ἀπόδοση

Τὸν Ἴανὸ τῆς Εὐβοίας, πατέρα,
προστάτεψε πάντα. Βοῦ, συντόμως
δέκα γαϊδάρες σοῦ φέρνω.
Πάντοτε κοπιᾶζω στὴ γῆ μου.

← a - ja - o - wu - e - no - a - ja ←
raa - nu - sa - wu - e - a - δεκα - raa
o - su - se - e - δεκα - e
- e - sa - ε - δεκα
ga - m' - raa - k'

[Στὸ ἐπόμενο τεῦχος: Ἀποκρυπτογράφιση πινακίδων τῆς «ἄγνωστης» (=Ἑλληνικῆς) γραφῆς τῶν Ἑτρούσκων].

- Στὸ ἐξώφυλλο τοῦ προηγουμένου 126ου τεύχους τοῦ «Δ» ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀβλεψία ὁ κύριος τίτλος παρουσιάσθηκε ὡς: «Ἡ πρώτη ἀποκρυπτογράφιση τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β». Πρόκειται βέβαια, ὅπως συνάγεται καὶ ἀπὸ τὸν τίτλο καὶ ἀπὸ τὸ κείμενο τῆς ἔρευνας τοῦ κ. Καλλίμαχου Διογένη, γιὰ τὴν ἀποκρυπτογράφιση τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Α.

Δὲν ὑπάρχει σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται νὰ διαβάξῃ ἓνα περιοδικὸ σὰν τὸν «Δαυλό». Μιλήστε στὸν ἐκλεκτὸ φίλο ἢ γνωστὸ σας γιὰ τὸν «Δαυλό» καὶ ὑποδείξτέ του ποῦ θὰ τὸν βρῇ (βλ. ὀπισθόφυλλο).

Κύριον Τζὼν Τσάντγουηκ, ὅπου γῆς

«Στὴν ἄμμο τὰ ἔργα στήνονται μεγάλα τῶν ἀνθρώπων
καὶ σὰν παιδάκι τὰ γκρεμίζει ὁ Χρόνος μὲ τὸ πόδι».

[Κώστας Καρυωτάκης]

Σεβαστὲ διδάσκαλε, χαῖρε! Ἀνέγνωσα κι ἐγὼ τὴν περισπούδαστον διατριβὴν Σας περὶ τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β καὶ ἐξεπλάγην τὰ μάλα. Ὅποιον βᾶθος σοφίας! Ὅποιον εὖρος φιλοπόνου μελέτης! Καὶ τί ὥραϊα πού μᾶς τὰ λέτε! Εἰδικῶς αὐτά, τὰ ὁποῖα ἀναφέρετε εἰς πλάγιον ἤχον δεύτερον· ὅτι, δηλαδή, κάποια ἐκ τῶν ἀποτυπωμάτων τοῦ δίσκου τῆς Φαιστοῦ ἐνδεχομένως νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ Φιλισταίους καὶ Λυκίους. Ὅμως, σεβαστὲ διδάσκαλε, διατὶ εἰσάγετε κοινὰ δαιμόνια; Τόσοι Σουμέριοι, Βαβυλώνιοι, Χαλδαῖοι, Φοίνικες, Χαναανῖται καὶ ἄλλοι περιούσιοι λαοὶ λίγοι Σᾶς πέφτουν; Ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ ἐχαροποίησεν ἰδιαίτατα, εἶναι ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ διὰ «τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων» (καὶ κυρίως αὐτῶν) μήπως, δηλαδή, καὶ ἀλλάξουν γραμμὴν πλεύσεως) βαστᾶτε καὶ τὴν λεγομένην «πισινήν», ὅτι μπορεῖ ἡ γραφὴ τοῦ δίσκου νὰ εἶναι καὶ Κρητική...

Βεβαίως δὲν τολμᾶτε νὰ ἀμφισβητήσετε τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β, διότι ἐξάπαντος ἤθελε βρυκολακιάσει ὁ μακαρίτης ὁ Ventris καὶ θὰ Σᾶς ἔστρωνε εἰς τὸ κυνήγι. Πάντως ὅπου δύνασθε νὰ γράψετε κάτι τι ὑπὲρ τῶν Σημιτῶν, τὸ κάνετε καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ Σας ἀποφαίνεσθε, ὅτι ναὶ μὲν ἡ Γραμμικὴ Α συγγενεὺς στενὰ μὲ τὴν Γραμμικὴ Β, βεβαίως καὶ τὰ περισσότερα σύμβολα εἶναι κοινὰ καὶ πράγματι κάποιες ἀπὸ τὰς λέξεις τῶν πινακίδων τῆς Γραμμικῆς Α δίδουν νόημα εἰς τὰ Ἑλληνικά, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα δὲν εἶναι Ἑλληνική! Καὶ τοῦτο, διότι ἡ λέξις «σύνολον», ἡ ὁποία εἰς τὴν Γραμμικὴν Γραφὴν Β ἀπαντᾶται ὡς "to-so", μεταγραφόμενη εἰς τὰς ἀξίας ἀπὸ τὴν Γραμμικὴν Α εἰς τὴν Β μᾶς δίδει τὴν λέξιν "nu-to". Δηλαδή ἡ Ἑλληνικωτάτη λέξις «κόρος» (πλησμονή, ἀφθονία, πληθός) δὲν Σᾶς συγκινεῖ, σεβαστὲ διδάσκαλε. Σεῖς δὲν γράφετε εἰς τὴν σελίδα 58 τοῦ ἔργου Σας ὅτι «τὸ φωνῆεν "ο" ἔχει πολὺ χαμηλότερη καὶ τὸ "υ" πολὺ ψηλότερη συχνότητα ἀπὸ τὴν Γραμμικὴ Β»;

Ἐκεῖ πάντως, ὅπου πράγματι εἴστε ἀξεπέραστος, εἶναι τὸ κεφάλαιον διὰ τὴν Κυπρο-Μινωϊκὴν διάλεκτον. Μᾶς γράφετε ἐν πάσῃ σοβαρότητι, ὅτι ἡ Κυπριακὴ κατάγεται ἀπὸ τὴν Γραμμικὴ Α (ἡ ὁποία, κατὰ τὴν ἁποψίν Σας, δὲν εἶναι Ἑλληνική) καὶ κάπως Σᾶς φέρνει γιὰ Σημιτική, ἐπειδὴ εὐρέθῃ πινακίς τις μὲ αὐτὴν τὴν γραφὴν εἰς τὴν Οὐγκαρίτ τῆς Συρίας. Δηλαδή, κατὰ τὴν δικὴν Σας λογικὴν «φυσίτικι», ἡ Γραμμικὴ Α πού συγγενεὺς ὡς πρὸς τὰ σύμβολα μὲ τὴν Γραμμικὴ Β καὶ ἐρμηνεύεται Ἑλληνικά, τῆς ὁποίας ὁ κύριος ὄγκος τῶν πινακίδων εὐρέθῃ εἰς τὴν Κρήτην καὶ παρήγαγε τὴν Κυπριακὴν διάλεκτον, δὲν εἶναι Ἑλληνική γραφὴ. Οὕτε φυσικὰ καὶ ἡ Κυπριακὴ διάλεκτος Ἑλληνικά. Καὶ ἀσφαλῶς, μὲ τὴν θαναμασίαν αὐτὴν ἐπιστημονικὴν σας μέθοδον, μπορούμε μὲ βεβαιότητα νὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι Χαναανῖτες ἦσαν ὁπωσδήποτε ὁ Ζεὺς, ὁ Ὀμηρος, ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Κολοκοτρώνης καὶ ὁ Τσιτσάνης.

Φίλοι μου Φοινικισταί, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλογο εἰς τὸ ὁποῖον ποντάρτε ἀπεδείχθη «γαϊδούρι» σκέτος «πεταλοσυλλέκτης». Κρίμα τὰ λεφτά Σας...

Γιῶργος Πετρόπουλος

“Άλλοτ’ ἄλλοῖα φρόνει

Εἶναι δύσκολο νὰ φανταστῇ κανεὶς τὸν Ἡράκλειτο, τὸν Ἀριστοτέλη, τὸ Θουκυδίδη κ.ο.κ. νὰ ἀναιροῦν μιὰ θεωρία τους ποὺ πρὸ ολίγου εἶχαν διατυπώσει ἢ νὰ λέγουν ἀντίθετα πράγματα ἀπ’ αὐτὰ ποὺ μέχρι πρὸ τινος ἰσχυρίζοντο, ἀπλῶς καὶ μόνο διότι τοὺς ἔγιναν ἀπὸ τρίτους ὁποιοσδήποτε πιέσεις ἢ τοὺς ῥίχτηκαν δελέατα. Οἱ θεωρίες καὶ τὰ ἔργα τους, κατὰ γενικὴν παραδοχὴ, χαρακτηρίζονται ἀπὸ πνεῦμα εὐθύνης καὶ ἀνεξαρτησίας. [Τυχὸν ἐξελίξεις στὴν σκέψη τους ὀφείλονται μόνο σὲ νέα δεδομένα ἢ μεταβολές καὶ ἀλλαγές ποὺ προκαλεῖ ὁ νόμος τῆς παγκόσμιας ροῆς].

Δυστυχῶς οἱ ἰδιότητες αὐτὲς δὲν φαίνεται νὰ χαρακτηρίζουν τοὺς σημερινοὺς ἐπιστήμονες καὶ φιλοσόφους, οἱ ὁποῖοι δὲν διστάζουν, ὅταν τοὺς διατάσσουν οἱ ὑποβολεῖς των, νὰ λέγουν διαφορετικὰ καὶ ἀντίθετα πράγματα ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Πρόκειται γιὰ νέο τύπο ἐπιστημόνων καὶ φιλοσόφων, ποὺ θυμίζουν τοὺς ἀνεμόμυλους, γι’ αὐτὸ καὶ κανεὶς δὲν τοὺς ἔχει ἐμπιστοσύνη.

Αὐτὸ συμβαίνει, γιὰτὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν σκέπτονται ἀφ’ ἑαυτῶν καὶ δι’ ἑαυτοῦς· δὲν μελετοῦν ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὴν σοφίαν· δὲν ἐρευνοῦν, ἐπειδὴ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νὰ μάθουν... Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μοιάζουν μὲ τὸ κακὸ μαθητὴ ἐκεῖνο τοῦ Εὐκλείδη, ὁ ὁποῖος ἤθελε «ἐξ ὧν μανθάνει κερδαίνειν», γι’ αὐτὸ καὶ ζητοῦν χρηματοδότη, χάριν τοῦ ὁποῖου ὑπόσχονται νὰ σκέπτονται καὶ νὰ ἐνεργοῦν. Ὅλοι γνωρίζουν σήμερα, ὅτι οἱ σύγχρονοι φιλόσοφοι καὶ ἐπιστήμονες ἀνῆκουν κάπου, εἴτε σ’ ἐπιστημονικὲς τάσεις καὶ ρεύματα εἴτε σὲ θρησκευτικὰ δόγματα καὶ πολιτικο-κοινωνικὲς θεωρίες εἴτε σὲ βιομηχάνους καὶ μεγιστάνες τοῦ πλοῦτου. Ἐπόμενο εἶναι νὰ προσπαθοῦν νὰ ὑποτάσσουν καὶ νὰ προσαρμόζουν τὴ γνώση καὶ τὴν ἀλήθεια στὰ συμφέροντα τοῦ ἀφέντη τους, ἀφοῦ ἀπ’ αὐτὸν ἐξαρτᾶται ἡ προκοπὴ καὶ ἡ καταξίωσή τους...

Δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχουν πολλὰς γνώσεις οἱ σημερινοὶ ἐπιστήμονες καὶ φιλόσοφοι, περισσότερες ἴσως τοῦ Ἡρακλείτου καὶ τοῦ Πλάτωνος. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἔχουν καὶ Γνώση. Ἔτσι ἐξηγεῖται, ὅτι σήμερα δὲν προάγεται ὁ Πολιτισμός. Ἀντιθέτως· τὸ πνευματικὸ κατεστημένο ἐν πολλοῖς εἶναι ὑπεύθυνο γιὰ τὴν σημερινὴ ἐξαχρείωση καὶ ἐξαγρίωση τῶν ἀνθρώπων, γιὰ τὴν καθολικὴ σύγχυση καὶ ἀμφιβολία ποὺ ἐπικρατεῖ, γιὰ τὸν «κόσμο» τοῦ παραλόγου μέσα στὸν ὁποῖο ζοῦμε. Γιὰτὶ «πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται», ὅπως καὶ «πολυπειρία καὶ πολυμαθία μετὰ κακῆς ἀγωγῆς πολὺ μείζων ζημία γίνεται», παρατηρεῖ ὁ Πλάτων.

Ἀφορμὴ ποὺ γράφονται οἱ σκέψεις αὐτὲς ἔδωσε ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Ντυροζέλ, ὁ συγγραφεὺς τῆς *Ἱστορίας τῆς Εὐρώπης*· ἐνὸς ἔργου ἀμφιβόλου ποιότητος καὶ ἀξίας, τὸ ὁποῖο προκάλεσε μεγάλο σάλο στοὺς κύκλους τῆς φιλοσοφίας καὶ καλλιτεχνολογίας τῆς Εὐρώπης, γιὰτὶ ἀγνοεῖ, δὲν ἀναφέρεται καθόλου στὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα ποὺ γέννησε τὴν Εὐρώπην καὶ τῆς χάρισε γλῶσσαν καὶ ὄνομα καὶ ἐπιστῆμες καὶ πολιτισμό.

Τὸ πόσο δίκιο εἶχαν αὐτοί, πὺ ἀντέδρασαν στὴν υἱοθέτηση τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀπὸ τὴν «Κομισσιὸν», ὡς ἐπισήμου σχολικοῦ ἐγχειριδίου τῶν εὐρωπαϊοπαίδων, δὲν ἄργησε νὰ φανῇ, ἀφοῦ κι ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς του τὸ ...ἀπαρνήθηκε. Σὲ νεώτερη μελέτη του ὁ Ντυροζέλ — τὴν ὁποία ἀπέστειλε πρὸ τριμήνου στὸ Εὐρωπαϊκὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο Δελφῶν (Ε.Π.Κ.Δ.) — ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ 'Ελλάς ἔπαιξε πρωταρχικὸ ρόλο στὴ δημιουργία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ: «**Ἦταν εὐτυχὴς συγκυρία, πὺ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν ἐπηρεάσαν μόνον τὸν κόσμον τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον τῆς Δύσης, τοὺς Ρωμαίους, πὺ μὲ τὴ σειρά τους μετέφεραν τὰ στοιχεῖα αὐτὰ στὸν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμό**», λέει.

Γεννᾶται τῶρα τὸ ἐρώτημα: ποῖό ἂπ' τὰ δύο εἶναι ἀληθινό; Αὐτὸ πὺ 'χει ἡ μᾶλλον πὺ δὲν ἔχει γραφεῖ στὴν **Ἱστορία τῆς Εὐρώπης** ἢ αὐτὸ πὺ ὕστερα ἀπὸ ...δύο μῆνες «ἀνακάλυψε» ὁ Ντυροζέλ; Ποῖό νὰ πιστέψη ὁ ἀπλὸς Εὐρωπαῖος;

Ἀπαντώντας σὲ παγκόσμια ἐρωτήματα ὁ διευθυντὴς τοῦ Ε.Π.Κ.Δ. κ. Εὐάγγελος Ἀραμπατζῆς εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅτι «**κανένας ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς συνέδρους δὲν παίρνει στὰ σοβαρὰ (τὸν Ντυροζέλ) γιὰ θέματα ἀρχαίας ἱστορίας**».

Ἡ ἀπάντηση αὐτὴ τοῦ κ. Ἀραμπατζῆ μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ βέβαια ἀρκετούς, δημιουργεῖ ὅμως πολὺ μεγαλύτερα ἐρωτηματικά. Γιατί, ὅπως καὶ νὰ τὸ κάνεις, αὐτὰ εἶναι παράξενα πράγματα. Μὰ εἶναι σοβαρὰ πράγματα αὐτά, ὅταν, ὅπως ἔγραψε ἓνας πρᾶκτορας (ὑβριστὴς τοῦ «Δαυλοῦ»), ὁλόκληρος Ντυροζέλ, πὺ εἶναι «**ὁ Βολταῖρος τῆς ἐποχῆς μας**», «**τὸ μυθικὸ πρόσωπο τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Γνώσης**», «**τὸ ἄστρο τοῦ παγκόσμιου στερεώματος τῆς Ἐπιστήμης**», ὁ ἰδρυτὴς σχολῆς «**στὴν ὁποία ἀνήκουν ἀπὸ παλιὰ ὅλοι οἱ καθηγητὲς τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, τοῦ δικαίου, τῆς οἰκονομίας, τῶν διεθνῶν σχέσεων, τῆς νεώτερης ἱστορίας**» εἶναι «**τῆς πλάκας**»; Κι αὐτοὶ οἱ καθηγητὲς τότε, πὺ «ἀπὸ παλιὰ ἀνήκουν στὴ σχολὴ Ντυροζέλ», τί εἶναι;

Σύμφωνα πάντα μὲ τὸ διευθυντὴ τοῦ Ε.Π.Κ.Δ. «**ὁ Ντυροζέλ φιλοδόξησε νὰ δώσῃ ἓνα κείμενο φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας κι ὄχι μιὰ ἐπιστημονικὴ ἀνακοίνωση ἀπὸ ἓνα χῶρο πὺ δὲν γνωρίζει, καθὼς εἶναι καθηγητὴς τῆς νεώτερης ἱστορίας**».

Πρᾶγμα πὺ πάει νὰ πῇ, ὅτι ἓνας καθηγητὴς τῆς νεώτερης ἱστορίας νομιμοποιεῖται νὰ μὴν γνωρίζῃ ἀρχαία ἱστορία, ἔστω καὶ στοιχειωδῶς. Ὅμως γιατί ἀνέθεσε ἡ «Κομισσιὸν» σ' ἓναν τέτοιο ἐπιστήμονα τὴ συγγραφὴ τῆς Ἱστορίας τῆς Εὐρώπης; Καὶ τὸ χειρότερο· γιατί ὁ Ντυροζέλ ἀνέλαβε τὴν ἐκπόνηση ἐνὸς τέτοιου ἔργου, ἀφοῦ ἤξερε ὅτι οἱ γνώσεις του δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς; Τί θὰ πεῖ ἐξάλλου «φιλοδόξησε νὰ δώσῃ ἓνα κείμενο φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας»; Πότε δηλαδὴ «φιλοδόξησε»: ὅταν ἀνέλαβε τὴν συγγραφὴ τῆς **Ἱστορίας τῆς Εὐρώπης** ἢ ὅταν ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὴ δεύτερη μελέτη του στοὺς Δελφούς, ἐφαρμόζοντας τὸ Πινδάρειον: «**Ἄλλοτ' ἄλλοια φρόνει**»;

Γεννᾶται ὡστόσο ἓνα «βαρὺ» ἐρώτημα: Ἐχει τὸ δικαίωμα ἡ «Κομισσιὸν» νὰ χρηματοδοτῇ ἂπ' τὸ κοινὸ ταμεῖο τῶν κρατῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. τέτοια πονήματα ἀμφιβόλου ποιότητος καὶ ἀξίας; Μήπως πίσω ἂπ' τὴν «Κομισσιὸν» κρύπτεται κάποιος ἄλλος, πὺ εὐλογεῖ τὰ πονήματα αὐτὰ τύπου Ντυροζέλ καὶ τῆς «σχολῆς» του; Κι ἐπιτέλους τί γίνεται μ' αὐτὴ τὴν «**Εὐρωπαϊκὴ Ἱστορία**»; Θὰ μᾶς τὴν ἐπιβάλουνε;

Παν-Αἴολος

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κ. ΓΑΤΣΙΑΣ

**Λατινική: ‘Η πρώτη εκβαρβαρισμένη
διάλεκτος τῆς ‘Ελληνικῆς Γλώσσας (β)**

Γιὰ τὸ δημοσιευθὲν στὸν «Δαυλὸν» (τ. 124, Ἀπρίλιος 1992) ἄρθρο μου μὲ τίτλο «Λατινικά: Ἡ ἀρχαιότερη γνωστὴ κακοποίηση τῆς Ἑλληνίδος Φωνῆς» ἐδέχθηκα, ὡς μὴ ὤφειλε, ἅμα τῇ δημοσιεύσει ἰταμὴ τηλεφωνικὴ ἐν πρώτοις ἐπίθεση ἀπὸ ἐπιστημολογοῦντας καὶ —παραδόξως— θεολογοῦντας τινάς, δύο «Ἕλληνες» καὶ ἓνα ξένο (νοτιοαμερικανὸ ἐβραῖο κατὰ τὴν δική του δῆλωση, προφανῶς παπιστὴ κατὰ τὴν δική μου ἐκτίμηση). Τὴν μῆνιν αὐτῶν ἐπικέντρωσε ἰδίως τὸ ὑπ’ ἐμοῦ γραφέν, σελ. 7182: «... Ὁ ἐκβαρβαρισμὸς τῶν ἐλληνικῶν σημασιῶν εἶναι θέμα μιᾶς ἄλλης μελέτης, τὸ πῶς δηλαδὴ λατῖνοι, φράγχοι, ἐβραῖοι, ἄραβες, σλαῦοι, Ἰνδοὶ κ.λπ. πῆραν δικές μας ἑννοίες καὶ τοὺς ἔλλαξαν τὸ περιεχόμενον». Τὸ ὀρθὸ θὰ ἦταν, ὅπως τοὺς ὑπέδειξα, νὰ ἀναμείνῃ κανεὶς τὰς «διατριβάς» των, καθ’ ὅτι γραπτὸς ἀντίλογος ἀρμόζει σὲ γραπτὸ λόγον καὶ δὴ ἐπὶ πῶς. Οἱ κύριοι αὐτοὶ ἦσαν θιασῶτες τῆς ιδέας ὅτι «... ἡ πλέον ἀνεπτυγμένη γλῶσσα εἶναι ἡ Λατινική». Ἐστήριξαν τὴν ἀποψὴ των στὴν καλλιέργεια τῆς λατινικῆς ἐπὶ δύο χιλιετίες καὶ μάλιστα σὲ περίοδο πού, κατ’ αὐτοὺς, ἡ ἐλληνικὴ ὑπεχώρει (τάχα «σκοτεινός», «βυζαντινός» μεσαίων, τουρκοκρατία, τουρκο-βλαχο-σλαβο-φραγκολεβαντίνικα ἰδιώματα τῶν... νεοελλήνων...) καὶ ἔγινε κατ’ αὐτοὺς στὴν ἴδια περίοδο ὑψίστη «ἀνάπτυξις» τῆς λατινικῆς, καθιερωθεῖσης ὡς μοναδικῆς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τεχνικῇ, τῷ δικαίῳ καὶ δῆ, τῇ φιλοσοφίᾳ, τῇ μεταφυσικῇ καὶ τῇ θεολογίᾳ γλώσσας...

Τοὺς ἐξήγησα, ὅτι ἐγὼ δὲν ἀντιλέγω, πῶς «...γενικὰ γίνεται ἀποδεκτό, ὅτι οἱ γλῶσσες τῶν “προοδευμένων” λαῶν πῆραν...» ὅχι μόνον ἀπ’ τὰ ἐλληνικὰ ἀλλὰ καὶ ἀπ’ τὴν λατινική, «...οὕτως ὥστε καὶ τὰ λατινικὰ συνέβαλαν στὸν σχηματισμὸ τῶν

Οἱ μυκηναϊκοὶ γλωσσικοὶ τύποι τῆς Λατινικῆς

Εἶναι κοινὰ ἀποδεκτὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Λατινικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ μητέρα ὄλων, σχεδόν, τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν. Γνωστὴ εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ παλαιὰ γλωσσολογικὴ ἀποψη, ὅτι ἡ Λατινικὴ εἶναι μία ἐλληνικὴ διάλεκτος καὶ μάλιστα αἰολικοῦ τύπου (Curtius, Meyer, Κουμανούδης, Fick κ.ἄ.)¹.

Στὸ παρὸν ἀρθρίδιον θὰ ἐντοπίσουμε λατινικὰς λέξεις, ὅπου διασώζονται ἀρχαιοτατοί-προδιαλεκτικοὶ τύποι τῆς ἐλληνικῆς, οἱ ὅποιοι δὲν διασώζονται σὲ διαλεκτικὰς μορφὰς (Ἰωνικὴ, Δωρικὴ κ.λπ.), παρὰ μόνον μερικὰς φορὰς ἀναγνωρίζονται στὴν ὑπερδιαλεκτικὴ Μυκηναϊκὴ Ἑλληνικὴ τῆς Γραμμικῆς Β (ποὺ ἀποκρυπτογραφήθηκε, ὡς γνωστόν, τὸ 1952 ἀπὸ τὸν Μ. Ventris)².

(1) Ἐνδεικτικὰ ἄς ξεκινήσουμε τὴν ἐρευνά μας μὲ τὴν λέξη “video” = βλέπω. Ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως αὐτῆς ἀνάγεται στὸν ἀρχαιοελληνικὸ **Fiδ-**, ποὺ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ θέματα τοῦ ῥήματος «ὄρω». Ἡ λ. **vinum** (= κρασί) ἀνάγεται στὴν ἐλληνικὴ

→

ἄλλων γλωσσῶν, στὴν ἐπιστήμη κ.ο.κ.» (δὲς «Δαυλόν» τ. 124, σελ. 7181). "Ο- μως... "Όμως, πράγματι ἡ λατινικὴ εἶναι ἡ πλέον ἀνεπτυγμένη γλῶσσα, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἑλληνικὴ. Τοὺς προκάλεσα στὸ σημεῖο αὐτό, νὰ πιάσουν ὅποιον ἐπιστημονικὸν τομέα προτιμοῦν: φυσικὴ, μεταφυσικὴ, γεωμετρία, γραμματικὴ, τεχνικὴ, δίκαιο, ἱατρικὴ, πολιτικὴ, θεολογία, μουσικὴ ἢ ὅ,τι ἄλλο. Δὲν ξέρω ἂν, ἀλλὰ εὐχὴ θὰ ᾔτο, νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν πρό(σ)κλησὴ μου τούτῃ, ποὺ ἴσως σκορπίσῃ θυμηδία τοῦλάχιστον στοὺς ἀναγνώστες, ἀφ' ἑτέρου θὰ δομήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ περαιτέρω ἱστορικο-συγκριτικὴ ἔρευνα καὶ θὰ «ἐξοφληθοῦν» παλαιοὶ λογαριασμοὶ ἑλλήνων καὶ λατίνων γιὰ τὴν «φωνή» τους.

Κι ὥσπου τοῦτοι ἢ ἄλλοι ἐπιλέξουν τὸν ὅποιον «τομέα» τοῦ ἐπιστητοῦ γιὰ «μονομαχίαν», ἔχω λόγους νὰ κάνω ἐγὼ τὴν ἀρχή. 'Επιλέγω λοιπὸν ὡς πεδῖον πρόκλησης τὴν θεολογία. (Οἱ «λόγοι» μου, ποὺ προχεῖρως παραθέτω μερικoύς: 'Εχω «ἀρ-μοδιότητα» ὡς πτυχιούχος Θεολογικῆς Σχολῆς 'Α.Π.Θ., νὰ ὑπερασπιστῶ θεολογικῶς τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔναντι μιᾶς ἐπίθεσης ἑτεροδόξων. Οἱ τηλεφωνήσαντες ᾔ-σαν, προφανῶς ὅλοι, καὶ τοῦλάχιστον ὁ εἰς μοῦ ἐδήλωσε, «λατῖνοι». Τρίτον, τὰ ὅπλα τῆς «μονομαχίας» εἶναι ἐκ πρώτης ὄψεως «ἴσα», καθ' ὅτι «θεολογικὴ» ἀνάπτυξις P.L./P.G. = Πατρολογία Λατῖνα, Πατρολογία Γκραίκα, ἐγένετο εἰς ἀμφοτέρας τὰς «γλώσσας» τὶς τελευταῖες χιλιετίες· καὶ τέταρτον, δὲν φαίνεται οἱ ἀναγνώστες νὰ «γνωρίζουν» πολλὰ ἐπ' αὐτοῦ).

«Περὶ τῆς ὀφειλομένης τιμῆς εἰς τὴν 'Ελληνικὴν Γλῶσσαν». 'Ετσι ἐπιγράφεται ἡ ἐνότητα στὸν α' τόμο τῶν Λόγων, 'Αθῆναι 1971, δὲς σελ. 453, τοῦ Κωνσταντῖνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. 'Επίσης στὸ βιβλίον τοῦ Σ. Μπιλάλη «'Ορθοδοξία καὶ Παπισμός» τόμος Β', 'Αθῆναι 1969, στὴν σελ. 121 μνημονεύεται τὸ λεχθὲν (καὶ γραφέν: P.G. 126, 129) ὑπὸ Θεοφυλάκτου ὅτι «συγκρινομένη ἡ λατινικὴ γλῶσσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν χαρακτηρίζεται ὡς στενὴ καὶ πένης». Δὲς σχετικῶς καὶ 'Α. Δελήμπαση: «'Η Γλῶσσα τῆς 'Ορθοδοξίας: ὁ ἀνθρώπινος λόγος, ἡ ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα καὶ ἡ στάσις ἔναντι αὐτῆς», σελ. 41, 'Αθῆναι 1975. Συγκεκριμένα καὶ ὁ Γεννάδιος Σχολάριος, P.G. 160, 698, ἀναφέρει: «'Η τῶν 'Ελλήνων φωνὴ πο-

→
ρίζα **Foίν-ος** > οἶνος. 'Επίσης ἡ λατινικὴ λέξις **vicus** (= οἶκος) ἀνάγεται στὴν ἑλλη- νικὴ λέξις **Foίκος**. 'Υπάρχουν πλεῖστα ὅσα σχετικὰ παραδείγματα· ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ, εἶναι ἡ διατήρηση στὴ Λατινικὴ τοῦ πανάρχαιου ἑλληνικοῦ F ὡς -v-, τὸ ὁποῖο ἐχάθη πρῶιμα (περὶ τὸ 800 π.Χ.) στὴν 'Ιωνικὴ-Ἀττικὴ (ὅπως μαρ- τυροῦν στίς ἐπιγραφὰς τύποι ποὺ ὑφίστανται ἐκθλιψι, π.χ. «κλῦθ' ἀναξ», ἀντὶ «κλῦ- θι Fᾱναξ»). 'Ας σημειωθεῖ, πῶς τὸ -F- ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Λατινικά, ὅπου διασώζεται ὡς V, μαρτυρεῖται ἐπιγραφικῶς στὴ Γραμμικὴ B (**wa-na-ka** = Fᾱναξ) καὶ σὲ ἄλλες διαλέ- κτους (π.χ. Δωρικὴ) μέχρι τὸν 4ο αἰ.³

(2) 'Ας ἐτυμολογήσουμε τώρα παραλλήλως τὶς λέξεις **jugum** = ζυγὸν καὶ **jugera** = ζεῦγος. Τὸ ἔτυμον μᾶς ἀνάγει στὴν κοινὴ ρίζα «**jug-**» γιὰ τὶς λέξεις «**jugum**» καὶ «ζυγόν» καὶ στὴ ρίζα «**jeyu-**» γιὰ τὶς λέξεις «**jugera**» καὶ «ζεῦγος». 'Εκεῖνο ποὺ πρέ- πει νὰ παρατηρήσουμε ἐδῶ εἶναι, ὅτι οἱ λατινικοὶ τύποι εἶναι ἀρχαιότεροι τῶν πα- ραδεδομένων (διὰ τῆς ἀλφαβητικῆς γραφῆς μετὰ τὸ 1000 π.Χ. περίπου) ἑλληνικῶν, γιὰ τὸ -j- προηγείται χρονολογικῶς τοῦ διπλοῦ -z-, ἐπειδὴ δ+j = z (ὅπως ἐπίσης
→

λύ εύρυχωρότερα τῆς Λατίνων καὶ σαφεστέρα... Τοῦτο, καὶ Αὐγουστίνος (= λατίνος) ἐν τῷ περὶ Τριάδος ὁμολογεῖ καὶ Ἀθανάσιος καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέγουσιν...». Τί ἄλλη ἀπόδειξις νὰ χρειαστῇ ἄραγε; ὁ μισέλληνας «ιερός» Αὐγουστίνος, αὐτός, ὁμολογεῖ τὸ γεγονός καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σύγκρισης ἐλληνικῆς καὶ λατινικῆς φωνῆς.

Ἐντοπίζοντας σαφέστερα ὁ Δελήμπασης τὴν «στενότητα» καὶ τὴν «πενία» τῆς λατινικῆς μόνον ἔναντι τῆς ἐλληνικῆς (σελ. 41) πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι παραδέχεται κι αὐτὸς πῶς «...ἡ στενότης καὶ πενία εἶναι βεβαίως μεγαλυτέρα εἰς τὰς λοιπὰς γλώσσας, ὅχι μόνον τὰς παλαιότερας, ἀλλὰ καὶ τὰς νεωτέρας. Αἱ γλώσσαι καὶ τῶν πλέον ἀνεπτυγμένων μεγάλων συγχρόνων κρατῶν διαθέτουν μὲν πλοῦτον λέξεων καὶ ὄρων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας, τὴν τεχνολογίαν καὶ τὴν τεχνικὴν, εἶναι ὅμως πένητες ῥημάτων πνευματικῶν ἐννοιῶν (σελ. 42). Ἐπὶ πλέον, διακατέχει ταύτας ἰδεολογικὴ σύγχυσις μείζων τῆς τοῦ προχριστιανικοῦ ἐλληνοῤ-ῶμαϊκοῦ κόσμου».

Εἰδικότερα στὸν θεολογικὸ χῶρο ἡ στενότητα καὶ πενία τῆς λατινικῆς γλώσσας ἔγινε αἰτία πολλῶν δεινῶν. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος «τὴν στενότητα τῆς φωνῆς τῶν Δυτικῶν» ἀπὸ τὸν 4ο αἰῶνα αἰτιῶνται γιὰ τὸ σχῆμα ποῦ ἔγινε τότε «ἐν τῷ περὶ ὑποστάσεως καὶ προσώπου θεολογικῷ ζητήματι». Στὴν P.G. 126, 229 βλέπομεν, ὅτι κι ὁ Θεοφύλακτος ἀποδίδει τὸ «Filioque» στὴν πενία τῆς λατινικῆς γλώσσας. Λέει: «...Τὸν νοῦν βιάζῃ πρὸς τὸ τοιοῦτο πενία λέξεων καὶ Λατίνου γλώττης στενότητι». Κι ὅταν οἱ Βρεττανοὶ ἐξουσιαστὲς πίεζαν τὸ 1718 τοὺς δικούς μας «ὕπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν», οἱ Ὁρθόδοξοι Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς ἀπαντῶντας (δὲς Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν, Mansi 37, 423, ὅπου ἀποδίδουν τὴν πλάνη τοῦ Filioque στὴν «πενία» τῆς λατινικῆς γλώσσας) λένε ἐπὶ λέξεσι: «...Οὕσης τῆς λατινίδος διαλέκτου στενῆς καὶ μὴ δυναμένης δι' ἄλλης μὲν λέξεως δηλῶσαι τὴν πρόεσιν ἢ ἐκπεψιν, δι' ἄλλης δὲ τὴν ἐκπόρευσιν, ἐκάλεσαν οὗτοι ἀμφοτέρας προτσεσιόνεμ (processionen)· διὸ καὶ ἔλαθον ὕστερον, ἀντὶ τῆς χρονικῆς προέσεως, ἐκλαβόντες καὶ ἐννοήσαντες τὴν ἄχρονον ἐκείνην ἐκπόρευσιν...».

→
γ+ι = ζ). Γιὰ παράδειγμα: κομιδ + ιω > κομίζω, Δίεως > Ζεὺς (πρβλ. κομιδ-ή, Διός). Κατὰ συνέπειαν ὁ λατινικὸς τύπος «jugum» μᾶς παραπέμπει στὸν ἀρχαιότερο ἐλληνικὸ τύπο *jυγόν > jυγόν > δ+jυγόν > ζυγόν. ὁ ὁποῖος δὲν ὑφίσταται σὲ καμμία διάλεκτο τῆς ἐλληνικῆς, μαρτυρεῖται ὅμως καὶ αὐτὸς στὴν ὑπερδιαλεκτικὴ Μυκηναϊκὴ τῆς Γραμμικῆς Β'.

(3) Ἀς παρατηρήσουμε τέλος καὶ μερικὲς ἄλλες λέξεις τῆς Λατινικῆς, ποὺ ἀνάγουν σὲ Μυκηναϊκοὺς τύπους. Τὸ ρ. *sedeo* (= κάθουμαι) καθὼς καὶ τὸ οὐς. *sedes* (= κάθισμα) ἐτυμολογοῦνται ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ «ἔδος» = κάθισμα (ἐξ οὗ: ἔδρα). Αὐτὸ ποῦ θὰ παρατηρήσουμε ἐδῶ, στὸ κοινὸ θέμα «σεδ- > ηεδ- > ἔδ-», εἶναι ἡ διατήρηση τοῦ πανάρχαιου -σ-, ποῦ πρὶν καὶ κατὰ τὸ 1000 π.Χ. ἐτράπη στὶς ἐλληνικὲς διαλέκτους σὲ δασὺ πνεῦμα -h- (τὴν μετέπειτα δασεῖα <'>). Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὴν λέξη «seplem» (= ἐπτά) καὶ «sex» (= ἑξί), ὅπου διασώζεται τὸ μυκηναϊκὸ σεπτά > ηεπτά > ἐπτά καὶ σέξ > ηεξ > ἑξ. Ὁμοίως γιὰ τὴν λέξη «super» (= ὑπὲρ), ὅπου μαρτυρεῖται ὁ τύπος *συπερ* > *ὑπερ*. Σ' αὐτά, ἀλλὰ καὶ σὲ πάρα πολλὰ ἄλλα παραδείγματα, λατινικὲς λέξεις ἀνάγουν σὲ μυκηναϊκοὺς τύπους, ποὺ διασώζονται στὴ Γραμμικὴ

→

Καί ἡ παρεξήγηση πού ἔγινε στή Δύση τῶν ἀποφάσεων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὀφείλεται ἀποκλειστικά στήν «στενότητα» τῆς λατινικῆς. (Δές: Χρ. Παπαδοπούλου «*Ἡ Εἰκονομαχία ἐν τῇ Δύσει*», 'Αλεξάνδρεια 1921, σελ. 5-6· 'Α. Δελήμπαση «*Ἡ Αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ*», 'Αθῆναι 1972 σελ. 85-86· τοῦ ἰδίου: «*Ἡ γλῶσσα τῆς Ὁρθοδοξίας*», 'Αθῆναι 1975, σελ. 42, ὅπου χαρακτηριστικά ἀναφέρει: «...Οἱ συντάξαντες τῷ 791 μ.Χ. τὰ λεγόμενα *Καρόλεια Βιβλία Δυτικοὶ ἐπέκριναν τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴν ὡς εἰκονολατρικὴν, διότι ἐβασίσθησαν εἰς μετάφρασιν τῶν ὁρῶν αὐτῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν ἐγένετο διάκρισις μεταξὺ τιμητικῆς προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ λατρείας αὐτῶν. Τιμητικὴ προσκυνήσις καὶ λατρεία (= δυὸ ἐντελῶς διαφορετικὲς ἔννοιαι) ἀπεδίδοντο διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως *odoratio*» (= λατρεία!).*

'Απὸ τὴν Μεγάλῃ 'Ελληνικῇ 'Εγκυκλοπαίδεια, τόμ. Α' σελ. 279, πληροφοροῦμαστε, ὅτι ἡ ἴδια δυσχέρεια παρουσιάστηκε προηγουμένως, ὅταν συνέβησαν ἑρμηνεῖες καὶ μεταφράσεις τῆς 'Αγίας Γραφῆς. Στὸν 2ο αἰῶνα μ.Χ. ἔγιναν τμηματικὲς μεταφράσεις τῆς Γραφῆς στήν κοινὴ 'Ιταλική, πού ὀνομάστηκαν *Itala*. (Δές καὶ Ὁρησκευτικὴ-Ἡθικὴ-Ἐγκυκλοπαίδεια, τόμος 3ος, σελ. 1018). Τούτῃ ἡ «'Ιτάλα» εἶχε τόσα σφάλματα καὶ ἐλλείψεις, ὥστε τὸν 4ο καὶ 5ο αἰῶνα ἀντικαταστάθηκε ἀπ' τὴν Βουλγάτα (*Vulgus, Volk* γερμ. = λαός, δηλαδὴ «λαϊκὴ», ἐκλαϊκευμένη). Ὅμως καὶ τούτῃ ἡ «Βουλγάτα» ὄχι μόνον κακοποιοῦσε τὸ ἑλληνικὸ πρωτότυπο, ἀλλὰ βασιζόνταν κυρίως στὸ διεφθαρμένο ἑβραϊκὸ κείμενο. Ἐνεκα τούτου ἀκόμα κι αὐτοὶ οἱ λατῖνοι 'Ρουφῖνος καὶ Αὐγουστῖνος τὴν ἐπέκριναν μὲ δριμύ τρόπο. Ἐπὶ χίλια χρόνια οἱ λατῖνοι κατασκευαστές της δὲν τολμοῦσαν οὔτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ τὴν ἐγκρίνουν ἐπισήμως καὶ μετὰ «ἀπὸ ἐπανεξιλημμένης διορθώσεως ἐν τέλει ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἐν Τριδέντῳ Συνόδου 1546 τῆς αἰρέσεως τοῦ Παπισμοῦ». (Δές ΘΗΕ, τόμος 3, 1018 γιὰ περισσότερες λεπτομέρειες). Ἐνημερωτικὰ πρέπει νὰ ποῦμε ἐδῶ, ὅτι τὴν ἴδια τύχη καὶ ἀξία εἶχαν ὅλες σχεδὸν οἱ ὑπόλοιπες κακοποιήσεις τῆς Γραφῆς πού ἔγιναν σὲ βάρβαρες γλῶσσες. Ἡ συριακὴ μετάφρασις «Πεσιτώ», πού ἔγινε τὸν α' αἰῶνα, χάθηκε. Ἡ μετάφραση «τοῦ 'Ακύλα», πού ἔγινε τὸν 2ο αἰῶνα, ἐκρίθη ἀ-

Β, ἀλλὰ ὄχι στὶς διαμορφωμένες μετὰ τὸ 1000 π.Χ. περισσότερες ἑλληνικὲς διαλέκτους.

Συμπερασματικά: Πέρα ἀπὸ τοὺς τύπους *video, vinum, vicus, jugum, jugera, sedeo, sedes, septem, sex*, πού ἀναφέραμε ἐντελῶς ἐνδεικτικά, ἡ Λατινικὴ περιέχει πολλὰ λέξεις (ἴσως δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολή, ἂν μιλοῦσαμε γιὰ τὸ 1/4!), πού ἀνάγουν ἐτυμολογικῶς σὲ μυκηναϊκὲς λέξεις τῆς Ἑλληνικῆς, πού δὲν μαρτυροῦνται στὶς διαλεκτικὲς μορφές ('Ιωνικὴ, κ.λπ.) πού διαμορφώθηκαν γύρω καὶ μετὰ τὸ 1000 π.Χ., ἀλλὰ διασῶνται στήν ἀρχαιότατη Γραμμικὴ Β (περὶ τὸ 1500 π.Χ.). Καὶ τὸ σπουδαιότερο - αὐτὸ συμβαίνει κυρίως σὲ λέξεις πού ἀρχίζουν ἀπὸ F, j ἢ σ, δηλαδὴ ἀπὸ φθόγγους πού ἔπαθαν φωνολογικὲς μεταβολές (δασύνσεις, σιγήσεις κ.λπ.) μετὰ τὸ 1000 π.Χ., γι' αὐτὸ, ἐνῶ μαρτυροῦνται στὰ Μυκηναϊκὰ τῆς Γραμμικῆς Β, δὲν διασῶνται στὶς ἀλφαριθμητικὲς διαλέκτους ('Ιωνικὴ κ.λπ.) ὑπάρχοντες ὅμως, ὅπως εἶδαμε, σὲ λέξεις τῆς Λατινικῆς. Νᾶναι κι αὐτὸ μιὰ ἐπιπλέον ἀπόδειξη τῆς ἑλληνικῆς καταγωγῆς τῆς Λατινικῆς;

πορρίπτέα για τούς αυτούς λόγους (= κακοποίησης του ελληνικού πρωτοτύπου). Και τοῦ 'Ωριγένη τὰ 'Εξαπλᾶ ἀπερρίφθησαν.

Πολύ ὀρθῶς λοιπόν ὁ 'Α. Δελέμπασης στὸ σημεῖο τοῦτο ἀποφαίνεται, σελ. 42-43: «...Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι γενικὸν εἰς τὰς ἐπιχειρηθείσας μεταφράσεις τῆς Γραφῆς μετὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐποχὴν. Μαρτυρεῖ δὲ ὅχι μόνον τὸ ἀνικανοποίητον καὶ ἀνέφικτον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπικίνδυνον, ἐν ᾗ περιπτώσει δι' αὐτῶν αἱ κατὰ τόπους 'Εκκλησίαι ἀποξενοῦνται τοῦ ἐλληνοφώνου ἐκκλησιαστικοῦ κειμένου. Εἶναι δὲ ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι χριστιανικοὶ λαοὶ ἀπομακρυνθέντες γλωσσικῶς τῆς ὀρθοδοξίας περιέπεσαν εἰς αἵρεσιν, ὡς εἶναι οἱ Λατίνοι, οἱ Φράγκοι κ.ἄ. ἐν τῇ Δύσει, καὶ οἱ Μονοφυσῖται, Νεστοριανοὶ κ.ἄ. ἐν 'Ανατολῇ...».

“Ας κάνουμε τώρα μιὰ περιπλάνηση σὲ κακοποιημένες ἐλληνικὲς λέξεις.

Πῶς κακοποίησαν οἱ λατίνοι καὶ ἄλλοι τὶς ἐλληνικὲς λέξεις; Πῆραν π.χ. διάφοροι τὴν ἐλλ. λ. **σάκκος**. Οἱ μὲν γερμανοί, βλέπουμε ὅτι πέταξαν τὴν κατάληξη «-ος», πού γι' αὐτοὺς δὲν σημαίνει τίποτε. “Εμεινε *σακκ, μὲ λατ. μτγρ. *sakk. “Ετρεψαν τὰ δύο κκ σὲ ck (=κ) κι ἔγινε **Sack**, τὸ ὁποῖο προφέρουν: ζάκ. “Ομοια μὲ τοὺς γερμανοὺς ἐκβαρβάρισαν τὴν λ. σάκκος καὶ οἱ ἐβραῖοι. Πέταξαν τὸ -ος, ἔμεινε *σάκκ καὶ ἐν συνεχείᾳ πέταξαν τὸ ἓνα ἀπ' τὰ δύο κκ, *σάκ. Στὴν «γραφὴ» τοὺς πέταξαν καὶ τὸ α, ἀφοῦ ἡ λ. σάκκος στὰ ἐβραϊκὰ γράφεται μὲ δύο γράμματα (!), τὸ σὶν καὶ τὸ κῶφ sq, προφερόμενο ~ζσάκ. Οἱ λατίνοι; Στὴν ἴδια λέξη, δὲν πέταξαν τίποτα. “Αλλοίωσαν μόνο τὸ ο τῆς λ. σάκκος σὲ «ου», λατ. **saccus**, σάκου. “Απλῶς «ἐχόνδρυναν» τὴν προφορὰ τοῦ ο, ὅπως συμβαίνει καὶ σήμερα σὲ πολλὰς ἐλληνικὰς διαλέκτους νὰ γίνεται τὸ «ο» ὡς «ου», π.χ. στὴν Θεσσαλίᾳ «οὐ Γιώργους», «οὐ σάκκος» (= ὁ Γιώργος, ὁ σάκκος). Σοῦ' ρχεται αὐθόρμητα νὰ χαρακτηρίσῃς τοὺς λατίνους σὰν τοὺς πιὸ «συντηρητικοὺς» κακοποιητὲς τῆς ἐλληνικῆς.

“Αλλο σχετικὸ δεῖγμα ἡ λ. **ταῦρος**. Τὴν πῆραν οἱ ἄραβες κι ἀφοῦ πέταξαν τὴν κατάληξή μας (-ος), τὴν ἔκαναν *ταυρ, ὅπου, ἀφοῦ μετέλλαξαν τὴν δίφθογγο «αυ» (=αβ) σὲ «άου» (= au), σχημάτισαν τὸ λανθασμένο θεωρούμενο «ἀραβικὸν» τάουρ

→ [Σημείωση: Στὴν παρούσα ἐργασία χρησιμοποιήθηκαν ὡς ἐγκυρότερα τὰ λεξικά:

Γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ: Liddell-Scott-Jones-McKenzie, 1940, **A Greek-English Lexicon**.
Γιὰ τὴν Λατινικὴ: Walde A.-Hofmann J.-1956-1972: **Lateinisches Etymologisches Wörterbuch**].

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

1. Γ. Μπαμπινιώτης, **Συνοπτικὴ Ἱστορία Ἑλλήν. γλώσσας**, Ἀθήνα 1986, σελ. 17 καὶ Carlo de Simone, **Die griechischen entlehnungen im Etruskischen**, Visbaden 1968.
2. Ventris-Chadwick, **Evidence for Greek dialect in the Mycenaean archives**, JHS 73, 1953, 84-103.
3. Ι. Προμπονᾶς, **Σύντομος Εἰσαγωγή εἰς τὴν Μυκηναϊκὴν Φιλολογίαν**, Ἀθήνα 1984, σελ. 36 κ.ἑξ.
4. Ὅμοίως, σελ. 42 κ.ἑξ.

Διαμαντῆς Κούτουλας
Φιλολόγος 2ου Λυκείου Θήβας

(*taur*), τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι φυσικὰ ἄλλο παρὰ ἡ κακοποιημένη πανάρχαια ἑλλ. λ. *ταῦρος*. Στὴν ἴδια περίπτωση οἱ ἑβραῖοι ἐκβαρβάρισαν τὴν ἑλλ. λ. *ταῦρος* ἀκόμη περισσότερο. Πέταξαν τὴν κατάληξη -ος, ἔμεινε **taur* (τάβρ, τάουρ), ὕστερα ἔτρεψαν τὴν ἑλλ. δίφθογγο *au* (= *αβ ἢ αυ*) σὲ «ω», κι ἔχουμε τὸν σχηματισμὸ **τώρ*. Τέλος, ἀφοῦ τὸ ὀδοντικὸ *τ*- ἔγινε συριστικὸ (αὐτὴ ἡ γλῶσσα ἔχει πάνω ἀπὸ δέκα συριστικά!) ἔχουμε τὸν σχηματισμὸ: σὶν-βάβ-ρές, δηλαδὴ ζσώρ (= *ταῦρ-ος*). Οἱ γερμανοὶ φαίνεται νὰ ἀμφιταλαντεύονται στὴν ἴδια περίπτωση ἀνάμεσα σὲ συριστικὸ καὶ ὀδοντικὸ. Ἔτσι βάζουν καὶ τὰ δύο. Ἐκγερμανισμένη ἡ ἑλλ. λ. *ταῦρος* εἶναι: *Stier*. Τί βλέπουμε ἐδῶ; Πρῶτα, πέταξαν τὴν ἑλλ. κατάληξη -ος, ἔμεινε **ταῦρ*. Κατόπιν τὸ ψιλὸν *υ* ἔγινε ψιλὸν *ε*, **τάερ* καὶ τὸ δωρικὸν -α μετεβλήθη σὲ ἰωνικὸν -ι, **τιέρ*, τὸ ὁποῖο «τράβηξε» καὶ τὸν τόνο, καθιστώντας τὸ «ε» βωβὸ (βλ. **τήρ*). Τέλος οἱ γερμανοὶ δὲν ἀκολούθησαν μῆτε τὸν τρόπο ἐκβαρβαρισμοῦ τῶν ἀράβων (οἱ ὁποῖοι διατηροῦν τὸ ἀρχικὸν ἑλλ. *τ*-) οὔτε τῶν ἑβραίων (οἱ ὁποῖοι τρέπουν σὲ συριστικὸ τὸν ἀρχικὸ φθόγγο, ζσ-). Οἱ γερμανοὶ βάζουν καὶ τὰ δύο, τὸ συριστικὸ δηλαδὴ καὶ τὸ ὀδοντικὸ, καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἐκβαρβαρισμὸς ποὺ ἐπιφέρουν στὴν ἑλλ. λ. *ταῦρ-ος* ἔχει τὴν καταγραφὴ *Stier*. Τί κάνουν ἐδῶ οἱ λατῖνοι; Δίχως ἀμφιβολία τὴν πιὸ συντηρητικὴ κακοποίησιν οὔτε πετᾶν τὴν κατάληξη (ὅπως οἱ ἄραβες, ἑβραῖοι καὶ γερμανοὶ) οὔτε ἀλλοιώνουν τὴν δίφθογγο «πολὺ» καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις διατηροῦν τὸν ἀρχικὸ ὀδοντικὸ φθόγγο *taurus* = προφ. τάουρους, ὁ ταῦρος.

Στὴν λ. *F-oīnos*, καθὼς κακοποιεῖται διαφοροτρόπως ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, σχεδὸν μόνο δύο γράμματα μένουν σταθερά. Ἐνα φωνῆεν (τὸ *ι*) κι ἓνα σύμφωνο (τὸ *ν*). Τὸ *F* ποὺ εἶναι ἀρχικὸ γράμμα στὴν λ. *Fo-īnos*, μεγάλωσε κι ἔγινε *W*, τὸ ὁποῖο ἀλλοῦ προφέρεται «β» (ὅπως στὴν γερμ. λ. *Wein*, προφ. βάιν καὶ τὴν ἀραβικὴ *wain*, προφ. βάιν) κι ἀλλοῦ «γού» (ὅπως στὴν ἀγγλ. λ. *wine*, προφ. γουάιν, καὶ τὴν ἑβραϊκὴ λ. *j-j-n* προφ. γιάιν). Οἱ λατῖνοι, φέρονται ἐδῶ πολὺ παράξενα. Τὰ ἑλληνικά *F* ἔγιναν *u* (=ου) **uīnus* καὶ μετὰ *vinus*. Τέλος, φαίνεται, ἀφοῦ ἐπικράτησε οὐδέτερη κατάληξη (-um), τὸ *vinus* ἔγινε *vinum*. Ὑποθέτω ὥστόσο, ὅτι εἶναι πιθανόν, ὅτι τὰ *vinum*, *bellum* κ.τ.λ. δὲν εἶναι οὐδέτερα κατ' οὐσίαν ἀλλὰ οὐδετεροφάνη, ἐφ' ὅσον τὸ γράμμα *s* ἔγινε *m*. Τοῦτα, τὰ *s* καὶ *m* ἔχουν τὸ αὐτὸ σχῆμα σὲ διαφορετικὴ θέση. Θὰ ἀναπτύξω σὲ ἄλλο σημεῖο ὅμως τὴν βαθυτέρη ἐτυμολογικὴ σχέσις τῶν «σχημάτων» «Σ» καὶ «Μ», καθ' ὅτι ἀποτελεῖ ἓνα πολὺ σημαντικόν, κατὰ τὴν ἀποψή μου, θέμα.

Μιὰ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ ἑλλ. *μίγνυμι* ἢ *μίσγω* εἶναι καὶ τὸ λατ. *misceo*, *miscui*, *mistum* ἢ *mixtum*, -ere καθὼς καὶ ὅλες οἱ λ. ποὺ παράγονται ἀπὸ τὴν ρίζα αὐτή: √ *μιγ-ν*, √ *μισ-γ*, √ *μικ-τ*, √ *μιξ-*. Κι ὅχι μόνο στὰ λατινικά ἀλλὰ καὶ στὶς ὑπόλοιπες γλῶσσες, ἀδιάφορο ἂν πρόκειται γιὰ δῆθεν «ἰνδοευρωπαϊκές», πρβλ. γερμανικὸ *Misch-en*, ἢ γιὰ δῆθεν «σημιτικές» πρβλ. ἑβραϊκὸ *μέμ-σάμεκ-κιάφ* (*μ-σ-κ*), προφ. ~μέσεκ:

ἑλλ.	μ	ί	σ	-	γ	-	ω
γερμ.	M	i	s	-	c	h	e
ἑβρ.	m	e	s	e	k	h	-
λατ.	m	i	s	-	c	e	o

Περисσότερες πληροφορίες μᾶς δίνει φυσικὰ ἓνα «ἐτυμολογικόν» λεξικό. Ψάχνοντας πρῶτα σὲ λεξικά ποὺ πιάσχουν ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τοῦ ἰνδογερμανισμοῦ, π.χ. ἐ-

τυμολογικό της αγγλικής του Πάτριτζ, ινδογερμανικό του Ποκόρνυ, έτυμολογικό της ελληνικής του Χόφμαν κ.ά., στὰ οἰκεῖα λήμματα βλέπουμε νὰ συνάπτονται στὸ ἑλλ. *μῑγνυμι* ἢ ὀρθότερα *μείγνυμι* τὰ: ἀρχ. ἰνδ. *meksayati*, *mimikse*, *misra-*, *misrayati*, ἀβέστα: *minasti*, *misvan-*, *myasaite* κ.λπ. Καὶ στὰ ἑλληνικά τὸ μείγνυμι παρουσιάζεται μετὰ πλῆθος μορφές, ἀνάλογα μετὰ χρόνον, κλῆσιν, μέρος τοῦ λόγου ποὺ συναντᾶται: πρβλ. *μείζω*, *ἔμειξα*, *ἔμεικτο*, *ἐμίγην*, *μίσγω*, *μίγα*, *μίγδα*, *μιγᾶς* (-ᾶδος) κ.τ.λ. Ἐκ τῶν ἀρχ. ἱρλανδικῶν, συνάπτεται ἐδῶ τὸ *mesc*, ἐκ τῶν μεσαιωνικῶν ἱρλ. *mescaid*, ἐκ τῶν κουμβρικῶν *mysgu* (= μίσγω). Στὰ ἀρχ. ἄνω γερμ. συναντοῦμε *Miskan*, ἀγγλοσαξ. *miscian*, λιθουανικά *miesiu*, *miesti*, *maisau*, *maisylti*, λεττονικά *maisū*, *maisit*, ἀρχ., πρωσσιακά *maysotan*, *sumisu* καὶ *sumistu*, -*misti*, λεττ. *samist*, *miset*, λιθ. *maistas*, *misras*, *mistrs*, ἀρχ. βουλγ. *meso*, *mesiti*, ἀρχ. ἰνδ. *a-miksa*, ὅσσετ. *misin*, μ. ἱρλ. *medg*, κυμβρ. *maidd*, νέα κορν. *meith*, ἀρχ. βρετ. *meid*, γαλλ., φριζ. *megue*, ἀρχ. ἰσλ. *mysa* κ.λπ. κ.λπ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ λέξεις, ποὺ ἀπηχοῦν στὴν ἔννοια «μίσγω», προέρχονται ἀπὸ μιὰ κοινὴ πηγὴ. Γιατί ὅμως γίνεται παραχάραξη τῆς ἀλήθειας;

Πῶς τόσοι καὶ τόσοι «σοφοὶ ἰνδοευρωπαϊστὲς» δὲν πρόσεξαν τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ στὰ λεγόμενα «σημιτικά» συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἴδιο; Δέστε στὴν σελ. 440 τοῦ γνωστοῦ ἑτυμολ. λεξ. τῆς ἐβραϊκῆς τοῦ Γκεζένιους, στὴν λ. M-S-C ἐβραϊκά μέσεκ, ἀραβικά μέσεχ, ἀραμαϊκά μέζεγ, μίσκ, αἰγυπτ. μέτσεκ, κοπτικά μούτσγ, ἄσσυριακά μούντζικου ἀλλὰ μούσσουκου κ.λπ. κ.λπ. Γιατί λοιπὸν δὲν τὸ λένε αὐτό; ὅτι προκειμένου γιὰ τὸ «μίσγω» π.χ. ὅλες οἱ «ἰνδογερμανικὲς» καὶ οἱ «σημιτικὲς» γλῶσσες χρησιμοποιοῦν τὸ ἴδιο ρίζικόν θέμα; Ὑπάρχει δηλαδὴ μιὰ ἑλλ. λ. ἐδῶ, τὸ «μίσγω», ποὺ κακοποιήθηκε ἀπὸ ὅλους. Ἴσως ὅμως αὐτὸς ὁ λαὸς ποὺ ἔκανε τὴν μικρότερη ἐκβαρβάριση νὰ εἶναι οἱ λατῖνοι. Αὐτὸ ἀκριβῶς ὑποστηρίζω: Ὅτι ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἀποτελεῖ τὴν πιὸ συντηρητικὴ κακοποίηση τῆς ἐλληνικῆς. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος. ποὺ στὴν ἀρχαιότητα δὲν θεωροῦσαν καὶ τὰ λατινικά ὡς ἄλλη γλῶσσα: Πίστευαν ὅτι εἶναι μιὰ ἐκβαρβαρισμένη ἐλληνικὴ διάλεκτος.

Ἄς δοῦμε τὴν κακοποίηση τῶρα τῆς ἑλλ. λ. *ἔξ* (= 6). Σὲ μερικὲς ἑλλ. διαλ. τὸ συναντᾶμε καὶ *Ἔξ*. Στὰ ἀρχ. περσ. εἶναι *se*, λατ. *sex*, γοτθ. *saihs*, ἀρχ. ἄνω γερμ. *sehs*, ἀλβ. *gaste*, λιθ. *sesi*, ἀρχ. ἰνδ. *sat*, ἀρμ. *vec*, ἀρχ. πρωσσ. *uschts*. Ἡ λ. ἔκτος, γερμ. *sechste*, ἀρχ. ἰνδ. *sastah*, προφ. ~σιασχτάς, λατ. *sextus*, γοτθ. *saihsta*, ἀρχ. ἄνω γερμ. *sehsto*, ἀρχ. περσικά *sessed*, λιθ. *sestas*, ἀρχ. ἑκκλ. σλ. *sest*. Τί συμβαίνει ἐδῶ; Γιατί τὰ «ἰνδογερμανικά» λεξικά ἀποσιωποῦν τὸ ἑκδηλοῦν γεγονός ὅτι καὶ στὰ λεγόμενα «σημιτικά» μιὰ ὁμόχη λέξη ἐκφράζει τὸ ἴδιο πρᾶγμα; Στὰ ἐβραϊκά π.χ. τὸ *ἔξ* εἶναι *σές* καὶ γράφεται μετὰ δύο σείν (σσ). Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλῆ: Εἴτε θὰ μᾶς ποῦν ὅτι καὶ τὰ ...ἐβραϊκά εἶναι ἰνδογερμανικὴ γλῶσσα, εἴτε θὰ παραδεχτοῦν ὅτι τόσο τὸ ἐβραϊκὸ *σές* ὅσο καὶ τὸ λατινικὸ *sex* προῆλθαν ἀπὸ κακοποίηση τοῦ ἐλληνικοῦ *ἔξ*. [Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῇ, ὅτι ὑπάρχει «ἐβραϊκὴ» γλῶσσα ὅταν συναντοῦμε στὸν Ὅμηρον τῖς λέξεις: *παλλακίς* (δὲς ἀντίστοιχη ἐβραϊκὴ *πιλλεγκές*: γραφίτης, φέ, λάμεδ μετὰ νταγιαίες, γίμελ, σείν), *χρυσός* (ἐβραϊκά *γχαρόντς*, *χαίθ-ρές-βάβ-τσάδαι*), *βωμός* (ἐβραϊκά *μπαμάχ* μπέθ, μέμ, *χαί*), *χιτών* (ἐβρ. *χιτόνετ*, *χιᾶφ-θαῦ-νούν-θαῦ*);]

Μπροστὰ σὲ τέτοια καταπληκτικὰ τεκμήρια δίκαια ἀναρωτιέται ὁ Δρ. Βάντλερ μήπως ἡ ἀρχέγονη γλῶσσα τοῦ κόσμου ἦταν στὴν Ἑλληνικὴ αἰγιαλίτιδα ζώνη.

[Συνεχίζεται]

ΜΕΧΡΙ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ 8η ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ «Δ» ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ προθεσμία συμμετοχῆς στὴν Κρίση τῆς 8ης «ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ» λήγει στὶς **30 Σεπτεμβρίου 1992**.

• Παράκληση, ὅπως ἀποστείλετε τὶς συμμετοχές σας **ὅσο τὸ δυνατόν συντομώτερα**.

•

• Ὑπενθυμίζομε τοὺς ὅρους συμμετοχῆς:

1) Ἀνώτερος ἀριθμὸς ὑποβαλλομένων ποιημάτων: Τρία (3).

2) Ὑπεύθυνη δήλωση τοῦ ποιητῆ, ὅτι τὰ ποιήματά του δὲν ἔχουν δημοσιευθῇ καὶ δὲν θὰ δημοσιευθοῦν μέχρι τέλους τοῦ 1992.

3) Σύντομο αὐτοβιογραφικὸ σημείωμα, ὄχι μεγαλύτερο τῶν 5 γραμμῶν γραφομηχανῆς, γραμμένο σὲ α' πρόσωπο.

• Ἄν γράφης ποίηση, μὴ διστάσης καθόλου, εἴτε εἶσαι γνωστός καὶ καταξιωμένος εἴτε ἄγνωστος καὶ νέος, νὰ ἐμπιστευθῇς τὸν «Δαυλὸ» καὶ νὰ συμμετάσχης στὴν 8η κρίση τοῦ 1992.

•

Ἡ

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ

τοῦ «Δαυλοῦ» ἔχει γίνεи πιά θεσμὸς στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς σύγχρονης Ἑλλάδος, ὡς ἡ μόνη, μὲ τὴν πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου, ἀνθολογία ποὺ κυκλοφορεῖ στὴν χώρα.

• Ὁ 8ος τόμος της θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν 1η Δεκεμβρίου 1992.

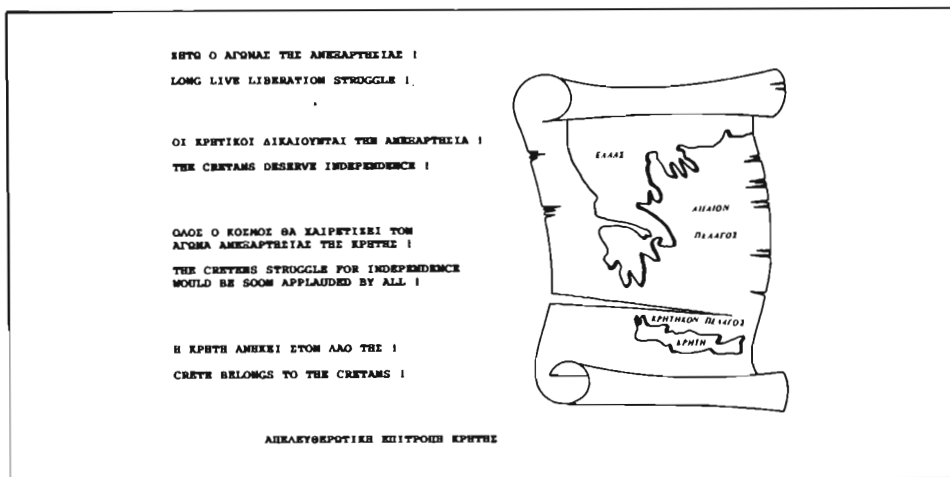
•

Τὰ ποιήματα, οἱ δηλώσεις καὶ τὰ αὐτοβιογραφικὰ νὰ ταχυδρομοῦνται στὴ διεύθυνση:

Δημ. Ι. Λάμπρου, Ἀχιλλέως-Μουσῶν 51
175 62 ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ, μὲ τὴν ἐνδειξὴ
«Γιὰ τὴν Ἀνθολογία τοῦ ΔΑΥΛΟΥ»

Προετοιμασία

Κάποιοι «φίλοι» μᾶς ετοιμάζουν καὶ τὸ κίνημα ἀπελευθερώσεως τῆς... Κρήτης! Ἦδη κυκλοφόρησαν σὲ ἡμερολόγιο τοῦ 1992 καὶ τὸν χάρτη ἀποσχίσεως

τῆς νήσου, ὅπου παραθέτουν καὶ τὰ σχετικὰ συνθήματα. Ὑπογραφή: «Ἀπελευθερωτική Ἐπιτροπὴ Κρήτης» μὲ ἄγνωστα μέλη, ἀλλὰ μὲ γνωστοὺς ὑποκινητὲς καὶ χρηματοδότες.

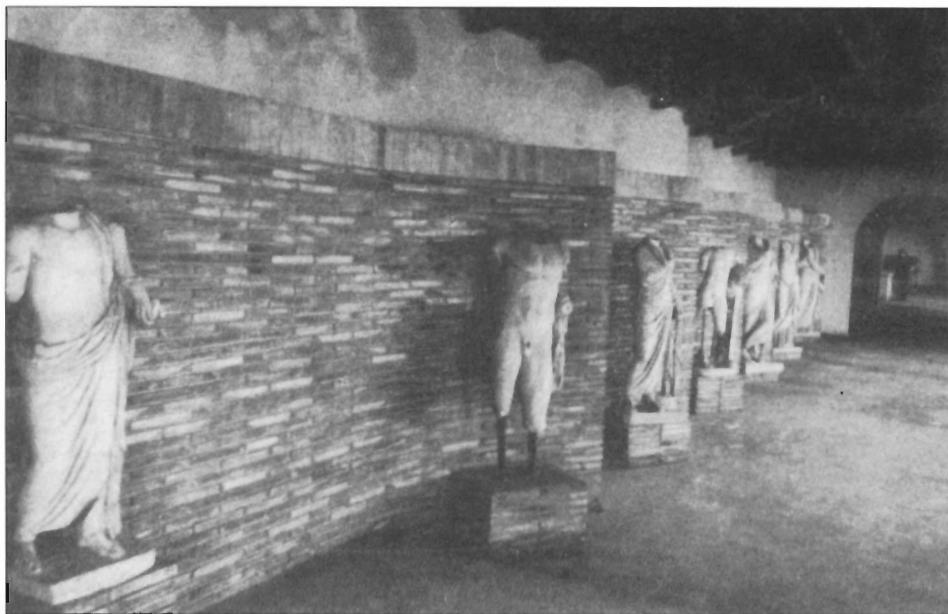
Κακὸ παράδειγμα

Ὅταν ἐπέστρεψε ἀπὸ τὶς Βρυξέλλες ἡ ὑπουργὸς κ. Μπενάκη, ὅπου ἐψηφίσθη ἡ ἐκλογή τῆς Θεσσαλονίκης ὡς πολιτιστικῆς πρωτευούσης τῆς Εὐρώπης 1997, ἐδήλωσε ὅτι: «ἦταν μία ἱστορία μὲ πολὺ σασπένς!». Συγχαρητήρια στὴν ὑπουργὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ γιὰ τὴν χρησιμοποίησι τῆς ἀγγλικῆς λέξεως «σασπένς». Τί ἀπὸ ὅλα συμβαίνει; Ἄν ἔλεγε «ἀγωνία», δὲν θὰ τὸ καταλάβαινε ὁ λαός; Μήπως ἔκανε ἐπίδειξι ἀγγλομαθείας; Μᾶλλον θὰ πρόκειται γιὰ τὸν ἐνδημούντα ξενομανῆ μιμητισμόν. Βεβαίως δὲν παθαίνει κάτι ὁ Ἑλληνισμός, ἂν κάποια κυρία θέλει νὰ ἀγγοφέρνῃ, ἀλλὰ ἂν αὐτὴ ἡ κυρία εἶναι ὑπουργὸς πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλει νὰ σέβεται τὴν ιδιότητά της, νὰ ὁμιλῇ Ἑλληνικὰ καὶ τὰ «σασπένς» της νὰ τὰ περιορίζῃ στὸν προσωπικὸ της κύκλο.

Οἱ βάρβαροι ἐπιστρέφουν

Συνέβη στὴν μεγάλη ἀρχαιοελληνικὴ πόλι, στὴν Ἀπολλωνία, ποὺ βρίσκεται ὑπὸ ἀλβανικὴ κατοχὴ. Βάρβαροι μπῆκαν στὸ μουσεῖο τῆς καὶ ἔκοψαν τὰ κεφάλια ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ ἀγάλματα.

Ἀνθελληνικὸ μῖσος καὶ βαρβαρισμός, γιὰ τὸν ὁποῖο τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ ὤφειλε νὰ ἔκανε κάποιο διάβημα. Ἡ πολιτιστικὴ μας κληρονομιά πρέπει νὰ προστατεύεται —ἠθικὰ τουλάχιστον - ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ κράτος. Αὐτὰ βέ-

βαια είναι «ψιλὰ γράμματα» για τούς βαλκανίους. 'Εδῶ δὲν προστατεύουν τὶς ἀρχαιότητες μέσα στὴν Ἀθήνα καὶ θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ ἀρχαῖα τῆς Ἀπολλωνίας;

Ἰδέες καὶ χρῆμα

Στὴν κρατικὴ τηλεόρασι παρακολουθήσαμε τὶς ἐκπομπὲς τῆς κ. Ρεζάν για τὰ χρόνια τῆς δημοκρατίας. Ἡ διακεκριμένη δημοσιογράφος μίλησε στὴ σειρὰ τῶν ἐκπομπῶν τῆς μὲ φλογερὸ πάθος για τὴν δημοκρατία, τὸ ὁποῖο πάθος ὠφείλετο βεβαίως στὴν ἀγάπη τῆς για τὴν δημοκρατία, τὴν ὁποία ὅμως ἐπαύξαιναν καὶ οἱ πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές, πού εἰσέπραττε για κάθε ἐκπομπή κατὰ δῆλωσίν τῆς. Πάντα στὴν ζωὴ ὑπάρχουν ἐκεῖνοι πού ζοῦν για ἰδέες καὶ ἐκεῖνοι πού ζοῦν ἀπὸ ἰδέες. Δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς ἐμεῖς ἀνήκουμε σ' αὐτοὺς πού δὲν κατόρθωσαν νὰ εἰσπράττουν ἀπὸ τὰ πιστεύω τους.

Κρατικὴ ἀδιαφορία

Σ' ὅλες τὶς ἐφημερίδες δημοσιεύθηκε ἡ εἶδησι, ὅτι στὴν Αἴγυπτο ἀνακαλύφθηκε βασιλικὸς τάφος, πού κατὰ τὴν ἀρχαιολόγο πού κάνει τὶς ἀνασκαφές εἶναι ὁ τάφος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Τὸ θέμα ἰδιαίτερα τώρα εἶναι σοβαρὸ καὶ θὰ ἐπρεπε ἀμέσως τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ νὰ στείλῃ ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἀρχαιολόγους, για νὰ ἐξετάσουν τὸν ἀνακαλυφθέντα τάφο, καὶ μάλιστα τὸ Ἑλληνικὸ κράτος νὰ χρηματοδοτήσῃ τὶς περαιτέρω ἐρευνες. Ἀπὸ ὅλους γίνεται ἀντιληπτὴ ἡ σημασία τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ τάφου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἀπὸ ὅλους πλὴν τοῦ ἐπισημοῦ κράτους. Ἡ ἀδιαφορία του εἶναι ἀδικοιολόγητη, πάντως ὄχι ἀνεξήγητη.

Αἴσα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΡΒΕΤΑΡΗΣ*

Κρίση ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασποράς

Ἡ κρίση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων τῆς διασποράς ἔχει τὶς ρίζες της στὴν ἀναζήτηση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων λίγο πρὶν καὶ μετὰ ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ τους ἀνεξαρτησία ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία. Ἡ ἐθνικὴ ταυτότητα τοῦ νέου ἑλληνικοῦ ἔθνους-κράτους στὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα ἐπηρεάσθηκε ἀπὸ δύο ἀντίθετες κοσμοθεωρίες ἢ ἰδεολογίες. Ἡ μιὰ εἶναι γνωστὴ σὰν «ἐλληνιστικὴ-ἀνθρωπιστικὴ» κίνηση, ποὺ ἀναζήτησε τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα τοῦ νέου ἑλληνικοῦ ἔθνους-κράτους στὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κλασσικὸ πρότυπο. Τὸ πρότυπο αὐτὸ γαλουχήθηκε καὶ ἐξιδανικεύθηκε στὴ Δύση. Ἀποτελέσσε δὲ τὴ βάση τῆς Ἀναγέννησης καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ στὴ Δύση. Ἐνῶ ἡ Δύση εἶχε τὴν Ἀναγέννηση στὰ γράμματα, τέχνες καὶ ἀργότερα στὶς ἐπιστῆμες, οἱ Ἕλληνες ἔχασαν τὴν ἀνεξαρτησίαν τους καὶ τὴν ἐθνικὴ τους ταυτότητα κάτω ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Φυσικὰ πολλοὶ λόγιοι τοῦ Βυζαντίου μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης (1453) ἔφυγαν στὴ Δύση καὶ συνετέλεσαν στὴ Δυτικὴ Ἀναγέννηση. Οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι τῆς διασποράς κυρίως στὴ Δύση ἀναζήτησαν τὴν ἐθνικὴ τους ταυτότητα στὸ ἀνθρωπιστικὸ-ἐλληνικὸ-κλασσικὸ πρότυπο.

Ποιά ἦταν τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ κλασσικοῦ ἀνθρωπιστικοῦ αὐ-

*Ὁ κ. Γ.Α.Κ. εἶναι τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Κοινωνιολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Βορείου Ἰλλινόις (ΗΠΑ).

Ἡ κοινωνικὴ συμπεριφορὰ μας

Εἰς ἄρθρον τοῦ δημοσιευθὲν εἰς τὸ τεῦχος Ἀπριλίου 1992 τοῦ «Δαυλοῦ» ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ διαπροσωπικὲς σχέσεις τῶν Ἑλλήνων» ὁ καθηγητὴς κύριος Γεώργιος Κουρβετάρης σχολιάζει καὶ ἐρμηνεύει μὲ πολλὴν παρατηρητικότητα καὶ ἐνημερότητα, ὅμως καὶ μὲ μίαν σχετικῶς ἐλαφρὰν ὑπερβολήν, τὸ φαινόμενον τῆς ἐπιδράσεως τῆς «ἀστικοποιήσεως» τῆς σύγχρονης Ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰς συνέπειαν αὐτῆς σοβαρῆς μειώσεως τῶν εὐρυτέρων κοινωνικῶν σχέσεων τῶν κατοίκων τῶν μεγάλων πόλεων.

Ὁ κύριος καθηγητὴς σωστὰ σημειώνει, ὅτι συνέπεια αὐτῆς τῆς «ἀστικοποιήσεως», καὶ κάποιων ἄλλων βεβαίως αἰτίων, εἶναι ἡ παρατηρούμενη κλειστὴ κοινωνικότης τῶν Ἑλλήνων μόνον εἰς ἓνα στενῶς οἰκογενειακὸν κύκλον καί, τὸ πολὺ, τὸν κάπως εὐρύτερον συγγενικὸν πάντοτε κύκλον. Ἡ εὐρύτερη, ἢ δημοσιότερη ἐπικοινωνία τῶν κατοίκων τῶν ἄστων μεταξὺ των δὲν εἶναι αἰσθητὴ καὶ μάλιστα κάποια δυσπιστία, κάποια ἐπιφυλακτικότης κρατοῦν τοὺς ἀνθρώπους εἰς σχεδὸν ψυχρὴν ἀπόστασιν.

του «μοντέλου»; Κατ' ἀρχὰς οἱ ἐλληνίζοντες κλασσικοὶ ἀνθρωπιστὲς υἱοθέτησαν ἕναν ἐγκόσμιο, ὀρθολογιστικὸ τρόπο ζωῆς. Κάτι παρόμοιο συνέβη μὲ τοὺς ἀνθρωπιστὲς τῆς Δύσης, οἱ ὁποῖοι προσπάθησαν νὰ συλλάβουν τὸ κλασσικὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ἡ φιλοσοφία τῶν ἀνθρωπιστῶν ἦταν ἀνθρωποκεντρικὴ, καὶ θεωροῦσαν τοὺς ἔλληνες κατὰ κάποιον τρόπο σὰν συνέχεια τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Δύση βρῆκε στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα τὴν μητέρα τοῦ πολιτισμοῦ, γιατί δὲν εἶχε δική της. Γι' αὐτὸ καὶ υἱοθέτησε κάθε τι ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ κλασσικὸ πρότυπο —τὴν τέχνη, τὴ φιλοσοφία, τὴν πολιτικὴ, θεολογία, ἐπιστήμες κ.ο.κ.

Τὸ θεοκρατικὸ-Βυζαντινὸ Πρότυπο Παράλληλα πρὸς τὴν ἀνθρωπιστικὴ ἐγκόσμια κοσμοθεωρία ὑπῆρξε καὶ τὸ λεγόμενον θεοκρατικὸ-βυζαντινὸ πρότυπο, ποὺ ἀντλοῦσε κατὰ μέγα μέρος τὶς ἀξίες καὶ ιδέες τοῦ ἀπὸ τὴν Ἰουδαϊκὴ - Χριστιανικὴ θρησκεία καὶ παράδοση καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξη ἢ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ πίστη. Φυσικὰ τόσο ἡ Δυτικὴ ὅσο καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Χριστιανικὴ θρησκεία ἀντλοῦσαν ἀπὸ τὶς ἴδιες πηγές τῆς Βίβλου (Scriptures) καὶ ἐλάχιστα ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ φιλοσοφία. Οἱ Ρωμιοί, ὅπως ἐλέγονταν τότε, ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸ πρότυπο πέρασαν στὸ αὐταρχικὸ-θεοκρατικὸ σουλτανικὸ σύστημα μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης. Τόσον οἱ αὐτόχθονες (στὸν κυρίως Ἑλλαδικὸ χῶρο) ὅσον καὶ οἱ ἐτερόχθονες (ἔξω ἀπὸ τὴν κυρίως Ἑλλάδα) ἔζησαν κάτω ἀπὸ τὸ Ὄθωμανικὸ φεουδαρχικὸ σύστημα γιὰ 400 περίπου χρόνια. Πρέπει νὰ σημειωθῇ: πρὶν ἀπὸ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους (1912-13) οἱ περισσότεροι Ἕλληνες ἦταν ἐτερόχθονες, δηλαδὴ ζοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὸ νεοελληνικὸ κράτος.

Στὸ διάστημα τῆς Τουρκοκρατίας ἡ οἰκογένεια, ἡ θρησκεία, ἡ δημοτικὴ ποίηση, τὰ παραμῦθια, τὰ δημοτικὰ τραγούδια, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα, ἡ κοινότητα καὶ οἱ παραδόσεις γαλούχησαν τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα καὶ συνείδηση τοῦ Ἕλληνα

→

Τὸ φαινόμενον αὐτό, ἰδίως τελευταίως, εἶναι πραγματικὸν καὶ προκαλεῖ πικρίαν εἰς ὅχι πολλοὺς —δυστυχῶς— ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μὲ θερμὴν καρδιά θὰ αἰσθάνονταν ἱκανοποίησιν, ἂν εἰς μίαν κοινωνίαν, ἔστω καὶ σχετικῶς πολυπληθῆ, ἦταν δυνατόν νὰ ὑπάρχει ἡ γενικὴ θερμότης μιᾶς εὐγενικῆς ἐπικοινωνίας, ποὺ παρὰ τὴν ἀπουσίαν προσωπικῆς γνωριμίας θὰ τὴν διέκρινε κατ' ἀρχὴν ἡ ἐγκαρδιότης καὶ ὁ σεβασμὸς ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον. Ὁμολογῶ, ὅτι ἀνήκω εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ἀνθρώπων. Καὶ εἶναι συχνότατη ἡ πικρία μου, ὅταν, ἔστω μετὰ δονκιχωτικὴν προσπάθειάν μου μιᾶς ἀνάλογης εὐρύτερης ἐπικοινωνίας, συναντῶ τὴν ψυχρότητα, τὴν ἀδιαφορίαν, κάποτε καὶ τὴν δυσφορίαν τῶν συμπολιτῶν μας.

Ὅταν μέσα εἰς τὸν ἀγχώδη συνωστισμόν ἐνὸς ἀστικοῦ λεωφορείου ἢ εἰς τὴν μακράν «οὐράν» πρὸ ἐνὸς Δημοσίου Ταμείου ἢ εἰς τὴν θυρίδα ἐνὸς Ταχυδρομικοῦ γραφείου —καὶ οἱ «οὐρὲς» αὐτὲς εἶναι πλέον καθημερινές εἰς τὴν ζωὴ μας— καὶ κυρίως ὅταν κατὰ ἐπίσκεψίν μου εἰς δημόσιον γραφεῖον συναντῶ τὴν ψυχρὴν σιωπὴν ἐνὸς βλοσυροῦ ὑπαλλήλου εἰς ἀπάντησιν τοῦ χαιρετισμοῦ μου ἢ ἐπίπονην ὀρθοστασίαν ἢ τέλος ὅταν ἀκούω τὸν

→

ραγιά. Πρέπει να τονισθῇ: οἱ θεσμοὶ αὐτοὶ ἔπαιξαν σημαντικό ρόλο στὴν διαμόρφωση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν σημερινῶν ἐλλήνων.

Χαρακτηριστικὰ Μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι τὸ σύστημα αὐτὸ ἦταν κατὰ βάθος τοῦ Βυζαντινοῦ ἓνα θεοκρατικὸ ἱμπεριαλιστικὸ αὐταρχικὸ σύστημα. Ὅπως καὶ στὴ Δύση, ἡ ἐκκλησία σὰν θεσμὸς καὶ τὸ κράτος δὲν ἦταν διαφοροποιημένα. Τὸ ἴδιο φυσικὰ συνέβαινε καὶ στὸ Μουσουλμανικὸ-Ὀθωμανικὸ πρότυπο. Τὸ Βυζαντινὸ πρότυπο ἦταν κατὰ βάση σχατολογικὸ καὶ ἀντι-ἐγκοσμικὸ. Γιὰ τίς μᾶζες καὶ κατώτερες τάξεις τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναζητηθοῦν στὴν ἄλλη ζωὴ. Μία στεῖρα θρησκοληψία καὶ τελετουργία ἦταν χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Χριστιανικοῦ Βυζαντίου. Ἡ ἀπάρνηση τῆς ἐγκόσμιας ζωῆς καὶ τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας βρῆκαν τὴν ἀποκορύφωσή τους στὸ μοναστικισμὸ καὶ μυστικισμὸ, ποὺ εἶχαν ἐπηρεασθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ φιλοσοφία καὶ θεοσοφία.

Ὅριζόντιοι καὶ κάθετοι τύποι ἐθνικῆς ταυτότητας Ὁ καθηγητὴς τῆς Παντείου Δημήτριος Τσαούσης στὸ βιβλίο του *Ἑλληνισμός καὶ Ἑλληνικότητα* (1983) ἀναγνωρίζει δύο τύπους ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων. Τὴν μία τὴν ὀνομάζει «κάθετον ἢ διαχρονικὴ» καὶ τὴν ἄλλη «ὀριζόντια ἢ συγχρονικὴ». Ἡ πρώτη μᾶς δίνει τὴν ἔννοια τῆς ἱστορικῆς συνέχειας τῆς ἐλληνικῆς ταυτότητας σὲ χῶρο καὶ χρόνο. Ἡ τελευταία ἀποτελεῖται ἀπὸ μία δυναμικὴ καὶ μία παθητικὴ στάση. Ἡ δυναμικὴ συγχρονικὴ εἶναι ἐκεῖνη κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ ἴδιοι Ἕλληνες μόνοι τους ἐρμηνεύουν τὴν ἐθνικὴ τους ταυτότητα, ἐνῶ παθητικὴ εἶναι αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποῖα οἱ Ἕλληνες ἀφήνουν τοὺς ἄλλους νὰ προσδιορίσουν τὴν ταυτότητά τους. Ὁ καθηγητὴς Τσαούσης ξεχωρίζει τρεῖς ἱστορικὲς φάσεις ἢ σταθμοὺς τῆς

→
σκληρὸν ἐνικὸν ἐνὸς δικαστοῦ — εὐτυχῶς αὐτὸ τὸ τελευταῖον ὅλο καὶ ὀλιγοστεύει—, αἰσθάνομαι ὥσάν ἡ ἔννοια τῆς «ἀνθρωπιᾶς» νὰ εἶναι ἄγνωστον στοιχεῖον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς μας. Τό, ἄς τὸ πῶ, «γελαστὸν» πρόσωπον εἶναι σπάνιον εἰς τοὺς βιαστικούς τῶν δρόμων μας.

Κάποτε μικρὰ ἢ ἐπίκαιρα φαινόμενα αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως εὐρύτερης κοινωνικότητας γίνονται σύμβολά της σημαντικά. Ὅταν π.χ. ὅπως ἔγραψα καὶ ἀνωτέρω, εἰς τὸν συνωστισμὸν τοῦ λεωφορείου ἀπευθύνω ἓνα παρηγορητικὸν λόγον εἰς τοὺς ἐπίσης ὀρθίους συνεπιβάτας ἢ εἰς τὸ πεζοδρόμιον κατὰ τὴν ἀναμονὴν τοῦ πρασίνου σήματος διαβάσεως σχολιάζων τὴν πραγματικῶς σωστικὴν αὐτὴν ρύθμισιν τῆς κυκλοφορίας, ἢ σιγῇ εἶναι συνήθως ἡ συμμετοχὴ τῶν προσώπων. Εἶναι μάταιη ἡ προσπάθεια ἐπικοινωνίας.

Ἀλλὰ τὸ φαινόμενον γίνεται περισσότερον λυπηρὸν, ὅταν ἡ προσπάθεια κάποιος ἐπαφῆς μὲ τὸν ἄγνωστον συνδιαβάτην ἔχει καὶ μίαν, εὐγενικὴν πάντοτε, σύστασιν ἢ συμβουλὴν. Τὸ νὰ συστήνεις π.χ. εἰς κάποιον, νὰ μὴ ἀπορρίπτει, καὶ μάλιστα ἀναμμένο, τὸ «ἀποτσιγάρο» του εἰς τὸν δρό-

→

σύγχρονης ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν νεοελλήνων. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ προ-ἐπαναστατική περίοδος, πού προετοίμασε τὴν ἀφύπνιση τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος τῶν ἐλλήνων. ὅπως οἱ *Θούριοι* τοῦ Ρήγα. Στὴν προ-ἐπαναστατική περίοδο θὰ πρέπει νὰ κατατάξουμε καὶ τὶς προσπάθειες τῶν ἐλλήνων τῆς διασπορᾶς, ὅπως ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία, τὰ συγγράμματα τῶν ἐλλήνων διανοουμένων, ὅπως τοῦ Ἀδαμάντιου Κοραΐ, οἱ φιλελεύθερες ἰδέες τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης, πού οἱ Ἕλληνες ἔμποροι τὶς μετέφεραν στὴν ὑπόδουλη Ἑλλάδα· ἐπίσης ὁ παππᾶς, ὁ κλέφτης, ἡ δημοτικὴ ποίηση καὶ οἱ παραδόσεις γαλούχησαν τὸ ἐθνικὸ συναίσθημα. Ἡ δεύτερη περίοδος ἦταν ἡ ἐπαναστατικὴ καὶ ὁ ἀγώνας γιὰ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία καὶ δικαίωση. Οἱ θυσίες καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα τῶν ἐλλήνων τοῦ '21 στὸ Βαλτέτσι, στὴν Τροπολιτσᾶ, στὸ Μανιάκι, στὴν Ἀλαμάνα, στὰ Δερβενάκια, στὸ Μεσολόγγι, στὸ Ζάλογγο, στὴ Χίο, στὰ Ψαρά, στὸ Ἀρκάδι καὶ ἀλλαχοῦ εἶναι παραδείγματα ἥρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας τῶν ἐλλήνων γιὰ ἐθνικὴ ἀπολύτρωση καὶ ἐλευθερία. Ἡ τρίτη εἶναι ἡ μετα-ἐπαναστατικὴ φάση, ἡ ὁποία καλύπτει τὴν περίοδο 1830-1923. Ἡ περίοδος αὕτη ἀποτελεῖ τὴν δημιουργία καὶ τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ νεο-ελληνικοῦ κράτους καὶ τῆς ἰδεολογίας τῆς «Μεγάλης Ἰδέας». Ἡ περίοδος αὕτη χαρακτηρίζεται ἀπὸ μιὰ διαμάχη μεταξὺ δυτικοῦ καὶ ἀνατολικοῦ τύπου κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν. Μία σειρά ἀπὸ διχοτομικὲς καταστάσεις καὶ τάσεις χαρακτηρίζουν τὴν μετα-ἐπαναστατικὴ ἐλληνικὴ κοινωνία καὶ κράτος. Οἱ σπουδαιότερες ἀπ' αὐτὲς ἦταν ἡ διαμάχη μεταξὺ συντηρητισμοῦ καὶ φιλελευθερισμοῦ (conservatism-liberalism), βασιλείας σὰν θεσμοῦ καὶ δημοκρατίας-λαοῦ, στρατοῦ καὶ πολιτικῆς, παράδοσης-μοντερνισμοῦ, βυζαντινισμοῦ (Ὁρθοδοξίας) — λογιοτατισμοῦ/Δυτικισμοῦ κ.ο.κ. Ὅλες αὐτὲς οἱ διαλεχτικὲς ἀντιθέσεις ἐπηρέασαν τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα καὶ ἐθνικὴ συνείδηση καὶ χαρακτῆρα τῶν νεοελλήνων.

Ἡ ἐθνικὴ ἰδέα καὶ ὁ ἐθνικισμὸς ἦταν ταυτόσημα μὲ τὶς ἔννοιες ἐλληνικότητα-ἐθνικότητα. Ὅλες οἱ δυνάμεις τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ — ψυχικὲς, στρατιωτικὲς, θρησκευτικὲς, πολιτικὲς, διανοητικὲς, ἐμπορικὲς, πολιτιστικὲς — εἶχαν ἐπιστρατευθῇ καὶ κινητοποιηθῇ στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἔθνους-κράτους, στὴν δημιουργία

→
μον ἢ τὰ ἄδεια κουτιά τῶν τσιγάρων του, τώρα δὲ καὶ τῶν ποικίλων προχειρῶν ἐδεσμάτων, εἶναι ἐπικίνδυνον. Εἶναι δυνατόν νὰ προκαλέσει καὶ ἐπίθειςιν!

Ἄς μνημονεύσω χαρακτηριστικῶς μίαν περίπτωσηιν: Εἰς τὴν αἵθουσαν παραμονῆς τῶν ἐπισκεπτῶν ἐνὸς μεγάλου Νοσοκομείου μας, εἰς τὴν ὁποίαν σειρά ὅλη ἐπιγραφῶν ἐτόνιζε τὴν ἀπαγόρευσιν καπνίσματος, ὅταν ἐτόλμησα νὰ ὑποδείξω εἰς καπνιστὰς τουλάχιστον νὰ μὴν πετοῦν τὰ «ἀποτσίγαρα» των εἰς τὸ πάτωμα, ἐδέχθηκα σκαιὰν τὴν ἀπάντησιν: «Τὶ νὰ τὰ κάμουμε; Ἀφοῦ δὲν ἔχουν τασάκια;». Εἰς μάτην ἀντεῖπα, ὅτι θὰ ἦταν ὀξύμωρον νὰ ἀπαγορευέται τὸ κάπνισμα καὶ νὰ ὑπάρχουν τασάκια! Καὶ εἰς ὑποδείξιν μου πρὸς διαβάτην, ὁ ὁποῖος ἀπέθετεν ὄγκον παλαιῶν ἐφημερίδων εἰς τὴν γωνίαν ἐνὸς πεζοδρομίου, νὰ τοποθετήσῃ τὶς ἐφημερίδας εἰς τὸ εἰδικὸν κιβώτιον τοῦ ἀμέσως γειτονικοῦ ναοῦ πρὸς πολτοποιήσιν, ἐδέχθηκα τὴν ψυχρὴν ἀδιαφορίαν του καὶ σχεδὸν τὸν οἶκτον του.

Εἶναι ἄπειρα τὰ παραδείγματα αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως «διαπροσωπικῶν

→

τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους-κράτους πέρα ἀπὸ τὰ περιορισμένα σύνορα τοῦ 1830. Τὰ σύνορα τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους-κράτους καὶ ἡ ἐθνικὴ ταυτότητα τῶν ἐλλήνων συμπεριελάμβαναν τόσον τοὺς αὐτόχθονες ὅσον καὶ τοὺς ἐτερόχθονες. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν τριῶν αὐτῶν φάσεων τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας ὁ ἐλληνισμὸς σὰν πολιτιστικὸς ἰδεολογικὸς φορέας, τρόπος ζωῆς καὶ ἀξιών ἦταν ταυτόσημος μὲ τὴν ἐθνικότητα.

Ἡ δημιουργία τοῦ νεο-ἐλληνικοῦ ἔθνους-κράτους εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ταύτιση τῆς πολιτιστικῆς, πολιτικῆς, θρησκευτικῆς, στρατιωτικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς κουλτούρας μὲ τὸ ἰδανικὸ τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα τῶν Ἑλλήνων. Αὕτῃ ἡ ταύτιση εἶχε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ προβλήματα τῆς καὶ τὶς ἀντιθέσεις τῆς. Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ ἡ Ἑλλάδα σὰν μιὰ καινούργια πολιτικο-ἐθνικὴ ἐνότητα ἀναζητοῦσε τὴν ταυτότητά της στὸ δυτικὸ πρότυπο καὶ τοὺς θεσμοὺς του. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ Ἑλλάδα προσπαθοῦσε νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰδιαιτερότητά της καὶ ἀνεξαρτησία σὰν ξεχωριστὴ πολιτιστικὴ, κοινωνικὴ ὄντοτητα. Ἡ διαλεχτικὴ αὕτῃ ὠδήγησε πολλὰς φορές στὶς διχοτομίες ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πάνω. Γιὰ πολλὰ χρόνια, ἀκόμη καὶ σήμερα ποὺ ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἀναπόσπαστο μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, ὁ Ἕλληνας δὲν ἔχει συνειδητοποιήσει τὴν ἔννοια τοῦ Εὐρωπαίου. Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, ὅτι ὁ σημερινὸς νεοἝλληνας ἔχει μιὰ ἀμείροπη τάση, ποὺ ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τοῦ Εὐρωπαίου ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀνατολίτη. Στὴν παρακάτω ἀνάλυση θὰ προσπαθήσουμε ν' ἀναπτύξουμε τὴν ἔννοια τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας καὶ τῆς κρίσης αὐτῆς τῆς ταυτότητας τόσον στοὺς Ἕλληνες τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀλλὰ καὶ στοὺς Ἕλληνες στὶς ἄλλες ἀγγλοσαξωνικὲς χώρες ὅπως ὁ Καναδὰς καὶ ἡ Αὐστραλία.

Ὁμογένεια

καὶ Ἑλληνοαμερικανικὴ

Ἐθνικὴ ταυτότητα

μερικῆς. Τὴν μιὰ τὴν ἀποκαλεῖ «ὁμογένεια» ἢ «ἐλληνικὴ διασπορά», ἐνῶ τὴν

Ὁ καθηγητὴς Charles Moskos στὸ βιβλίο του

Ἑλληνο-Ἀμερικανοὶ (1989) παραθέτει δύο

ἐρμηνεῖες τῆς ἐλληνο-ἀμερικανικῆς ἐμπειρίας

καὶ ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν ἐλλήνων τῆς Ἀ-

σχέσεων» καὶ εὐγενικῆς συμπεριφορᾶς κυρίως εἰς τὴν πρωτεύουσάν. Καὶ εἶναι μόνη παρηγοριά, ὅτι, ἂν ἀπομένει κάποια εὐγενικὴ ἐπικοινωνία εἰς τὴν χώραν μας, αὕτῃ διατηρεῖται εἰς τὶς μικρὰς πόλεις μας, εἰς τὶς κωμοπόλεις καὶ εἰς τὰ χωριά μας. Ἐκεῖ ποτὲ π.χ. δὲν θὰ σᾶς ἀπωθήσει βιαίως εἰς τὸν δρόμον κάποιος, διὰ νὰ προσπεράσῃ ἢ θὰ ἀδιαφορήσῃ πρὸς τὴν ἐγκαρδιότητα ἐνός χαιρετισμοῦ σας.

Μέσα εἰς τὶς γενικὲς ἀγωνιώδεις συνθήκες τῆς σημερινῆς μας ἐθνικῆς ζωῆς ἀποτελοῦν λεπτομέρειαν τὰ ὅσα σημειώνονται εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ σκαλάθουρμα. Ὅμως καὶ τὰ μικρὰ εἶναι κάποτε σημαντικὰ διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ζωὴν ἐνός ἔθνους. Καὶ νομίζω, ὅτι τὸ ἔθνος μας δὲν πρέπει νὰ παραθεωρεῖ καὶ αὐτὸν τὸν πολιτισμὸν, ἔστω καὶ εἰς τὶς σημερινὰς συνθήκες τῆς ζωῆς μας.

Πέτρος Γλέζος

Ὁ κ. Π.Γ. εἶναι Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν.

άλλη την ονομάζει έλληνο-άμερικανική ταυτότητα. Την πρώτη την βλέπει σάν φαινόμενο πολιτικής οικονομίας της 'Ελλάδας, πού είναι κυρίως θέμα τών μεταναστών καί τών έλλήνων της διασποράς. Την δεύτερη, την έλληνο-άμερικανική ταυτότητα, την βλέπει σάν φαινόμενο συμμετοχής τών έλλήνων, γεννημένων στην 'Αμερική, στην ιστορία καί κουλτούρα της 'Αμερικής. Την πρώτη την βλέπει σάν άσχετη ή ξένη πρós την άμερικανική έμπειρία καί πραγματικότητα. 'Ενώ την δεύτερη την βλέπει σάν δυναμική συμμετοχή τών 'Ελληνο-'Αμερικανών στην άμερικανική κοινωνία. 'Ο καθηγητής Μόσκος βλέπει την άφομοίωση τών έπερχομένων γενεών ως άναπόφευκτη. Γι' αυτόν ή έλληνική έθνική ιδιαιτερότητα δέν έχει νά προσφέρει πολλά στόν έλληνο-άμερικανό εκτός από τó διονυσιακό μέρος της νεοελληνικής κουλτούρας.

Κατά την γνώμη μας ή στάση της δευτέρας γενεάς, την όποία ό συνάδελφος κ. Μόσκος εκπροσωπεί, πηγάζει από την άμφίρροπη θέση πού κατέχει ή γενεά αυτή όχι μόνον μεταξύ τών έλληνο-άμερικανών αλλά καί άλλων έθνικοτήτων της δευτέρας γενεάς. Μπορούμε δέ νά πούμε, ότι ή κρίση της έθνικής ταυτότητας είναι φαινόμενον κατ' έξοχήν της δευτέρας γενεάς. 'Η δεύτερα γενεά είναι μία μεταβατική γενεά, δηλαδή είναι προϊόν δύο πολιτιστικών συστημάτων, μιās έλληνο-όρθόδοξης καί μιās άμερικανικής κουλτούρας. 'Η δεύτερη γενεά άποτελεί την γέφυρα πού συνδέει την πρώτη γενεά τών γονέων με την πατρίδα της δευτέρας γενεάς καί την θετή πατρίδα της πρώτης γενεάς, πού είναι ή 'Αμερική. 'Οπως ήταν φυσικό, ή δεύτερη γενεά μεγάλωσε σε δύο αντίθετες κουλτούρες. Πολλές φορές οί κόσμοι αυτοί συγκρούσθηκαν. Για πολλά παιδιά της δεύτερης γενεάς ή έρώτηση ήταν: «Ποιός άραγε είμαι; είμαι έλληνας ή άμερικανός;» (Who am I?). Τόν ίδιο προβληματισμό αίσθάνθηκαν καί άλλα παιδιά της δεύτερης γενεάς άλλων έθνικοτήτων.

Πολλά παιδιά πρίν τόν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο αλλά καί μετά αίσθάνθηκαν κάπως μειονεκτικά έναντι τών φίλων τους 'Αμερικανών. Πιεζόμενοι καί από τά δύο σκέλη της έλληνο-άμερικανικής ταυτότητας καί για ν' άποδείξουν ότι ήταν εξίσου πιστοί πολίτες της 'Αμερικής, άπαρνήθηκαν την έλληνο-έθνική τους ταυτότητα ή προσπάθησαν νά την κρύψουν. Πολλοί μάλιστα άλλαξαν τά όνόματά τους, όπως ό πρώην αντιπρόεδρος τών 'Ηνωμένων Πολιτειών από 'Αναγνωστόπουλος τó άλλαξε σε Agnew καί ό πρώην ύπουργός τού 'Εμπορίου από Πετρόπουλος σε Peterson κ.ο.κ. Περίπου τó ίδιο έκαναν καί άλλες έθνικότητες, όπως οί έβραίοι, οί ίταλοί, οί πολωνοί της δευτέρας γενεάς. 'Αλλοι πάλι άλλαξαν την θρησκεία τους ή παντρεύτηκαν εκτός από την έθνική τους όμάδα. 'Η δεύτερη γενεά πολλές φορές άποδείχθηκε περισσότερο συντηρητική από παλαιότερες γενεές παλαιότερων Εύρωπαϊκών έθνικοτήτων. Στο σημείο αυτό θά πρέπει ν' άναφέρουμε την θεωρία τού 'Αμερικανού ιστορικού Marcus Homsen, ό όποιος ύποστηρίζει τόν «νόμο της επιστροφής της τρίτης γενεάς» στις προγονικές της ρίζες. Δηλαδή, ενώ ή δεύτερη γενεά προσπάθησε ν' άπαρνηθώ την έθνική της ταυτότητα καί ν' άμερικανοποιηθώ τó συντομώτερον, γιατί ή θέση της ήταν ψυχολογικά άμφίρροπη καί άνασφαλής αλλά καί κοινωνικά κινητική, αντίθετα ή τρίτη γενεά (τά παιδιά της δεύτερης γενεάς) δέν αίσθάνθηκαν την άνάγκη αυτή, γιατί είχαν πλέον ριζώσει στην άμερικανική κοινωνία καί κουλτούρα. Την γενεά αυτή δέν την άπασχολούσε τόσο τó θέμα της έθνικής ταυτότητας: 'Ενώ ήταν κατá βάσιν άμερικανοί, αίσθάνονταν μιá νοσταλγία νά μάθουν για τίς έθνικές τους καταβολές.

Ἑθνικότητα-

Ἑλληνικότητα-Γλῶσσα,

Θρησκεία, Κοινότητα

Οἱ Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς εἶναι μία ἔθniko-θρησκευτική μειονότητα. Ἡ ἔθnikή ταυτότητα τῶν Ἑλλήνων ἔχει δύο σκέλη: Τὸ ἓνα εἶναι τὸ «θρησκευτικό», ποὺ ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸ Ὁρθόδο-

ξο Πρότυπο τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὸ ἄλλο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ εὐρύτερο «ἐλληνο-δυτικό» πρότυπο τοῦ ἑλληνισμοῦ. Τὸ Ὁρθόδοξο πρότυπο ἔχει σὰν αὐτοσκοπὸ τὴν διατήρηση τῆς Ὁρθοδοξίας σὰν θεσμοῦ καὶ πνευματικῆς κοσμοθεωρίας στὶς ἐπερχόμενες γενεές τῶν Ἑλλήνων τῆς διασπορᾶς. Ἡ Ὁρθόδοξία ἔχει διαφορετικὴ ἔννοια ἀπὸ τὴν ἑλληνικότητα, γιατί ὁρθόδοξοι θεωροῦνται καὶ αὐτοὶ ποὺ δὲν εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι οἱ δομὲς τοῦ Ὁρθόδοξου Βυζαντινοῦ Προτύπου εἶναι κυρίως ἡ κοινότητα, ποὺ ἀποτελεῖ ἡ ἐκκλησία σὰν κεντρικὸς φορέας τῆς καλλιέργειας τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ λιγώτερο τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθnikoῦ συναισθήματος καὶ ἑθnikῆς ταυτότητας. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ ἑλληνικότητα καὶ τὸ ἑλληνικὸ πρότυπο ἔχουν σὰν αὐτοσκοπὸ τὴν διατήρηση ὅσο τὸ δυνατόν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ταυτότητας ὅσο περισσότερο στὶς ἐπερχόμενες γενεές.

Οἱ Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς υἱοθέτησαν περισσότερο τὸ ὁρθόδοξο πρότυπο. Οἱ λόγοι ποὺ ἀνάγκασαν τοὺς Ἕλληνες μετανάστες καὶ τὰ παιδιά τους ν' ἀκολουθήσουν τὸ πρότυπο αὐτὸ ἦταν πολλοί. Θ' ἀναφέρω μερικoὺς ἀπὸ τοὺς λόγους, χωρὶς νὰ ἐπεκταθῶ: 1) Ἡ ὁργάνωση τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς στὰ 1920 καὶ ἀργότερα ἡ ὁργάνωση τῆς ἀρχιεπισκοπῆς στὴν Αὐστραλία στὶς δεκαετίες τοῦ 1950, 1960 καὶ 1970 συνετέλεσαν στὴν ἐδραίωση τῆς ἐκκλησίας σὰν πυρῆνα τῆς ἑλληνο-ὁρθόδοξης κοινότητας καὶ ταυτότητας, 2) Στὴν πρώτη γενεὰ ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ κοινότητα ὑπῆρξαν δύο ἀλληλένδετες ἔννοιες. Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἑθnikῆς ζωῆς τῶν Ἑλλήνων μεταναστατῶν ὑπῆρξε μιὰ ἔντονη ἑλληνο-στροφικὴ ζωή, 3) Μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς δευτέρας, τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς ἡ ἑλληνο-στροφικὴ/ἔθnikoκεντρικὴ ζωὴ τῆς πρώτης γενεᾶς ἀλλάζει μορφή καὶ οὐσία. Ἀπὸ ἑλληνο-κεντρικὴ γίνεται περισσότερο ἀμερικανο-κεντρικὴ, καναδο-κεντρικὴ καὶ αὐστραλο-κεντρικὴ καὶ λιγώτερο ἑλληνο-στροφικὴ. Ἡ ἑλληνικότητα τῆς πρώτης γενεᾶς μετασχηματιζόταν σὲ ἀμερικανικότητα, καναδικὴ ἢ αὐστραλέζικη (ἀγγλο-σαξωνικὴ) ταυτότητα τῶν ἐπερχόμενων γενεῶν. Ἔτσι ἔχουμε τὸ φαινόμενο τῆς διττῆς ταυτότητας (hyphenated) — ἑλληνο-ἀμερικανικὴ, ἑλληνο-καναδικὴ ἢ ἑλληνο-αὐστραλέζικη ταυτότητα. 4) Μετὰ τὴν δευτέρα γενεὰ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα παύει ν' ἀποτελεῖ ἀναγκαῖο μέσο ἐπικοινωνίας μεταξὺ δευτέρας καὶ τρίτης κ.ο.κ. γενεᾶς. 5) Ἡ ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται νὰ διατηρήσῃ τὴν ὁρθόδοξη θρησκεία καὶ ἔχει δημιουργήσει τὶς δικές της δομὲς, ὅπως τὴν θεολογικὴ σχολή, τὴν κοινότητα, τὴν φιλόπτωχο GOYA καὶ ἄλλους παρόμοιους θρησκευτικοὺς ὁργανισμοὺς. Τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα παίζουν δευτερεύοντα ρόλο μετὰ ἀπὸ τὴν δεύτερη γενεὰ.

Δείκτες τῆς κρίσης

τῆς ταυτότητας

τῶν Ὁμογενῶν

Ἡ ἐρώτηση ποὺ θὰ μᾶς ἀπασχολήσει στὸ τμῆμα αὐτὸ τῆς ἀνάλυσης εἶναι: Πῶς μπορούμε νὰ διαγνώσουμε τοὺς δείκτες ἢ διαστάσεις (indicators/dimensions) μιᾶς τέτοιας κρίσης; Κάθε κρίση εἶναι καὶ ἓνα σύμπτωμα κοινωνικῆς

ἀλλαγῆς, μία μεταβατικὴ κατάσταση. Οἱ ἑλληνο-ἀμερικανοὶ καὶ λιγώτερον οἱ Ἕλληνες τοῦ Καναδᾶ καὶ τῆς Αὐστραλίας διέρχονται μιὰ μεταβατικὴ περίοδο. Οἱ δείκτες τῆς κρίσης αὐτῆς εἶναι κατὰ τὴν γνώμη μας οἱ ἑξῆς: 1) ἡ σχέση τοῦ ὅρου ἑθnikότης πρὸς τὶς ἔννοιες ἑλληνικότητα καὶ ὁρθόδοξία, 2) οἱ σχέσεις καὶ οἱ

διαμάχες τῶν γενεῶν ὡς πρὸς τὶς ἀνωτέρω ἔννοιες, 3) οἱ σχέσεις τῆς πατρίδας Ἑλλάδας μὲ τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς καὶ τὶς ἐπερχόμενες γενεές.

Ἡ σύγχρονη κρίση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν ἐλλήνων τῆς διασπορᾶς θὰ πρέπει νὰ τοποθετηθῇ στὸ σημεῖο ὅπου ἡ πρώτη γενεὰ τῶν μεταναστῶν μειώνεται λόγῳ θανάτου καὶ ὁρίου ἡλικίας ἀλλὰ καὶ μείωσης τῆς μετανάστευσης. Ἡ συρρίκνωση τῆς πρώτης γενεᾶς καὶ ἡ ἐμφάνιση τῆς δευτέρας γενεᾶς καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν δημιουργεῖ θέματα ἐθνικῆς ταυτότητας. Στις Ἑνωμένες Πολιτεῖες ἐπὶ παραδείγματι ἡ κρίση αὐτὴ ἔχει ἀρχίσει πρὸ πολλοῦ, γιατί ὁ Ἕλληνισμός τῆς Ἀμερικῆς εἶναι παλαιότερος ἀπὸ τὶς ἄλλες ἀγγλοσαξωνικὲς χῶρες. Τόσον ὁ καναδέζικος ὅσον καὶ ὁ αὐστραλέζικος Ἕλληνισμός εἶναι ἀκόμη ἰσχυροί, γιατί ἡ μεταπολεμικὴ μετανάστευση ἦταν ἀρκετὰ μεγάλη τόσον στὸν Καναδὰ ὅσον καὶ στὴν Αὐστραλία. Ἀλλὰ ἐπίσης τόσον ὁ Καναδὰς ὅσον καὶ ἡ Αὐστραλία ἦταν περισσότερο πλουραλιστικὲς χῶρες.

Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς μετανάστευσης τῶν ἐλλήνων ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἐλληνικότητα ἦταν ἀλληλένδετες καὶ ταυτόσημες ιδέες. Ὅμως μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς δευτέρας, τρίτης καὶ μετέπειτα γενεῶν τῶν ἐλλήνων, ἡ ἐλληνικότητα καὶ ἡ γλῶσσα σὰν δείκτες ἐθνικῆς ἐλληνικῆς ταυτότητας ἀντικαθίστανται μὲ τὴν Ὁρθόδοξη θρησκεία. Ὅπως εἶπαμε πρὶν ἀπάνω, ἡ Ὁρθόδοξη ἐκκλησία σὰν θεσμός ἔχει τὶς δομές της, τὴν κοινότητα, τὴν ἐκκλησία, τὰ πανηγύρια κ.ο.κ. Ὅλοι καὶ ὅλα ἐργάζονται γιὰ τὴν διαιώνιση τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἕλληνο-ορθόδοξου κλήρου. Ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα, ὅπως διδάσκεται στὸ ἀπογευματινὸ Ἕλληνικὸ σχολεῖο καὶ οἱ διάφοροι τοπικοὶ σύλλογοι τῆς πρώτης γενεᾶς τῶν ἐλλήνων σὰν δείκτες ἐθνικῆς καλλιέργειας καὶ ἐθνικῆς ταυτότητας ἔχουν ἐλάχιστη ἐπίδραση στὶς ἐπερχόμενες γενεές τῶν ἐλλήνων τῆς διασπορᾶς. Ἀπὸ τὴν δευτέρη καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν τρίτην γενεὰ καὶ μετὰ ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται ἕνας διαχωρισμὸς μετὰ τὸ ὀρθόδοξιόν καὶ ἐλληνικότητάς. Πολιτικῶς οἱ Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς ἀποκοτῶν πολιτικὰ δικαιώματα στὶς χῶρες ποὺ μεταναστεύουν. Τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἐγγόνια τῶν μεταναστῶν γεννιοῦνται ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα τῶν γονέων των, τῶν παπποῦδων καὶ γιαγιάδων. Γνωρίζουν μιὰ πατρίδα. Ὅλα τὰ βιώματά τους, ἡ μόρφωσή τους, τὰ ἐπαγγέλματά τους καὶ γενικὰ ἡ κοινωνικοποίησή τους εἶναι ἀγγλοσαξωνικά (ἀμερικανικά, καναδέζικα, αὐστραλέζικα). Τὰ ἴδια προβλήματα ἀντιμετώπισαν καὶ προγενέστερα εὐρωπαϊκὲς ἐθνικότητες. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐθεωροῦσαν πρῶτα τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς Πολωνούς, Ἰταλοὺς, Γερμανοὺς κ.ο.κ. καὶ μετὰ καθολικοὺς. Τὰ παλαιότερα χρόνια, καὶ σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἀμερικῆς τώρα ἀκόμη, ἦταν καθολικὲς ἐκκλησίες ἀποκλειστικὰ γιὰ γερμανο-ἀμερικανούς, ἰταλο-ἀμερικανούς, πολωνο-ἀμερικανούς κ.ο.κ. Τὴν ἐθνικὴ ἀπάμβλυνση τῶν προγενεστέρων εὐρωπαϊκῶν ἐθνικοτήτων τὴν διαδέχεται ἡ θρησκευτικὴ τους ταυτότητα. Ἐτσι Ρωμαιοκαθολικοὶ μπορεῖ νὰ εἶναι Ἰταλικῆς, Πολωνικῆς, Γερμανικῆς καταγωγῆς κ.ο.κ. Ἐνῶ τὰ πρῶτα χρόνια οἱ μετανάστες ἐπεδίωκαν νὰ παντρευτοῦν ἀπὸ τὴν ἴδια ἐθνικότητα, π.χ. Ἰταλοὶ ἤθελαν Ἰταλίδες, γερμανοὶ, γερμανίδες κ.ο.κ., μετὰ τὴν τρίτην γενεὰ ἡ θρησκεία ἢ ἡ κοινωνικὴ τάξη ἦταν πρὶν σπουδαῖα στὸ γάμο καὶ ὄχι ἡ ἐθνικότητα. Οἱ Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς, ὅπως καὶ ἄλλες ἐθνικότητες ποὺ ἦρθαν στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα στὴν Ἀμερική, ὅπως οἱ σέρβοι, οἱ ρουμῆνοι, ἐξακολουθοῦν νὰ διατηροῦν καὶ τὰ δύο σκέλη τῆς ἐθνικῆς τους ταυτότητας σὰν σερβο-ὀρθόδοξοι, ρουμανο-ὀρθόδοξοι καὶ φυσικὰ Ἑλληνό-ὀρθόδοξοι. Οἱ Ρῶσοι ἤδη κατήργησαν τὸ πρῶτο σκέλος τῆς ἐθνικότητάς τους καὶ εἶναι γνωστοὶ στὴν Ἀμερικὴ σὰν ὀρθόδοξοι. Οἱ ὀρθόδοξες ἐθνικότητες ἴσως εἶναι οἱ τελευταῖες ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ διατηροῦν καὶ τὰ δύο σκέλη τῆς ἐθνικότητάς τους.

‘Ιστορικά ή χαλάρωση στις ‘Ηνωμένες Πολιτείες της έλληνικής έθνικης ταυτότητας, μπορεί νά πη κανείς, άρχισε μετά την Μικρασιατική καταστροφή (1922). Στις άρχές της δεκαετίας του 1920 τὰ έξής γεγονότα συνέβησαν, πού είχαν άρνητικές έπιπτώσεις στην έξέλιξη της έθνικης ταυτότητας και σχέσης έλληνικότητας και όρθοδοξίας τόσο στην ‘Αμερική όσον και στην γενέτειρα. Περίπου την περίοδο αυτή ιδρύθηκαν στην ‘Αμερική (1922) οί δύο μεγαλύτεροι όργανισμοί τών έλληνο-όρθοδόξων της ‘Αμερικής: α) ‘Η όργάνωση της ‘Αρχιεπισκοπής Βορείου και Νοτίου ‘Αμερικής και β) ή ‘ίδρυση στην ‘Ατλάντα της Γεωργίας της ΑΧΕΠΑ (‘Αμερικανική-‘Ελληνική ‘Εκπαιδευτική Προοδευτική ‘Οργάνωση). ‘Η ‘ίδρυση τόσο της ‘Αρχιεπισκοπής όσον και της ΑΧΕΠΑ έγιναν σέ μία περίοδο έξαιρετικά ρατσιστική στην ‘Αμερική. Την έποχή αυτή στις Νότιες Πολιτείες της ‘Αμερικής είχε όργανωθεί ένα αντίδραστικό ρατσιστικό κίνημα γνωστό μέ τ’ άρχικά γράμματα σάν Κ.Κ.Κ., πού σκοπός του ήταν νά στρέφεται κατά τών ρωμαιο-καθολικών, έβραίων, όρθοδόξων, νέγρων και άλλων μειονοτήτων, πού δέν ήταν άγγλο-σαξωνικής καταγωγής. Παράλληλα πρὸς την ρατσιστική αυτή όργάνωση και πιεζόμενο από τούς άγγλο-σαξωνικής καταγωγής και προτεστάντες παλαιότερους άμερικανούς, τὸ άμερικανικό Κογκρέσσο πέ- ρασε στά 1922 και 1924 ένα ρατσιστικό μεταναστευτικό νόμο, πού ήταν γνωστός σάν “quota system”. ‘Ο νόμος αυτός έκανε διακρίσεις και επέτρεπε μόνον σ’ έναν περιορισμένο αριθμό νεο-μεταναστών νά έρθουν στην ‘Αμερική από την νοτιο-άνατολική Εύρώπη, ενώ ή μετανάστευση από την βορειο-δυτική Εύρώπη ήταν ελεύθερη. ‘Ο νόμος αυτός καταργήθηκε τὸ 1965.

‘Ενώ στην ‘Αμερική συνέβαιναν αυτά τὰ γεγονότα εἰς βάρος τών ‘Ελλήνων μεταναστών, στην ‘Ελλάδα τὸ 1912 και 1913 έχουμε τούς Βαλκανικούς πολέμους, τὸ διχασμὸ μεταξύ βασιλικῶν και βενιζελικῶν και φυσικά την τραγωδία της Μικρᾶς ‘Ασίας και τὸ προσφυγικὸ πρόβλημα τών ‘Ελλήνων, πού ξεριζώθηκαν από τις πατρογονικές τους εστίες (περίπου έναμιση εκατομμύριο πρόσφυγες ήρθαν στην ‘Ελλάδα). Οί πολιτικές διαμάχες τών βασιλικῶν και βενιζελικῶν χώρισαν τούς έλληνες όχι μόνον στην ‘Ελλάδα αλλά και στην ‘Αμερική. ‘Ο διχασμὸς αυτός είχε άρνητική επίδραση στην έθνική ταυτότητα και προκάλεσε την πρώτη άμφισβήτηση και προβληματισμὸ στοὺς έλληνες μετανάστες και στὰ παιδιά τους. Στὸν μεσοπόλεμο δέν παρατηρεῖται μεγάλη μεταναστευτική κίνηση. ‘Η αντίσταση τών ελλήνων κατά τών ιταλῶν και ή νίκη τους στὰ βουνά της ‘Αλβανίας ήταν ή πρώτη νίκη πού έδωσαν οί έλληνες τοῦ 1940 στοὺς συμμάχους. Τὸ έπος τοῦ 1940, ή βάνauση ναζιστική γερμανική κατοχή στην ‘Ελλάδα και ή έθνική αντίσταση, αναπτέρωσαν τὸ ήθικό τών ελλήνων μεταναστών της ‘Αμερικής. ‘Ο ίστορικὸς Σαλοῦτος μάς λέει, ότι οί νίκες τών ελλήνων τοῦ 1940 σημαίνουν μιὰ νέα έποχή αξιοπρέπειας (respectability) τών ελλήνων της ‘Αμερικής. “Ο,τι οί έλληνες κατόρθωσαν τὸ 1940 ένωμένοι ήρθε νά τὸ άμαυρώσει ὁ έμφύλιος πόλεμος (1944-49). ‘Ο έμφύλιος πόλεμος, ὅπως και ὁ διχασμὸς ένωρίτερα, χώρισε τούς έλληνες σέ δεξιούς και άριστεροὺς ή έθνικόφροντες και φιλελεύθερους/άριστεροὺς. ‘Η έπταετία της χούντας (1967-74), ή πτώση της και ή εἰσβολή της Τουρκίας στην Κύπρο (1974) και ή επαναφορά της δημοκρατίας στην ‘Ελλάδα είχαν σάν άποτέλεσμα μιὰ άλλη δοκιμασία και προβληματισμὸ τόσο τών ελλήνων της κυρίως ‘Ελλάδας όσον και τών ελλήνων της διασποράς. Οί άλλεπάλληλες αυτές καταστάσεις είχαν άρνητική επίδραση στην έθνική ταυτότητα τών ελλήνων της διασποράς.

‘Η τραγωδία της Κύπρου και ή μεροληπτική πολιτική τών ‘Ηνωμένων Πολιτειῶν έναντι της ‘Ελλάδας τόσο στο θέμα της Κύπρου όσον και στο θέμα τοῦ

Αιγαίου αφύπνισαν το έθνικό συναίσθημα των 'Ελλήνων της διασποράς. Το Κυπριακό πρόβλημα και ή εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο και οί απειλές της τελευταίας κατά της 'Ελλάδας προκάλεσαν μία κρίση στις σχέσεις των 'Ηνωμένων Πολιτειών και της 'Ελλάδας αλλά και των ελλήνων της διασποράς. 'Η κρίση αυτή επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο με το ρεύμα αντι-άμερικανισμού στην 'Ελλάδα και την έντολη του πρώην προέδρου Ρήγκαν ν' αποφεύγουν την 'Ελλάδα οί 'Αμερικανοί πολίτες λόγω των τρομοκρατών. Φυσικά αυτή ή διακριτική μεταχείριση είχε πολιτική σκοπιμότητα. 'Η έντολη (advisory) αυτή προειδοποιούσε την τότε σοσιαλιστική κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ότι ή πολιτική του αντι-άμερικανισμού και ή στάση που παίρνει το ΠΑΣΟΚ σε διεθνή θέματα είναι αντίθετα πρὸς την έξωτερική πολιτική της 'Αμερικής και της Δύσης γενικώτερα. Οί έλληνες της διασποράς βρέθηκαν πρὸ αδιέξοδου. Το αδιέξοδο ήταν και μία κρίση της έθνικης ταυτότητας. "Όσο ή πολιτική της 'Ελλάδας είναι συμμετρική ή ταυτόσημη μ' εκείνη της 'Αμερικής ή της χώρας που κατοικεί ο έλληνας της διασποράς, δέν παρατηρείται το φαινόμενο της έθνικης κρίσης στην ταυτότητα των ελλήνων.

'Αμερικανοποίηση των 'Ελλήνων της 'Αμερικής Μπορεί νά πη κανείς, ότι για πολλά χρόνια τόσον ή 'Αρχιεπισκοπή ὅσον και ή ΑΧΕΠΑ ἀκολούθησαν μιὰ πολιτική ἀμερικανοποίησης των ελλήνων της 'Αμερικής. Ποιοί ήταν οί λόγοι αὐτῆς της ἀμερικανοποίησης; Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους εἶναι οί ἐξῆς: 1) 'Η ΑΧΕΠΑ βαθμιαία περνοῦσε ἀπὸ τὴν πρώτη στην δεύτερη γενεά, δηλαδή ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους στὰ παιδιά τους καὶ προσπάθησε νὰ καταπολεμήσει τὴν ἐχθρότητα των παλαιῶν ἐθνικοτήτων καὶ τῆς Κ.Κ.Κ. ἐναντίον των ἐλληνο-ορθόδοξων. Οἱ Ἕλληνες πίστευαν, ὅτι με τὸ νὰ γίνουν πολίτες θ' ἀποκοῦσαν περισσότερη πολιτική δύναμη. 2) 'Η ἐκμάθηση τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας μετὰ ἀπὸ τὴν τρίτη γενεά εἶναι προβληματική, γιατί τὰ παιδιά τῆς δευτέρας γενεᾶς δέν ἔχουν ἀνάγκη νὰ μάθουν ἐλληνικά, γὰ νὰ συνεννοηθοῦν με τοὺς γονεῖς τους. 3) 'Η αὔξηση των μικτῶν γάμων μετὰ των ἐπερχομένων γενεῶν ὁδηγεῖ στην ἀφομοίωση των ελλήνων στην ἀμερικανική κοινωνία. 4) 'Η ὀρθόδοξη θρησκεία ἔχει ν' ἀντιμετωπίσει τεράστια προβλήματα. Βαθμιαία οἱ ἱερεῖς ὀρθόδοξοι εἶναι περισσότερο αὐτόχθονες καὶ λιγώτερο ἐκ τῆς 'Ελλάδος. Στην 'Αμερική ἄνω των 80% των ἱερέων εἶναι ἀμερικανογεννημένοι. "Όπως εἶναι φυσικόν, οἱ ἐλληνοαμερικανοὶ ὀρθόδοξοι ἱερεῖς θεωροῦν τῖς ἐλληνο-ορθόδοξες κοινότητες σὰν θρησκευτικὰ-πνευματικὰ ἱδρύματα καὶ λιγώτερο σὰν ἐλληνικά πολιτιστικά καὶ πολιτικά κέντρα. 'Η ἐθνική ταυτότητα των ἐλληνο-ορθόδοξων εἶναι περισσότερο ὀρθόδοξη καὶ λιγώτερο ἐλληνική. 5) 'Ο ρόλος τῆς διγλωσσίας πάντοτε ἦταν κυρίως φαινόμενο των δύο πρώτων γενεῶν. 6) 'Η ἀναβίωση τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας καὶ κατ' ἐπέκταση ή ἀνανέωση τῆς ἐθνικῆς ἐλληνικῆς ταυτότητας ἦταν ἓνα γενικώτερο φαινόμενο ἀναβίωσης ὅλων των ἐθνικῶν καὶ φυλετικῶν μειονοτήτων τῆς 'Αμερικής, πὺ ἀρχισε με τοὺς νέγρους καὶ μεξικάνους στῖς 'Ηνωμένες Πολιτεῖς στῖς ἀρχές τοῦ 1960. Σκοπὸς τῆς κίνησης αὐτῆς, γνωστῆς σὰν κίνησης κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων (civil rights movement), ἦταν ή ἰσότητα των ἐθνικῶν καὶ φυλετικῶν μειονοτήτων με τοὺς λευκοὺς. 7) Εἶναι γνωστόν, ὅτι ή ἀναβίωση τῆς ἐλληνικῆς ἐθνικῆς ταυτότητας συνέπεσε καὶ με τὴν μαζική μεταπολεμική μετανάστευση των ελλήνων πρὸς τῖς ἀγγλοσαξωνικές χώρες — Αὐστραλία, Καναδὰ καὶ 'Αμερική — στῖς δεκαετίες τοῦ 1950, 1960 μέχρι τὰ μέσα τοῦ 1970, ὅποτε καὶ σταμάτησε. 8) Απὸ τὰ μέσα τοῦ 1970 ή μετανάστευση στην 'Αμερική καὶ στῖς ἄλλες χώρες δέν προέρχε-

ται από την Εύρωπη και φυσικά από την Ελλάδα πλέον, αλλά κυρίως από τις χώρες της 'Ασίας, 'Αφρικής και Λατινικής 'Αμερικής. Μπορεί να παρατηρήσει κανείς, ότι για πρώτη φορά υπάρχει ένα ρεύμα επαναπατρισμού ελλήνων της διασποράς στην Ελλάδα. Άλλοι πάλι, που επέστρεψαν στην πατρίδα, αναγκάστηκαν να γυρίσουν ξανά στην 'Αμερική και στις άλλες αγγλοσαξωνικές χώρες.

Γενική κρίση
της εθνικής ταυτότητας
όλων των Ελλήνων

'Οπουδήποτε κι αν στρέψουμε την προσοχή μας, θα συναντήσουμε συμπτώματα εθνικο-θρησκευτικής κρίσης των Ελλήνων της διασποράς. Μερικά παραδείγματα είναι αρκετά, για να μας πείσουν για το γεγονός αυτό. Στην Αυστραλία στις δεκαετίες 1950 και 1960 και αργότερα οι ελληνικές κοινότητες εκεί είχαν χωρισθεί σε δύο κατηγορίες: «κοινοτικοί» και «παπαδικοί». Οί κοινοτικοί ήταν ανεξάρτητοι από την εκεί 'Αρχιεπισκοπή, ενώ οί παπαδικοί, όπως ονομάζονταν, ήταν οί κοινότητες που συνδέονταν με την 'Αρχιεπισκοπή. Τό ίδιο περίπου συνέβη και στον Καναδά και στις Ευρωπαϊκές Χώρες (Σουηδία, Γερμανία) με τους έλληνες μετανάστες. Αυτό συνέβη και στη Ν. 'Υόρκη, όπου υπήρχαν πολλοί νεοφερμένοι. Τό ίδιο περίπου συνέβη και με τὰ ελληνικά σχολεία. 'Υπήρχαν, και ακόμη υπάρχουν, τὰ λεγόμενα ιδιωτικά, κοινοτικά και ανεξάρτητα ελληνικά σχολεία.

Για ν' αντιληφθούμε καλύτερα πώς διαγράφεται τό μέλλον και ποιά θά είναι ή εξέλιξη της κρίσης αυτής, θά πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ώρισμένα βασικά στοιχεία. α) **Δημογραφική αλλαγή.** Οί επερχόμενες γενές των ελλήνων έχουν ήδη ξεπεράσει τοίς έλληνες μετανάστες της πρώτης γενεάς σε όλες τις αγγλοσαξωνικές χώρες (ιδίως στην 'Αμερική). Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί αλλιώς σκέπτονται οί έλληνες-μετανάστες για θέματα εθνικά που άφορούν την Ελλάδα και άλλιώς οί επερχόμενες γενές. Παραδείγματος χάριν στα εθνικά μας θέματα της Κύπρου, του Αιγαίου και τώρα τό Μακεδονικό οί έλληνες μετανάστες της πρώτης γενεάς είναι αυτοί που θά δώσουν τό παρόν στις διαδηλώσεις στις αγγλοσαξωνικές χώρες. β) **Μεταναστευτική πολιτική.** 'Η μετανάστευση από την Ελλάδα με μικρές εξαιρέσεις έχει ήδη σταματήσει. γ) **Δομές, θεσμοί και οργανισμοί.** Οί θεσμοί αυτοί και οργανισμοί θά επιζηήσουν στις αγγλοσαξωνικές χώρες που προσελκύουν τις επερχόμενες γενές και δέν είναι αποκλειστικά από μετανάστες. Οί νεώτερες γενές θά πρέπει ν' αναλάβουν την διαιώνιση των θεσμών αυτών, π.χ. ΑΧΕΠΑ κ.ο.κ. Στο σημείο αυτό ή Ελλάδα θά πρέπει να δημιουργήσει κρίκους ή γέφυρες με τους απογόνους των ελλήνων της διασποράς. Δυστυχώς έχουμε άποτύχει στον τομέα αυτόν. Οί έλληνες μετά την δεύτερη γενεά βλέπουν την Ελλάδα σαν χώρα τουριστικό και τίποτε άλλο πιο πέρα, για τους καλοκαιρινούς μήνες στα χωριά των γονέων τους. Οί έμπειρίες που μεταφέρουν πίσω στις πατρίδες τους είναι περιορισμένες και φτωχές σε πολιτιστικές εκδηλώσεις. δ) **'Αφομοίωση-άφελληνισμός.** Οί αγγλοσαξωνικές χώρες έχουν τρομερή αφομοιωτική ικανότητα, γιατί οί επερχόμενες γενές των ελλήνων είναι επαγγελματικά και οικονομικά εξαιρετικά κινητικές. Με άλλα λόγια οί έλληνες της διασποράς έχουν ένστερνισθή τις αξίες του αγγλο-σαξωνικού καπιταλιστικού ύλιστικού συστήματος. Σε μιά τέτοια αγγλοσαξωνική ύλιστική κουλτούρα είναι δύσκολο να διατηρηθούν ή ελληνική γλώσσα, τὰ ελληνικά ήθη και έθιμα, οί παραδόσεις και γενικά ή ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. 'Ο «γύρος» και τό σουβλάκι, ή διονυσιακή ελληνική κουζίνα δέν είναι αρκετά, για να κρατήσουν την ελληνική ταυτότητα πέραν της δεύτερης γενεάς στον 21ον αιώνα.

Στό τεύχος του Φεβρουαρίου 1987 τό ελληνικό περιοδικό *Νέα 'Υόρκη*, τώρα

γνωστό σαν *Greek American*, είχε δημοσιεύσει μιὰ ἐπιστολὴ ἐνὸς ἀναγνώστη τῆς δευτέρας γενεᾶς ὀνόματι Κωνσταντίνου Σκέδρου ἀπὸ τὸ Salt Lake City. Στὴν ἐπιστολὴ τοῦ αὐτῆ πρὸς τὸν ἐκδότη τοῦ περιοδικοῦ ὁ κ. Σκέδρου ἔγραψε σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς (σ' ἐλεύθερη μετάφραση ἀπὸ τὴν ἀγγλική): «*Ὁ καιρὸς ἔφθασε, ὁ κληρὸς καὶ οἱ λαϊκοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴ Βόρειο καὶ Νότιο Ἀμερικὴ νὰ γυρίσουν τὰ ὀπίσθιά τους στὴν Ἑλλάδα καὶ ν' ἀσχοληθοῦν περισσότερο μὲ τὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Ἐκκλησία, ὅπως μπαίνουμε στὸν 21ον αἰῶνα. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ μετανάστη τοῦ 19ου αἰῶνα δὲν ὑπάρχει πιά. Σήμερα, ἡ τρίτη, τετάρτη καὶ πέμπτη γενεὰ Ἀμερικανῶν ἑλληνικῆς καταγωγῆς ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ τὴν ἐπιβίωση τῆς Ἐκκλησίας παρὰ γιὰ τὰ ἑλληνικὰ πολιτικά. Ἡ ἀρνητικὴ στάση στὰ τελευταῖα χρόνια ἀπὸ τὸν πολιτικὸ κόσμον πρὸς τὴν Ἡνωμένης Πολιτεῖας ἔχει δημιουργήσει μιὰ στάση τὴν ὁποία δὲν χρειαζόμαστε» (σελ. 4). Στὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ φαίνεται καθαρὰ ἡ στάση τῶν ἑλληνο-ἀμερικανῶν, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἐλλήνων πρώτης γενεᾶς, ὅσον ἀφορᾷ τὶς σχέσεις τους πρὸς τὴν Ἑλλάδα - ἑλληνικότητα. Χωρὶς ἀμφιβολία ἡ διατήρηση τῆς ὀρθόδοξης θρησκείας ἐπιδιώκεται ἀπὸ κάποιους περισσότερο ἀπὸ τὴν διατήρηση τῆς ἑλληνικότητας τῶν ἐπερχομένων γενεῶν τῶν ἐλλήνων. Κάτι παρόμοιο ἀνέφερε ὁ καθηγητὴς Ἀθανασιάδης σ' ἓνα ἄρθρο του πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, ποὺ εἶχε διαβάσει στὴν ἐφημερίδα *Christian Science Monitor* τὸν Μάιο 1978 (σ' ἐλεύθερη ἀπόδοση ἀπὸ τὰ ἀγγλικά): «*Τόσον ἡ ΑΧΕΠΑ ὅσον καὶ ἡ Ἐκκλησία πολλὰς φορὲς προωθοῦν θέσεις καὶ σκοποὺς, τὰ ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν τὶς πολιτικὰς σκοπιμότητες τῶν ἀμερικανικῶν κυβερνήσεων, ἄσχετα ἐὰν δὲν συμφωνοῦν μὲ τὶς ἐπιθυμίες τῆς ἑλληνικῆς ὁμογένειας καὶ τῶν ἐλλήνων τῆς Ἀμερικῆς γενικώτερα*».*

Τελειώνοντας θὰ ἤθελα νὰ θέσω μερικὲς σκέψεις γιὰ τὴν περαιτέρω ἐπιβίωση τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας τόσον στὴν Ἀμερικὴ ὅσον καὶ στὶς ἄλλες ἀγγλο-σαξωνικὲς χώρες: 1) Χρειαζόμαστε μιὰ συνεχῆ καὶ ἐμπεριστατωμένη ἀνάλυση τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας πέρα τῆς πρώτης γενεᾶς. 2) Ἡ ἐθνικὴ μας ταυτότητα καὶ ἐπιβίωση δὲν θὰ πρέπει νὰ στηρίζεται στὰ Διονυσιακὰ μόνον στοιχεῖα (π.χ. τὰ πανηγύρια καὶ τὶς πομπῶδεις καὶ πολύχρωμες παρελάσεις), ἀλλὰ σὲ βαθύτερες ἑννοίες, ἀξίες καὶ στὴν οὐσία τῆς ἑλληνικῆς ταυτότητας. 3) Ἡ φύση τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας θὰ πρέπει νὰ εἶναι κάτι τὸ δυναμικὸ καὶ ἀνανεωτικὸ καὶ ὄχι κάτι τὸ στατικὸ καὶ παθητικὸ. 4) Τὸ νέο πρότυπο τοῦ λεγόμενου ἑλληνοαμερικανοῦ θὰ πρέπει νὰ συνδυάζει δημιουργικὰ καὶ τοὺς δύο κόσμους (ἑλληνικὸ καὶ ἀμερικανικὸ) καὶ ν' ἀντλή καὶ ἀπὸ τὶς δύο κουλτοῦρες καὶ παραδόσεις σὲ μιὰ προοδευτικὴ, δημιουργικὴ συμβίωση καὶ ὄχι ἀποδοχὴ μιᾶς ἀφομοιωτικῆς ἰδεολογίας τοῦ ἀγγλοκονφορμισμού καὶ τῆς μαζικοποίησης τῶν ἐθνικοτήτων. 5) Γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν ἐθνικὴ μας ταυτότητα στὸν 21ον αἰῶνα, θὰ πρέπει νὰ διαθέσουμε περισσότερο χρόνο καὶ μέσα, γιὰ νὰ μάθουμε γιὰ τὴν ἑλληνικὴ κληρονομία μας. Τὸ νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὴν ἑλληνικὴ κληρονομία δὲν εἶναι ἀρκετό. Ἡ ἐπιβίωση τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας καὶ ἡ μετάβασή μας στὸν 21ον αἰῶνα θὰ πρέπει νὰ μελετηθῇ σὲ βάθος. Ἴσως οἱ ὑπάρχουσες δομὲς καὶ θεσμοὶ νὰ μὴν εἶναι ἐπαρκεῖς, γιὰ νὰ διαδραματίσουν ἓναν ἀποφασιστικὸ ρόλο γιὰ τὴν περαιτέρω ἐπιβίωση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν ἐλλήνων τῆς διασπορᾶς.

Βγαίνει ακόμα τὸ φεγγάρι

Γιὰ φαντάσου, βγαίνει ακόμα τὸ φεγγάρι! Πόσο μοναχικὸ μοῦ φάνηκε ἔτσι, ὅπως κρεμόταν χαμηλὰ πάνω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ μὲ κύτταξε λυπημένο μέσ' ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς κληματαριᾶς. Πέρασε μέσα, παλιὲ καλέ μου φίλε, ἀδελφοποιητέ μου. Θὰ δοῦμε μαζί τηλεόραση, νὰ σπρώξουμε τὴ νύχτα. Θ' ἀνοίξ' ἡ καρδιά σου μὲ χίλια δυὸ μυστήρια πράγματα καὶ μὲ τὸ Μέγκα Τσάνελ ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Ἑλληνικότητα γενικῶς. Δὲ μὲ γνωρίζεις, ἔ; Μήπως ἐγὼ μὲ γνωρίζω... Ξέρω. Τώρα ἐσὺ θὰ ψάχνεις γιὰ τὸ παράθυρο τοῦ κοριτσιοῦ μὲ τὰ μελένια μαλλιά, μὰ δὲ θὰ τὸ βρεῖς. Ὅλα τὰ παράθυρα εἶναι κλειστὰ μέσα στὴν πόλη κι ἐτούτῃ τὴν ὥρα τὸ κορίτσι τρέχει στὴ λεωφόρο Ποσειδῶνος πισωκάπουλα στὴ «Γιαμάχα». Κι' ὅπως εἶναι κρυμμένο στὴν παράξενη στολή του, φέρνει κάπως μ' ἐκείνους τοὺς περίεργους ἐπισκέπτες σου, πού, ὅταν γύρισαν, μοῦ εἶπαν πὼς εἶσαι μιὰ κούφια λαβωμένη πέτρα, δεμένη ἀπὸ 'να παλουκι τῆς Γῆς. Δὲν τοὺς πίστεψα. Μὴν πιστεύεις κι ἐσὺ ὅ,τι βλέπεις, γιατί μπορεῖ νὰ εἶναι φτιαχτό. Ἀκόμα κι οἱ ὡραῖοι τροβαδούροι φορᾶνε μάσκες ἀγριωπὲς κι ἔχουνε μιὰ γλῶσσα μαχαίρι δίκικο. Στὸ σεργιάνι θὰ συναντήσεις μόνο τὰ καμάκια. Ἀκοῦς ὅ,τι ἀκούω; «Ἀκούω κούφια τὰ τουφέκια,/ ἀκούω σμίξιμο σπαθίων,/ ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια,/ ἀκούω τρίξιμο δοντιῶν».

«Ἡ δυσμενὲς συνέπεια τοῦ ψεύδους. Οἱ ἄνθρωποι παλινδρομοῦν ἐν συγχύσει διατελοῦντες καὶ στρέφονται ἐναντίον τῆς Δίκης», εἶχε πεῖ ὁ Η. Τσατσόμοιρος, λίγο πρὶν φύγει. «Καλότυχοι νεκροί». Εἶδες τί ἔγινε στὸ Λὸς Ἀντζελες. «Ὅλες οἱ ἱστορικὲς ἐνδείξεις», λέει, «ὁδηγοῦν στὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ Ἀμερικανικὲς φυλετικὲς ἐξεγέρσεις ἀκολουθοῦν μιὰ δική τους λογική. Ξυλοσοφίες. Τὸ αἷμα τῶν Ἴντος εἶναι, πού βοᾷ πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ βρώμικ' ἀμπάρια μὲ τοὺς στοιβαγμένους σκλάβους, πού στοίχειωσαν καὶ παίζουν πετροπόλεμο μὲ τοὺς οὐρανοξύστες. Εἶδες μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια τὰ δυὸ ἀλητάκια στὸ γκέττο, πού ἀφόδευαν πάνω στὴν Ἀστερόεσσα. Πού θὰ βγάλει ὅλο ἐτοῦτο τὸ μίσος; Πόσο ἀπελπιστικὰ ἐπίκαιρη εἶναι ἡ πρὸ Χριστοῦ «Ἠλέκτρα» μας... Φαντάσματα μᾶς κυνηγοῦν.

Θυμᾶσαι, πού ἐρχόσουν ἀπρόσκλητο καὶ γράφαμε μαζί τίς ἀναλύσεις: Θαρρῶ πὼς ἦσουν ἐρωτευμένο, γιατί, ἐὰν ἐκεῖνο δὲν ἦταν ἔρωτας, τότε τί στὴν εὐχὴ εἶναι; Τὰ μονοκοτυλήδονα καὶ τὰ δικοτυλήδονα; Ἀστεῖα πράγματα. Στὸ φῶς τῆς ἡμέρας βέβαια ἦταν διαφορετικὰ καὶ δὲν ξέρω τί ἔφταιγε, πού ὁ θεολόγος μὲ κανοναρχοῦσε συνέχεια: «Ἐσο φρόνιμη, ὡς οἱ ὄφεις». Καὶ γιὰ ν' ἀποδείξει τοῦ λόγου τὸ ἀληθές, παράτησε τὸ δασκαλίκι-μασκαραλίκι κι ἔγινε λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου. Σὲ πέντε χρόνια κατεῖχε διόροφο στ' Ἀνατολικά κι ἄλλο στὰ Δυτικὰ μ' ἐξαπτέρυγα καὶ φτεροῦγες ἀπὸ ἄσπρους γλάρους πάνω ἀπὸ τὸ πέλαγο. Ἀλλὰ ἐγὼ τὸ βιολί μου. Διασκέδαζα νὰ καταβασανίζω τοὺς δασκάλους μου ἐκτός ἀπὸ δύο, πού δὲν τοὺς βγῆκε σὲ καλὸ, γιατί ὁ ἕνας ἔχασε τὴ θέση του καὶ ὁ ἄλλος αὐτοκτόνησε. Ὑπῆρξε κι ἕνας τρίτος ἀργότερα, πού ἔτσι κι ἀνοίγει τὸ στόμα του, μεταμορφωνόμενους πάραυτα σὲ φραγκοπαναγιά. Καθισμένες δίπλα-δίπλα μὲ τὴ Μαίρη ἀκούγαμε καὶ δὲ χορταίναμε.

Μαγεία! Μόνο πού σ'άν έπεφτε ή ματιά του επάνω μας, έσκαγ' ένα διφορούμενο γελάκι και συνέχιζε κυττώντας άλλοι. Ρε Μαίρη, γιατί γελάει είρωνικά, όταν μ'ας κυττάζει; — "Ε, σου λέει, φιλοσοφούνε τὰ ζωντόβολα. — Για ζωντόβολα μ'ας έχει; — "Εμ, γιατί μ'ας έχει... Και μού ήρθε, νά βάλω τὰ κλάματα. Τότε μέσα στην άκρα ταπεινώσή μου είδα τὸ πνεύμα νά κατεβαίνει σ'άν περιστερὰ πάνω από τὸ κεφάλι του κι ή προφητεία χτύπησε τὴν αἰθουσα πύρινη ρομφαία: «'Η λύση θά έρθει από τὴν 'Αμερική, γιατί αποτελεί τὴν συνισταμένη τοῦ δυναμικοῦ πολλῶν φυλῶν». 'Επιρρεπείς στὶς προφητείες κι εμεῖς, σ'άν γνήσιοι μπάσταρδοι τῆς λαγυμένης 'Ανατολῆς, βάλαμε βίρα γιὰ τίς σειρήνες τοῦ Μπροντγουαίη, ὅλες ἴδιες «ισοῦψεις, ἰσοστηθεῖς και ἰσοπίσθιες», μ' εκείνους τοὺς νταβραντισμένους έραστές και τὸν Ρίνγκο, νά περιτρέχει τὸν Νέον Κόσμο ὅλον άγγελος έξολοθρευτής γιὰ κάθε έχθρὸ και πολέμιο τῆς επερχόμενης υπερδύναμης. Και ήταν εκείνα τὰ περήφανα κανόνια, πού έκαναν σκόνη τὰ χωριὰ και τὰ μωρὰ τῶν κακούργων 'Ινδιάνων και ή ζάλη από τὰ ήρωικά κατορθώματα, πού μασκαρέψανε σὲ Ρίνγκο τὰ έλληνάκια, πού ξεχύθηκαν άκάθεκτα νά σκοτώσουν τοὺς κακοὺς 'Ερυθρόδερμους. Κι εμεῖς τὰ θηλυκά, πού ανακαλύψαμε πῶς οἱ άντρες προτιμοῦν τίς ξανθές, άδειάσαμε τὰ ράφια τῶν φαρμακείων από τὸ δξυγονοῦχον ὕδωρ κι ὅσο νά πεις κύμινο, οἱ δρόμοι τῆς επικράτειας γέμισαν μαῦρο φρύδι και ξανθὸ μαλλί. Και ξεπετάξαμε και τοὺς δικούς μας "star" — έστω και κατσιασμένους — και ανέβηκε στὰ γρήγορα τὸ πολιτιστικὸ μας επίπεδο και τὰ οἰκονόμησαν πολλοί. 'Επειδὴ δὲ και ή γηραιὰ κυρία άρχισε νά μ'ας φλομώνει με τ' απόβλητά της, ή κάθε καλοκυρά, πού άφησε τὸ χωριό της κι ήρθε στην 'Αθήνα, γιὰ νά γίνει γύφτισσα, καταχώνιασε φλοκάττες και ὕφαντά, άγόρασε με δόσεις στὴλ-άνγκλὲ και Λουῖ Κένζ μαϊμουδες, φόρεσε τὴ φούστα τῆς Μπαρντὸ και οἱ κόρες στην 'Ακρόπολη ένοιωσαν περασμένης μόδας. Και «ὁ θάνατός σου ή ζωή μου», και ή πόλι τῆς Παλλάδας νά έχει χάσει τὴ μνήμη της, και ν' άπλώνεται, και νά μουντζουρώνει τοὺς γύρω λόφους, και τ' άετώματα στὸν Παρθενῶνα νά δακρύζουν.

"Όταν θυμηθήκαμε πῶς ὑπάρχει Κύπρος — μάλλον μ'ας τὸ σφύριξαν —, έτοιμάσαμε συλλαλητήριο. Κι άφοῦ ή πατριωτικὴ έξαρση έκτονώθηκε μέσα στὸ περιφραγμένο προαῦλιο και πολλῆς φοιτητρίας δεινοπάθησαν μέσα στὸ στριμωξίδι —τὰ άγνὰ έλληνοχριστιανικά μας ήθη γάρ στην άνωνυμία τῶν πόλεων— συντελέστηκε ήρωική έξοδος πρὸς τὴν Γρηγορίου Ε', ὅπου, φεῦ, είχαν στήσει καρτέρι οἱ άντλίες με τὸ νεράκι τοῦ Θεοῦ. Μπροστὰ ὅμως στὸν θανάσιμο κίνδυνο τὰ παλληκαράκια ὅπου φύγει-φύγει, «έκτὸς από δύο φοιτητρίες, πού άψήφησαν τὴν ψυχρολουσία», έγραφαν τὴν άλλη μέρα οἱ έφημερίδες — κι ἐγὼ κατάλαβα, πῶς ή γενιά μου ήταν ξωφλημένη από τὰ γεννοφάσκια της. 'Ο λαός σου νά σὲ τιμᾷ με τὰ χεῖλη, «οἱ προφήτες σου νάνοι κι άρλεκῖνοι», μαμὰ 'Ελλάς, κι έσύ, φεγγάρι μου, νά έχεις χαθεῖ.

'Αλλά —ποιός τὸ περίμενε— σὲ είδα και πάλι και άν δέν ήταν άντικοπτρισμός, κάτι πρέπει νά σημαίνει έτοῦτο.

Οὐρανία Πρίγκουρη

Πρὸς τοὺς νέους τῆς Γραικυλίας

Σίγουρα γιὰ πολλοὺς ἀπὸ ἐσᾶς δὲν θὰ ἀποτελεῖ τιμὴ καὶ κάτι τὸ ἰδιαίτερο τὸ ὅτι βρεθήκατε χωρὶς τὴν προσωπικὴ σας ἐπιθυμία καὶ ἐπιλογὴ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν χώρα σήμερα. Σίγουρα ἀκόμα δὲν θὰ θαυμάζετε σὲ τίποτα τοὺς πολιτικούς μας ἀρχηγούς, τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ τὴν κοινωνικὴ διάρθρωση αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ τόπου. Σίγουρα τέλος δὲν θὰ ἀρέσκεστε σὲ ξενύχτια πάνω ἀπὸ σχολικὰ καὶ πανεπιστημιακὰ βιβλία προσπαθώντας νὰ ἀποθηκεύσετε γνώσεις τυποποιημένες καὶ χωρὶς οὐσία, πού στὴν συνέχεια, ὅπως ἀπὸ προαίσθημα ἴσως διαισθάνεστε, θὰ ἀποδειχτοῦν στὸ μεγαλύτερό τους μέρος, ἂν ὄχι στὸ ὅλον τους, ἄχρηστες. Καὶ θᾶχετε δίκιο!

Ἡ Γραικυλία δὲν γνωρίζει ἀξίες. Ἡ Γραικυλία ἀναπαράγει μεσογειακὰ φυτὰ γιὰ τὰ θερμοκήπια τῆς ΕΟΚ. Αὐτὸ τὸ κράτος φοβᾶται, δὲν ἔχει ἀξιοπρέπεια. Σ' αὐτὸν τὸν τόπο ἔχουμε μάθει νὰ σκύβουμε τὸ κεφάλι καὶ νὰ δεχόμαστε τὶς ἀλλεπάλληλες προσβολὲς μὲ μοιρολατρικὴ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡττοπάθεια. Καμμιά φορὰ τοὺς εὐχαριστοῦμε κιόλας. "Ὅπως τότε, πού «ἦταν θέλημα Θεοῦ ἢ πόλις νὰ τουρκέψει». Σ' εὐχαριστοῦμε, Θεὲ τῶν Γραικύλων, πού ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι ἀκόμα Τουρκικὴ. Ἐσὺ ξέρεις. «Γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου».

Κάποτε οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ τόπου - "Ἕλληνες, μοῦ φαίνεται, τοὺς φώναζαν- πολέμαγαν γιὰ τὰ ἰδανικά τους καὶ πέθαιναν γιὰ τὶς ἰδέες καὶ τὴν γῆ τους. Σήμερα οἱ Γραικύλοι φοβοῦνται, μὴν τοὺς ἀποκαλέσουν «ἐθνικιστές». Σήμερα τὸ νὰ παλεύεις νὰ σώσεις τὸ ἔθνος σου καὶ ὄχι αὐτὸ τὸ κράτος τῶν σαλτιμπάγκων καὶ κλόουν εἶναι ὀπισθοδρομικὸ καὶ κατακριτέο. Τὸ νὰ ἐδραιώνεις τὴν κρατικὴ ἐξουσία καὶ αὐθαιρεσία ὅμως εἰς βάρος τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων εἶναι πρόοδος. "Αμοιρὴ χώρα τῶν Ἑλλήνων...

Σήμερα εἶναι λοιπὸν «ἐθνικιστὴς» καὶ «σωβινιστὴς» κάποιος, πού δὲν ἀνέχεται, ἱερὲς ἰδέες, πού καταχρηστικὰ καὶ ἀνάξια ἐκπροσωπεῖ αὐτὴ ἢ ὑποψία κράτους, νὰ παραχαράσσονται καὶ νὰ ἐξευτελίζονται καθημερινὰ στὸν στίβο τῶν πολιτικῶν καὶ ἄλλων σκοπιμοτήτων τῆς ΕΟΚ καὶ τοῦ ΝΑΤΟ. Εἶναι «ἐθνικιστὴς» καὶ «σωβινιστὴς», γιὰ τὴν ζητᾶει δυναμικὲς ἀπαντήσεις καὶ ὄχι ἐξευτελιστικὲς παραχωρήσεις καὶ ραγιαδισμούς.

Ἀλλὰ εἶναι «προοδευτικὸς» καὶ «δημοκράτης» αὐτὸς πού ἐπαναπανόμενος στὴν τεχνιτὴ εὐημερία πού τοῦ προσφέρει τὸ κράτος τῶν Γραικύλων καθημερινὰ ὑποσκάπτει μὲ τὴν οὐσιαστικὴ ἀνυπαρξία του τὰ θεμέλια τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ψαλιδίζει τὰ μαζεμένα ἀπ' τὴν ταπείνωση φτερά του, ὅπου δειλὰ-δειλὰ προσπαθεῖ καὶ πάλι αὐτὸς νὰ τὰ ἀνοίξει.

Ὅμως καὶ στὸν χῶρο τῆς παιδείας βρίσκονται καὶ πάλι αὐτοὶ οἱ «ὀπισθοδρομικοί». Αὐτοὶ οἱ «ἱμπεριαλιστές», πού ἀγωνίζονται νὰ μὴν χαθῇ ἢ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, αὐτοὶ πού ζητᾶνε τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ πολυτοκικοῦ μας συστήματος, αὐτοὶ πού βλέπουν τὰ παιδιὰ μας ὁλοένα νὰ βυθίζονται περισσότερο στὸν βοῦρκο τῆς ἀμάθειας καὶ τῆς ἀνευθυνότη-

→ τας, χωρίς τὸ ἐπίσημο κράτος νὰ κάνει τίποτα, γιὰ νὰ τὰ συγκρατήσῃ.

«Οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις». Καὶ ἡττημένοι ἐδῶ εἴμαστε ἐμεῖς καὶ τὰ παιδιά μας. Γιατὶ χάσαμε τὴν μάχη τῶν ἐντυπώσεων ἀλλὰ καὶ τῆς οὐσίας, τῆς φαιῆς οὐσίας, ποὺ κάποτε ὁ λαὸς ποὺ ζοῦσε στὸν ἴδιο αὐτὸν τόπο χρησιμοποιοῦσε σὲ πολὺ μεγαλύτερο ποσοστὸ ἀπὸ ἐμᾶς σήμερα.

Καὶ νίκησαν οἱ «δημοκράτες», οἱ «προοδευτικοί», οἱ «μεταρρυθμιστές». (Ὅμορφοι στὸ ἄκουσμα χαρακτηρισμοί, ἀλίμονο ὅμως χωρίς οὐσία, ὅταν τοὺς οἰκειοποιοῦνται ἀνεγκέφαλοι μῖμοι καὶ θεατρίνοι). Καὶ προσπαθοῦμε νὰ μοιάσουμε στοὺς Εὐρωπαίους ξεχνώντας ὅτι ἐδῶ καὶ αἰῶνες αὐτοὶ προσπαθοῦσαν νὰ μοιάσουν σὲ μᾶς.

Ἀναγέννηση. Ἡ χαμένη Εὐρώπη ἀνακαλύπτει γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν πνευματικὸ τῆς πατέρα. Τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμὸ. Στηρίζεται ἐπάνω του καὶ μεγαλουργεῖ. Μεγαλουργεῖ, ὅταν ἐμεῖς μερικὲς ἑκατοντάδες χιλιόμετρα πρὶν πέρα εἴχαμε ἀναθέσει στὸ Φανάρι καὶ τὴν Ἐκκλησία, τυφλὰ ὄργανα ὑπακοῆς στὶς ἐντολὰς τοῦ Σουλτάνου, τὴν διαφώτιση καὶ σωτηρία τοῦ γένους. Ἀφήσαμε τὸν λύκο νὰ φυλάει τὸ «ποιμνιο». Μὰ ἦταν ποτὲ δυνατό, οἱ μόνοι ποὺ δὲν ἐθίγησαν ἀπὸ τὴν τουρκικὴ κατοχὴ τῆς Πόλης, ἀλλὰ τουναντίον ἐνίσχυσαν ἀκόμα περισσότερο τὴν κοσμικὴ καὶ πολιτικὴ τους ἐξουσία, νὰ ἐμφανίζονται ὡς οἱ πνευματικοὶ θεματοφύλακες τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Πόσες ἐκκλησίες σταμάτησαν νὰ λειτουργοῦν καὶ πόσοι ὑπάλληλοι τοῦ Φαναριοῦ ἐξεδιώχθησαν ἀπ' τὸν Σουλτάνο; Ἀλλὰ εἶπαμε: «ἦταν θέλημα Θεοῦ ἢ πόλις νὰ τουρκέψῃ». Ἐκεῖ θὰ βρεῖτε καὶ τίς ἀπαντήσεις...

Καὶ σήμερα ἐμεῖς ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ τραγελαφικὸ κρατίδιο τῆς φαιδρότητας καὶ τοῦ παραλόγου μετὰ ἀπὸ τέτοια καθοδήγηση αἰώνων τί κάνουμε; Παραμένουμε ἀπλὰ ζωντανοί, γιὰ νὰ ὀλοκληρώσουμε τὸν διασυρμό. Καὶ ἐπαιτοῦμε. Ἐπαιτοῦμε γιὰ λίγη εὐρωπαϊκὴ συνείδηση, ποὺ ἐμεῖς ἐμφυτεύσαμε στὴν Εὐρώπη μὲ ἑλληνικὴ παιδεία. Ἐπαιτοῦμε καὶ δὲν ἀπαιτοῦμε. Γιατὶ τὸ νὰ ἀπαιτεῖς εἶναι «φασιστικόν». Ἔτσι μᾶς μαθαίνουν στὰ σχολεῖα τῆς Γραικυλίας. Καὶ «ἱμπεριαλιστές» καὶ «σωβινιστές», αὐτοὶ ποὺ χρησιμοποιοῦν τέτοιες πρακτικές. «Ἱμπεριαλιστῆς» καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος γιὰ πολλοὺς ἐκπαιδευτικούς μας. Καὶ μετὰ ἔχουμε τὸ θράσος νὰ διεκδικοῦμε τὴν ὀνομασίαν τῆς «ἱμπεριαλιστικῆς» Μακεδονίας, τῆς χώρας τοῦ «σωβινιστῆ» Ἀλέξανδρου. Μὲ τί συνείδηση ἀλήθεια;

Ἔτσι ἡ τεχνητὴ μετάλλαξη τοῦ Ἑλλήνα, ὁ Γραικύλος, μιὰ ζωὴ θὰ παραμένει ζητιάνος τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὕλης. Μιὰ ζωὴ θὰ στέκει μὲ ἀπλωμένο τὸ χέρι καὶ θὰ ζητάει. Θὰ ἐκλιπαρεῖ τὸ ἔλεος τῶν δυνατῶν ὄντας ὁ ἴδιος ἀδύνατος. Καὶ θὰ ἀποροῦν οἱ «μαθητές», πῶς κατάντησε ἔτσι ὁ δάσκαλος. Πῶς μεθυσμένος κάθε βράδυ ξενυχτᾷ στὴν ἀγορὰ καὶ τὰ σοκκάκια περιμένοντας κάποιος νὰ τὸν κεράσει ἕνα ποτὸ ἀκόμα. Μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό. Τὸν ὠκεανὸ ποὺ κρύβει βαθειὰ μέσα του.

Καὶ ρίχνουν οἱ ἄλλοι τίς σταγόνες προσπαθώντας νὰ τὸν γεμίσουν. Καὶ κάθε βράδυ αὐτὸς θὰ μεθαίει. Κάθε βράδυ θὰ σέρνεται στοὺς δρό-

→ μους και τὰ νυχτομάγαζα. Γιατί ἔχει ξεχάσει πιά νὰ κυκλοφορεῖ τὴν μέρα. Δὲν θέλει. Δὲν θέλει νὰ δείχνει αὐτὸ τὸ ψεύτικο πρόσωπο. αὐτὴν τὴν ἄθλια σημερινή του ἐμφάνιση. Ντρέπεται γιὰ τὴν κατάντια του. Ντρέπεται γιὰ τὸν ξεπεσμό του.

Καὶ οἱ ἄλλοι στάζουν ἀκόμα τὶς σταγόνες, προσπαθώντας νὰ τὸν ξεγελάσουν, γιὰ νὰ μὴν ἀνακαλύψει τὸν ὠκεανὸ ποὺ κρύβει μέσα του. Ἀλλὰ γεμίζει ὁ ὠκεανός; Γεμίζει τὸ πλῆρες; Μόνο ὅταν βρίσκεται σὲ λανθάνουσα κατάσταση. Μόνο ὅταν τεχνητὲς του ἀνάγκες μοιάζουν, φαίνονται, προσωρινὰ νὰ ἱκανοποιοῦνται. Μιὰ προσωρινὴ κατάσταση, ποὺ εὐκόλα κατανοεῖται ἢ ἱκανοποίηση τοῦ δασκάλου. Μιὰ σταγόνα, ποὺ θὰ ἀκολουθήσει μιὰ ἄλλη καὶ ὕστερα μιὰ ἄλλη ἀκόμα, ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ ἀφήσουν νὰ γίνουν ποταμός.

Γιατί; Γιατί φοβοῦνται. Φοβοῦνται, μήπως ὁ δάσκαλος ξαναζωντανέψει. Μήπως πετάξει τὰ ράκη καὶ πάψει νὰ πίνει. Μήπως ἀνακαλύψει καὶ πάλι τὸν ὠκεανὸ ποὺ κρύβεται μέσα του καὶ τὸν ἀφήσει νὰ ξεχειλίσει πνίγοντας μέσα του τὴν ἀτολμία, τὶς φοβίες, τὸν ραγιαδισμό καὶ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ γιὰ αἰῶνες τὸν κρατοῦσαν δέσμιο στὸ ἄρμα τῶν «Εὐρωπαϊῶν φίλων». Καὶ τὸν συντηροῦν, τὸν διατηροῦν ἔντεχνα στὴν ζωὴ ἀποκοιμίζοντάς τον χρόνια τώρα μὲ τὸ νηπενθὲς τῆς κολακείας καὶ τῆς λυκοφιλίας.

Ὁ δάσκαλος ὅμως πρέπει νὰ ξυπνήσει, πρέπει νὰ σταθεῖ καὶ πάλι στὰ πόδια του. Καὶ ἂς τὸν ποῦν «φασίστα», «ἱμπεριαλιστὴ», «σωβινιστὴ», «ὀπισθοδρομικὸ». Αὐτὸς ξέρεي, γιατί τὸ μονοπάτι ποὺ διάλεξε πάντα στὴν ζωὴ του ἦταν αὐτὸ τῆς γενναιοφροσύνης καὶ τῆς ἀλήθειας. Καὶ τὸ τίμημα ἦταν ἀκριβό...

Ὁ δρόμος ὁ δικὸς του δὲν ἔχει πινακίδες καὶ βελάκια, γιὰ νὰ τὸν καθοδηγοῦν. Οἱ ταμπέλλες εἶναι γι' αὐτοὺς ποὺ τὶς χρειάζονται σὰν προκάλυμμα, προσπαθώντας νὰ κρύψουν πίσω τους τὰ συμπλέγματα ποὺ τοὺς ἔχει δημιουργήσει ὁ σύγχρονος δυτικὸς πολιτισμός. Γι' αὐτοὺς, ποὺ στὴν ζωὴ τους ἔχουν μάθει νὰ ἀκολουθοῦν τὰ μονοπάτια ποὺ ἄλλοι τοὺς χαράζουν.

Ὁ Ἕλληνας δὲν ἀκολούθησε ποτὲ τὴν πεπατημένη. Οἱ δρόμοι του περνοῦσαν κάπου ἀνάμεσα στὸ ἄπειρο καὶ τὶς ιδέες. Χάραξε μονοπάτια πρωτόγνωρα γιὰ τὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες καὶ ἐπιλογές. Ξέφυγε ἀπ' τὰ αὐτάκια, ποὺ μέσα τους κυλοῦσε γιὰ αἰῶνες ἡ ἀνθρωπότητα. Ἀπέδειξε τὶς ἀπέραντες δυνατότητες τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ καὶ θελήσεως. Ἀγνόησε τὸν φόβο διατηρῶντας ὅμως τὴν εὐσέβεια καὶ τὸ μέτρο. Τέλος λάτρεψε βαθειὰ τὸ θεῖο, γιατί πρῶτα ἀγάπησε τὸν ἀνθρώπο μὲ τὶς ἀδυναμίες καὶ τὰ ἐλαττώματά του. Αὐτὸς ἦταν ὁ Ἕλληνας.

Μπορεῖτε σήμερα ἐσεῖς οἱ νέοι νὰ σηκώσετε αὐτὸ τὸ βαρὺ φορτίο; Ἡ θὰ προτιμήσετε τὴν εὐκόλη λύση τῆς ἐξαρτήσεως, τῆς ἀνευθυνότητας, τὴν ἀποδοχὴ τῆς κοινωνικῆς σας ὑποτέλειας, τὴν μὴ ὄντοτητα, τὴν λύση τῆς ἐπιβιώσεως;

Ὁ χρόνος θὰ δείξει, ἂν τὰ παιδιά τῶν Ἑλλήνων χάθηκαν γιὰ πάντα...

Νέμεσις

«Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί».

“Οχι, δὲν μπορεῖ ποτὲ ἓνα τέτοιο ἔγκλημα νὰ γίνει στὸν αἰῶνα μας ὅστε-
ρα ἀπὸ τόσο αἷμα. Τόσο μῖσος, ποὺ
στοίχισε σὲ ὅλους καὶ κανεῖς δὲν ὠφε-
λήθηκε. Εἶναι ψέμματα. Λένε, πὼς θὰ
μᾶς ἐκτελέσουν ὁμαδικά. Τί κάναμε;
Πολεμήσαμε γιὰ τὴν πατρίδα. “Οπως
καὶ οἱ ἀντίπαλοί μας πολέμησαν γιὰ τὴ
δική τους πατρίδα. Βέβαια αὐτοὶ εἶχαν
ἄδικο. “Ηρθαν σὲ ξένα χώματα. “Ηρ-
θαν ν’ ἀρπάξουν τὴ γῆ μας. Γι’ αὐτὸ
τοὺς πολέμησαμε. Μᾶς χτύπησαν ξαφ-
νικά. Μὲ πόσο μῖσος. Μὲ πόση ὀργή.
“Αντισταθήκαμε. Πολλοὶ ἔπεσαν. Μα-
κάριοι οἱ νεκροί. Λέω, μακάριοι οἱ νε-
κροί. Λένε, πὼς θὰ μᾶς ἐκτελέσουν. Εἴ-
μαστε μιὰ ὁμάδα εἰκοσιπέντε μαχητές.
Μᾶς αἰχμαλώτισαν λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν
Κυρήνεια. Μᾶς κύκλωσαν ἀλεξιπτωτι-
στὲς καὶ μηχανοκίνητα. “Ο λοχαγὸς ἔ-
δωσε τὸ σύνθημα τῆς παράδοσης. “Η-
ταν ἡ μόνη λύση. Σπαρμένο τὸ βουνὸ
ἀπὸ πτώματα. Καὶ μεῖς κάτω ἀπὸ τὰ
πυρά. Πυρὰ ἀνελέητα. «“Ο πόλεμος ἔ-
χει τοὺς νόμους του», εἶπε ὁ λοχαγός.
«Πολεμήσαμε. Τιμήσαμε τὰ ὅπλα. Τὴν
πατρίδα. “Υπηρετήσαμε τὴν ἐλευθε-
ρία. “Εδῶ εἶναι τὸ τέλος. Κάθε ἀγῶνας
ἔχει καὶ ἓνα τέλος. “Ο θάνατος εἶναι
μιὰ λύση στὸν πόλεμο. Μιὰ λύση τι-
μῆς. “Αλλὰ εἶναι μιὰ λύση χωρὶς ἐλπί-
δα. Εἴμαστε αἰχμάλωτοι. Στὴν εἰρήνη
θὰ γυρίσουμε στὰ σπίτια μας. Καὶ πάλι
δυνατοί, θὰ δουλέψουμε γιὰ τὴν πατρί-
δα. Γιὰ τὴν ἐλευθερία. Εἶναι ὁ δρόμος
τῆς σύνεσης μπροστὰ στὸ ἀξεπέραστο.
“Ο μοναδικὸς δρόμος, ποὺ δὲν ἔχει τέ-
λος. Σηκώσαμε λευκὴ σημαία. “Ηρθε
ὁ ἐχθρός, μάζεψε τὰ ὅπλα μας. Μᾶς ἔ-
φεραν στὴν ἀποβάθρα. Σ’ ἓνα κτίσμα
παλιό, τεράστιο. Στὰ ὑπόγεια. «Θὰ γυ-

ρίσετε στὰ σπίτια σας, μᾶς εἶπαν, μό-
λις βάλουμε σὲ κάποια τάξη τὰ πράμ-
ματα στὸ νησί». Δείχνονταν φιλικοί.
Τοὺς πιστέψαμε. Τὸ ἴδιο βράδυ ἔφεραν
κι ἄλλους. Κι ἄλλους. Γέμισε τὸ κτί-
ριο ἀσφυκτικά. Οἱ νεοφερμένοι ἔλε-
γαν, πὼς θὰ μᾶς σκοτώσουν. “Αλλοι ἡ-
ταν αισιόδοξοι. Ποῦ ζοῦμε; Ποῦ ζοῦμε;
Θὰ μᾶς ἀφήσουν, μόλις τελειώσει ὁ πό-
λεμος; Σὲ τί φταιζαμε; Σὲ τί ἔφταιξαν
καὶ τοῦτοι ὅλοι, ποὺ ἔπεσαν ἀπ’ τὰ δι-
κά μας βόλια; Πόλεμος. Γιατί γίνεται
ὁ πόλεμος; Πάλι πόλεμος; “Ακόμα
λοιπὸν πόλεμος; “Ακόμα τὸ μῖσος; Πῆ-
ραν τὸ πρωὶ πολλοὺς καὶ δὲν γύρισαν.
Τοὺς σκότωσαν σ’ ἓνα φαράγγι. Οἱ
Τοῦρκοι φρουροὶ μᾶς εἶπαν, ὅτι εἶναι ἐ-
λεύθεροι. “Ετσι εἶπαν. «Εἶναι ἐλεύθε-
ροι». Ποιὸς μπορεῖ νὰ αἰχμαλωτίσει
τοὺς νεκρούς; Νὰ τοὺς σκοτώσει; Νὰ
τοὺς αἰχμαλωτίσει ὁ τάφος. Νὰ τοὺς
σκοτώσουν τὰ ὄρνεα, ξεριζώνοντας
τὰ νεκρά σπλάγχνα τους. Θὰ μᾶς σκο-
τώσουν καὶ μᾶς; “Οχι. Νά, μᾶς παίρ-
νουν. “Ενας-ἓνας στὴ γραμμή. Μᾶς
φέρνουν στὴν προκουαία. Σκάφη.
Πολλὰ σκάφη. «Πᾶτε στὴν πατρίδα»,
λέει ὁ Τοῦρκος φρουρός. Στὴν πατρί-
δα. «Τὸ νησί μοιράστηκε. Δικό μας
τοῦτο τὸ μέρος, τὸ βόρειο. Δικό σας τὸ
ἄλλο. Πᾶτε στὴν πατρίδα». Δείχνει τὸ
μεγάλο καράβι στὸ βάθος. Εἶναι μαῦ-
ρο, σὰν ἓνα τεράστιο ὄρνεο, ποὺ πέτα-
ξε καὶ στάθηκε ἐπάνω στὰ νερά. Μᾶς
στέλνουν στὴν πατρίδα... Εἴμαστε λοι-
πὸν ἐλεύθεροι... Θὰ εἴμαστε ἐλεύθε-
ροι... Μᾶς σπρώχνουν στὰ μικρὰ
πλοῖα. Ξεκινοῦν τὸ ἓνα ὕστερα ἀπ’ τὸ
ἄλλο. Γιὰ τὸ μεγάλο, μαῦρο καράβι.
“Η ἡμισέληνος κυματίζει στὸν πρωινὸ
ἄνεμο. “Ο φόβος ἔρχεται μαζί μας, κα-
θὼς πλησιάζουμε στὸ σκάφος. Τί εἶναι
ὁ φόβος; “Η ἀπουσία τῆς ἐλπίδας. Τὸ
παγερὸ ἄγγιγμα τῆς ἀπελπισίας. Δὲν εἶ-

μαστε μόνοι. "Ερχονται κι άλλοι. Καὶ ἄλλα μικρὰ σκάφη φορτωμένα δικούς μας. Εἴμαστε χιλιάδες. Τὸ μεγάλο καράβι μᾶς καταπίνει στὰ σπλάγχνα του. Βρωμάει. Ὅσμη σαπίλας ἀπὸ ἀνθρώπινα κορμιά. Ἀπὸ ματωμένες σάρκες. Δὲν εἶναι καράβι. Εἶναι ἓνα κῆτος τεράστιο, πού γέμισε ἀπὸ σάρκες χωρὶς νῆρο. Νεκρές. Σάρκες νεκρές, μὲ σκοτωμένους ἀπ' τὴν ἀγωνία ἐγκέφαλους. Μὲ κομμένους βραχιόνες. Μέσα στὴν ἀπελπισία ἦρθε ἡ ἐλπίδα. «Θὰ σᾶς πᾶμε στὴν πατρίδα», εἶπε ὁ πλοίαρχος. Ἦρθε καὶ ἐπιθεώρησε τὸ τσοῦρμο. Φοροῦσε χρυσὴ στολή. Κάπνιζε. «Ἡ ἐπιχείρηση τελείωσε, εἶπε. Ἀγωνιστήκαμε γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὸ δίκιο. Πηγαίνετε στὴν πατρίδα...». Τότε ἀκούστηκε μιὰ φωνή. Δὲν εἶδα ποίος μίλησε. Ἦταν μιὰ φωνὴ ὅμως, πού ἔβγαине ἀπ' ὅλων τὰ στόματα. Ἀπὸ τὰ 2500 στόματα πού εἶχε στὴν κοιλιὰ του τὸ πλωτὸ κάτεργο μὲ τὴν ἡμισέληνο. Μιὰ φωνὴ ὅλων μας. Βγαλμένη ἀπὸ ἓνα στόμα:

— Μᾶς πᾶτε στὸ θάνατο...

"Ἐγινε σιωπή. Ἀλληλοκυταχτήκαμε. Ὑστερα καρφώσαμε τὸ βλέμμα στὸν πλοίαρχο. Περιμέναμε τὴν ἀντίδρασή του. Τὸ λόγο του. Τὴν ὀργή του γιὰ τὸ ἄδικο πού εἰπώθηκε. Καὶ εἶδαμε τὴν ἐπιβεβαίωση στὸ εἰρωνικὸ του χαμόγελο. Θὰ μᾶς σκοτώσουν. Μὲ τούρκικο πλοῖο θὰ μᾶς πῆγαιναν στὴν πατρίδα; Σκέφτηκα καὶ ἀνατρίχιασα. Οἱ Τούρκοι εἶπαν: Σᾶς πᾶμε στὴν πατρίδα. Ποιὰ πατρίδα; Ἐλεγε μιὰ λεξούλα. Μιὰ λεξούλα μὲ τρία μικρὰ γράμματα. Ποιὰ πατρίδα; Τὸ «σας»... Τὸ «μας»...

Τὸ μεγάλο καράβι στάθηκε ἀρόδο κοντὰ σὲ μιὰ παραλία ἄδεντρη. Χωρὶς λιμάνι. Χωρὶς σπίτια. Ἐρημη. Κατέβασε βάρκες καὶ μᾶς στοίβαξαν μέσα. Μᾶς ἔβγαλαν στὴ στεριά.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ πατρίδα, εἶπαν.

Αὐτὴ; Ποιὰ αὐτὴ;

— Εἴμαστε σὲ τουρκικὴ στεριά, εἶπε ὁ λοχαγός. Ὅμως εἴμαστε αἰχμάλωτοι. Σύντομα θὰ εἴμαστε ἐλεύθεροι. Ὅταν τελειώσει ὁ πόλεμος.

— Σύντομα θὰ εἴστε ἐλεύθεροι, εἶπε καὶ ὁ Τούρκος ἑνοπλος πού βάδιζε πλάι μας προσέχοντας, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του, μὴ ξεφύγει κανεὶς ἀπ' τὴν εὐθεία τῆς φάλαγγας. Βάδιζε αὐτὴ σὲ κακοτράχαλα, ἀνηφορικὰ μονοπάτια. Ὑστερα κατηφόρισε. Ἡ θάλασσα χάθηκε. Ὁ ὀρίζοντας στένεψε. Βαδίσαμε μέρα καὶ νύχτα. Σκέφτηκα, πὼς εἶναι ἓνα ὄνειρο. Ἐνας ἐφιάλτης πού θὰ ἔφερνε ἓνα λυτρωτικὸ ξύπνημα. Δὲν εἶναι δυνατόν. Πάλι οἱ Τούρκοι στὸ ἴδιο λάθος; Στὸ ἴδιο κακούργημα; Στὴν ἐπανάληψη τῆς ὁμηρίας τοῦ 22; Ὑστερα ἀπ' τὴ δεύτερη παγκόσμια ἀνθρωποσφαγή; Τοὺς ὕμνους στὴν εἰρήνη; Τὶς ὁδὲς στὸν πολιτισμό; Στὴν ἐλευθερία; Στὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου; Πάλι τὸ ἴδιο ἔγκλημα; Τοῦ αὐτοστιγματισμοῦ τῆς φυλῆς τους; Θὰ μᾶς ἀφήσουν. Δὲν γίνεταί. Θὰ μᾶς ἀφήσουν. Προχωροῦμε κάτω ἀπὸ καυτὸ ἥλιο. Συναντᾶμε δάση καὶ πηγές, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἀφήνουν οὔτε γιὰ μιὰ σταγόνα νερό. Τὴ νύχτα προσπαθῶ νὰ διαβάσω στὰ ἄστρα τὸ σημεῖο πού βρισκόμαστε. Μάταια. Γύρω θεόρατα βουνά. Κοιλάδες μὲ στενοὺς ὀρίζοντες. Περνᾶμε ἀπὸ χωριὰ φτωχά, μὲ λασποκάλυβα.

— Εἴμαστε βαθεῖα στὴν Ἀνατολή, λέει ὁ λοχαγός. Μὰ δὲν μπορεῖ, θὰ μᾶς ἀφήσουν. Κάποτε θὰ γίνεῖ εἰρήνη. Θὰ μᾶς ἀφήσουν.

Βαδίζουμε. Εἶναι μιὰ πορεία ἀντοχής. Μιὰ ἐπιλεγμένη μέθοδος ἐξόντωσης. Ὅσοι δὲν μποροῦν νὰ βαδίσουν ἐκτελοῦνται ἐν ψυχρῷ. Ἐτσι γίνεται οἰκονομία καὶ στὸ συσσίτιο. Ἐνα

ζουμι από χαλασμένες πατάτες και σάπια όσπρια. 'Ο λοχαγός σήμερα φώναξε: «Πού μάς πάτε; Γιατί μάς σέρνετε σὲ τούτη τὴ γῆ; Εἶναι αὐτὸ ἐγκλημα. Εἴμαστε αἰχμάλωτοι. 'Υπάρχουν κανονισμοί. Ζητοῦμε τὴν ἐφαρμογὴ τῶν κανονισμῶν». Μιὰ σφαίρα ἦταν ἡ ἀπάντησή. "Εγειρε. Μιὰ κλωτσιὰ τοῦ Τούρκου φρουροῦ τὸν ἔρριξε στὸ χῶμα. Οἱ πρῶτοι τῆς φάλαγγας σκόνταψαν ἐπάνω του. Οἱ ἄλλοι παραμέρισαν. Πέρασαν δίπλα του. 'Αδιάφοροι. Ποιός ἦταν; Σὲ κάθε χωριὸ ἡ φάλαγγα λιγοστεύει περισσότερο. 'Ο ἐπικεφαλῆς Τούρκος καλεῖ τοὺς κατοίκους στὴν πλατεῖα. Μᾶς δείχνει. Λέει, ὅτι μποροῦν νὰ πάρουν ὅσους θέλουν. Διαλέγουν τοὺς γερούς. "Εγινε αὐτὸ σὲ δέκα-δώδεκα χωριά. "Υστερα οἱ χωρικοὶ μάς ἔβλεπαν κι ἔφευγαν. Τί νὰ πάρουν; Σὲ μερικά χωριά μάς συμπονοῦσαν οἱ κάτοικοι. "Ηταν φτωχοί. Μᾶς ἔφεραν ὅ,τι εἶχαν. Ψωμί σκληρό. Ξεφτισμένα πουκάμισα. Κουβέρτες. Πετάξαμε τὰ κουρέλια μας. Μᾶς κύτταζαν καὶ εἶχαν στὸ βλέμμα ἓνα πόνο. "Ενα ζεστὸ ἀδερφικὸ πόνο. 'Ανήμποροι δάκρυζαν. "Εφευγαν μὲ συρτὸ βῆμα. «Τοῦρκοι, εἴμαστε ἀδέρφια», φώναξε ἓνας δικός μας κι ἀγκάλιασε ἓνα γέρο, ποὺ ἔκλαιγε. «Σιχτίρ», ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Τούρκου λοχία, ποὺ κόντεψε καὶ μὲ τὸν ὑποκόπανο τοῦ ὅπλου του τοῦ ἀνοιξε τὸ κρανίον.

Σταθήκαμε σὲ μιὰ βαθειὰ χαράδρα. "Ετρεχε νερὸ ἄφθονο. Πλυθήκαμε. "Ηπιαμε. Πιστέψαμε, πῶς θὰ τελειώσαν τὰ βάσανά μας. Οἱ Τοῦρκοι ἔδειξαν καλωσύνη. "Εδρε ὁ ἥλιος, ὅταν ἦρθε ὁ ἐπικεφαλῆς τους. Διάλεξε, μὲ ἄ-

γνωστο κριτήριον, καμμιά διακοσαριά. Τοὺς ἔστησαν στὸ ρέμμα καὶ ἀκούστηκε τὸ πολυβόλον. Τὰ νερά τοὺς ἄρπαξαν καὶ χάθηκαν. 'Εμεῖς προχωρήσαμε. Τυχεροὶ ἢ ἄτυχοι; Προχωροῦμε καὶ περιμένουμε. Δὲν μπορεῖ, θὰ μάς ἀφήσουν. Εἴμαστε αἰχμάλωτοι. Δὲν μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθεῖ τὸ στίγμα. Δὲν μπορεῖ. Θὰ συγκινηθοῦν οἱ μεγάλοι. Οἱ μικροί. "Ολοι. Θὰ μάς ἀναζητήσουν. Θὰ φωνάζουν: 'Αφήστε τους... Γιατί μάς κρατοῦν; Γιατί αὐτὴ ἡ πορεία; Γιατί αὐτὸ τὸ ξεκλήρισμα; 'Αναρωτιέμαι. Γιατί αὐτὴ ἡ σιωπὴ; 'Η νάρκη τοῦ πολιτισμοῦ; 'Η ἀνυπαρξία τῆς ὀργῆς γι' αὐτὸ τὸ ἐγκλημα; Προχωροῦμε στὸ χρόνο καὶ ἐλπίζουμε. 'Ελπίζουμε ὅλοι... Αὐτοὶ ποὺ ἔμειναν χαμένοι στὰ χωριά, νὰ δουλεύουν σὲ χωράφια, χωρὶς ταυτότητα, χωρὶς ψυχὴ. Αὐτοὶ ποὺ κλείστηκαν σὲ στρατόπεδα δουλειᾶς κάτω ἀπὸ σκληροῦς δεσμοφύλακες. Αὐτοὶ ποὺ βαδίζουμε ἀκόμα μὲ ὀρθία τὴν ψυχὴ. "Ολοι ἐλπίζουμε στὴν ὀργὴ τοῦ πολιτισμοῦ. Στὸ ξεσκήνωμα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ διανοεῖται, ποὺ βροντοφωνάζει τὸ δίκιο στοὺς τέσσερις κουφούς ὀρίζοντες. Ζοῦμε καὶ ἐλπίζουμε... Σὲ σένα, ἀνθρωπότητα τοῦ πολιτισμοῦ, νὰ μάς ἐλευθερώσεις καὶ νὰ ἀνοίξεις τὸ δρόμον τοῦ γυρισμοῦ. Γιὰ ὅσους μείναμε. Μαζὶ μὲ τὴ μνήμη τῶν νεκρῶν μας γιὰ ἓνα μοιρολόγι, γιὰ μιὰ ἐπιτύμβια στήλη τοῦ μαρτυρίου τους. Νὰ εἶναι ὅμως τόσο μάταιη ἡ ἐλπίδα μας, ὅσο ψεύτικη εἶναι καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ πολιτισμοῦ;

Ζοῦμε καὶ ἐλπίζουμε... 'Ακόμα ἐλπίζουμε...

Αὐτοὶ ποὺ ξεχάστηκαν

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΔΑΚΟΓΛΟΥ, *‘Ο μυστικός κώδικας του Πυθαγόρα και η αποκρυπτογράφηση της διδασκαλίας του (τόμος δεύτερος)*

Πρόκειται για τὸν δεύτερο τόμο ἑνὸς τετρατόμου ἔργου, τοῦ ὁποῖου τὸ θέμα εἶναι ἡ ἀποκρυπτογράφηση τῆς διδασκαλίας τοῦ Πυθαγόρα. Ὡς γνωστόν, ὁ μέγας φιλόσοφος καὶ μύστης δὲν ἄφησε συγγραφικὸ ἔργο, ἀλλὰ ἐδίδασκε ἡσκημένους καὶ ὥρσιζμένους εἰς τὴν σιωπὴ μαθητὰς του βάσει ἰδιοχειρῶν σημειώσεων. Οἱ κατὰ καιροὺς ἐρευνηταὶ ἐπεδίωξαν νὰ παρουσιάσουν ὠλοκληρωμένη καὶ νὰ ἐρμηνεύσουν τὴν ἀποσπασματικῶς μέσα σὲ ἔργα μεταγενεστέρων Ἑλλήνων συγγραφέων περιεχομένη διδασκαλία του. Τοῦτο ὅμως ἀπεδείχθη μέχρι τώρα δυσεπίτευκτος στόχος καὶ οἱ περισσότερες ἀτυχεῖς προσπάθειες ὠδήγησαν σὲ τραγικὲς παρερμηνεῖες, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν Πυθαγόρα σήμερα νὰ ἐπικαλοῦνται μυστικισταί, ἀποκρυφισταὶ καὶ ἄλλοι παρόμοιοι, γιὰ νὰ προσδώσουν κύρος στὶς θεωρίες τους.

Ὁ συγγραφεὺς διὰ τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ ναοῦ τῆς πυθαγορείου σκέψεως ἀποκαθιστᾷ τὸν μέγαν διδάσκαλον εἰς τὴν ἀρμόζουσα θέσιν, τὴν τοῦ κορυφαίου δημιουργοῦ καὶ ἀναμορφωτοῦ, τοῦ πρώτου καὶ ἴσως μοναδικοῦ ὥς τώρα, ὁ ὁποῖος συνέλαβε καὶ παρουσίασε μιὰ πλήρη κοσμογονικὴ θεώρηση τῆς δημιουργίας τοῦ Σύμπαντος μὲ αὐστηρῶς μαθηματικὸ τρόπο καὶ προέβλεψε καὶ ἐρμήνευσε μεγάλον ἀριθμὸ φαινομένων, ὠρισμένα ἐκ τῶν ὁποίων μέχρι καὶ σήμερα παρέμεναν ἀνερμήνευτα.

Ὁ Ι.Δ. στὸν πρώτο τόμο τοῦ ἔργου του ἀπεκάλυψε τὶς πυθαγόρειες κοσμογονικὲς ἀντιλήψεις, τοὺς μαθηματικοὺς νόμους τῆς Γεωμετρικῆς καὶ Ἑνεργειακῆς Δημιουργίας τοῦ Σύμπαντος, τὸ γενεσιουργὸ γεωμετρικὸ θεώρημα τῆς ἐπιλύσεως καὶ κατασκευῆς τοῦ Μεγάλου Σχεδίου τῆς Ἀρμονίας τῶν Οὐρανίων Σφαιρῶν, ἀπεκάλυψε καὶ ἐρμήνευσε τὰ πυραμικὰ φαινόμενα καὶ τὸ μαθηματικὸ ὑπόβαθρο τοῦ διαλογισμοῦ.

Στὸν δεύτερον αὐτὸν τόμο ἀποκαλύπτει στὸ πρῶτο κεφάλαιο τὶς ιδιότητες καὶ τὸν συμβολισμό τῆς περιφήμου πυθαγορείου *Τετρακτύος* καὶ τὴν μετ’ αὐτῆς σχέσιν τῶν ἐμπεδοκλείων *Σφαίρου*, *Φιλότῃτος* καὶ *Νείκου*. Στὸ δεύτερο κεφάλαιο ἐπαληθεύεται βάσει τῶν ἀνωτέρω θεωρῶν ἡ ὑπαρξὴ ἀενάου κινήσεως καὶ στροβιλισμοῦ ὑπὸ μορφὴν σπειροειδοῦς ἔλικος τῶν στοιχείων τῆς φύσεως εἰς τὸ Σύμπαν καὶ εὐρίσκονται οἱ νόμοι, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους διέπονται. Ἀναπτύσσεται τὸ κοσμολογικὸ «μοντέλο» τῆς δημιουργίας τῶν Πλανητικῶν Συγκροτημάτων. Ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἐγνώριζε ὄχι μόνον τὴν διαστολὴ καὶ συστολὴ τοῦ Σύμπαντος ἀλλὰ καὶ τὸν γεωμετρικὸ καὶ ἐνεργειακὸ μηχανισμό, τὸ αἶτιον, τὸν ἀκριβῆ μαθηματικὸν νόμον καὶ τὰ ὁριακά μεγέθη τῆς διαστολῆς αὐτῆς. Ὁ συγγραφεὺς ἐμμέσως συνάγει, ὅτι ὁ μέγας μαθηματικὸς ἐδίδασκε περὶ τοῦ χωρο-χρονικοῦ οὐρανοῦ *καννάβου*. Τέλος ἀκολουθεῖ τὸ καταπληκτικὸ περὶ μουσικῆς τρίτο κεφάλαιο μὲ ἀνάλυσιν τῆς φιλοσοφικῆς ἐννοίας τῆς λέξεως «*μουσικὴ*» τὸσον ὑπὸ τὸ γενικώτερό της περιεχόμενο, τὸ περιλαμβάνον κάθε εἶδος ἀναζητήσεως καὶ ἐρεῦνης, ὅσον καὶ ὑπὸ τὸ περιωρισμένο της περιεχόμενο τὸ σχετικὸ μὲ τὴν τέχνην ἢ ἐπιστήμην τῶν ἡχῶν. Ὁ συγγραφεὺς ἀναγγέλλει τὴν ἀποκάλυψιν πλέον σὲ φθόγγους καὶ σὲ πραγματικὸν ἤχον τῆς ἑκπαλαὶ ἀναζητουμένης Μουσικῆς Μελωδίας τῆς Ἀρμονίας τῶν Οὐρανίων Σφαιρῶν, τῆς Μελωδίας αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Σάμιος σοφὸς «*ἤκουε*» χωρὶς τὴν παρέμβασιν τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ διαλογιζόμενος καὶ συντονίζων τὴν μοναδικὴν διάνοιά του μὲ τὶς κυμάνσεις τοῦ παλλομένου Σύμπαντος. Ἡ μουσικὴ ὀκτάβα *ντό-ντό (ὑπάτη-ὑπάτη)* κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνας ἀποκαλύπτει τὰ μυστικὰ της, ποὺ ἐμπερικλείουν καὶ ὅλη τὴν σοφία τῆς συμπαντικῆς σκέψεως τῶν ἀρχαίων δημιουργῶν της.

Ὁ συγγραφεὺς μὲ μία ἀληθινὰ ἐπική προσπάθεια ἐπιτυχάνει βαθυτάτη διείσδυση στὴν πυθαγόρεια σκέψη ἀποκαλύπτων καὶ ἐρμηνεύων τὴν μία κατόπιν τῆς ἄλλης τὶς θεωρίες τοῦ Πυθαγόρα μὲ μία ἀφοπλιστικὴ συνέπεια, σαφήνεια καὶ ἀπλότητα. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγῃ ὁ ἀναγνώστης τὴν σκέψη, ὅτι ὁ μέγας μύστης ἐπέλεξε τὸν ἐκλεκτὸ ἐρευνητὴ καὶ συγγραφέα, γιὰ νὰ «μιλήσῃ» μετὰ ἀπὸ αἰώνων σιωπῇ. Οἱ ἀποκλειστικῶς μαθηματικὲς ἀποδείξεις καὶ ἡ κατὰ τρόπο ἀπολύτως πραγματικὸ ἔρευνα καὶ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος δὲν μποροῦν παρὰ νὰ ἔχουν τὴν ἐπίνευση τοῦ μεγάλου διδασκάλου.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ποίας προελεύσεως εἶναι πράγματι οἱ «ἀραβικοὶ ἀριθμοί», τὸ «δένδρο τῆς ζωῆς» τῆς ἐβραϊκῆς Καμπάλλα, ὁ «νόμος τῆς τριαδικότητος» εἰς τὴν δημιουργίαν, ἡ «ἀκολουθία Φιμπονάτσι» καὶ πλεῖστα ἄλλα σύμβολα, ἀντιλήψεις καὶ θεωρίες σχετικὰ μὲ τὴν δημιουργία τοῦ Σύμπαντος; Ὅλα προβάλλουν λογικὰ καὶ εὐκρινῇ πρὸ τοῦ ἀναγνώστου, ὁ ὁποῖος ξεναγούμενος ἀπὸ τὸν συγγραφέα μέσα στὸ πυθαγόρειο Σύμπαν ὁδηγεῖται καὶ προσεγγίζει ἴσως τὸ θεῖον πολὺ ἀποτελεσματικώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἐπιτυγχάνουν οἱ διάφορες δογματικὲς θρησκείες.

N. Ἀργυροπούλου

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΑΛΗΣΑΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΚΡΑΝΗΣ, *Ἡ πνευματικὴ δράση τῶν Ἑλλήνων τῆς Οὐγγαρίας καὶ εἰδικώτερα τῶν Μακεδόνων κατὰ τὴν περίοδο 1600-1800 (ἱστορικὴ ἔρευνα)*, Ἀθήνα 1990.

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἐξαιρετικὴ μελέτη μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον. Ἀναφέρεται στὴν δράσιν τῶν Ἑλλήνων οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ὥς ἂν περίοδον μετανάστευσαν στὴν Οὐγγαρία. Ἀρκετοὶ ἤκμασαν ὡς ἔμποροι, μεγαλοεπιχειρηματίες ἢ τραπεζίτες. Αὐτοὶ ἱδρυσαν εἰς τὴν ὑπόδουλο πατρίδα διάφορα κοινωφελῆ ἰδρύματα καὶ βιβλιοθήκες. Ἐκ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων ἀνέτειλαν πνευματικὲς φυσιογνωμίες, οἱ ὁποῖες μὲ τὰ συγγραφικὰ τῶν ἔργα ἀνέβασαν τόσο τὸ μορφωτικὸ ἐπίπεδο τοῦ ὑπόδουλου γένους, ὅσο καὶ τὸ τῶν Οὐγγρων, ὅπως ἀποδεικνύει ὁ συγγραφέας. Ὁ ἴδιος καταγράφει καὶ ὅλες τὶς Ἑλληνικὲς κοινότητες, Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ βιβλιοθήκες, οἱ ὁποῖες ἀναπτύχθηκαν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κράνη περιέχει πολὺτιμα στοιχεῖα καὶ δυσσεύρετα.

T.A.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ, *Αἰμάσσουσα καταγραφή (ποίησις)*, Ἀθήνα 1992.

Ὁ Δημήτρης Ι. Καραμβάλης γράφει σὲ παρα-

δοσιακὸ καὶ μοντέρνο στίχο. Κάνοντας μερικὲς γενικόλογες διαπιστώσεις γιὰ τὴν τελευταία ποιητικὴ του συλλογὴ θὰ μπορούσαμε νὰ λέγαμε, ὅτι οἱ λέξεις του εἶναι ἐπιμελῶς ἐπιλεγμένες καὶ μεταπλάθονται μὲ δεξιότητινὰ σὲ μέσο πνευματικῆς ἀνάτασης, ὀδηγώντας μας ἀρκετὲς φορές σὲ ἓνα πεδίο ὑπερβατικῆς γνώσεως ἢ ἀκόμα θὰ τολμούσαμε νὰ ποῦμε καὶ σὲ μιὰ ἔκφραση, ἢ ὅποια τείνει νὰ ξεπεράσει τὰ ὅρια τῆς συμβατικῆς ζωῆς. Στὸ βιβλίον αὐτὸ ὑπάρχει ποίηση νηφάλια, παρόλο πὺ ὁ ἴδιος ἐνίοτε εἶναι ποιητῆς μὲ ἐσωτερικὲς διαστάσεις πὺ ἐγγίζουν τὸ πυθακὸ παραλήρημα. Ἐχει περιορίσει στὸ ἐλάχιστο ρυθμοὺς καὶ ἐξωτερικὰ στολίδια, γιὰτὶ διαπιστώνει τὴν ἀδυναμία τῆς γλώσσας νὰ ἀποδώσει ὅλα τὰ νοήματα – ὁ λόγος του εἶναι παραβολικὸς, δίνει μεγάλῃ σημασίᾳ στὴ συλλαβή, ἐπειδὴ «συλλαμβάνει» τὸν λόγο. Ὁ σκοπὸς του, ὅταν γράφει, εἶναι πασιδῆλος: Νὰ ὠραῖσει καὶ νὰ ἐξευγενίσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τοῦ ἀτόμου στὸ ἐπίπεδο τοῦ προσώπου. Τὰ δίστιχά του εἶναι καθ' ἑαυτὰ ἐπιγράμματα, ὅπως τὸ «Πανσέληνος»: «Τοῦ πόνου ἀκονίζω τὸ μαχαίρι/ σ' αἰμάσσουσες πληγὰς παλίων ἐρώτων...».

O.M.A.

Ὅπως κάθε χρόνο, λόγω τῆς θερινῆς περιόδου, τὸ ἐπόμενο 128ο τεῦχος τοῦ «Δ» τοῦ μηνὸς Αὐγούστου θὰ κυκλοφορήσῃ συσσωματωμένο στὸ 129 τεῦχος τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου στίς 15 Σεπτεμβρίου στὴν Ἀθήνα καὶ στίς 18 Ὀκτωβρίου στὴν ἐπαρχία καὶ τὴν Κύπρο.